

GYÓGYSZERÉSZET

A MAGYAR GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI TÁRSASÁG LAPJA

A TARTALOMBÓL

*Prof. Vincze Zoltán
az MGYT új elnöke*

*Beszámoló
az MGYT 55.
küldöttközgyűléséről*

Főtitkári beszámoló

*A Felügyelő Bizottság
jelentése*

*A szakosztályok,
szervezetek,
bizottságok, szaklapok
beszámolóí*

*Prof. Erős István
hetven éves*

2010/12.

LIV. ÉVFOLYAM
2010. DECEMBER
ISSN 0017-6036

A Gyógyszerész Diploma Jövője és Gyógyszerészi Szervezetek Bemutakozása

III. Gyógyszerész Börze Debrecen 2011. február 26. szombat

I. A Gyógyszerész Diploma Jövője (GYDJ)

10:00 A Találkozó megnyitóját a Találkozó Fővédnöke és
a Találkozót Rendezők képviselője, 5-5 percben

GYDJ megnyitó

Akadémiai szektor

Kórházi-, klinikai gyógyszerészet
Közösségi gyógyszerészet
Hatósági gyógyszerészet 1 – ÖGYI
Hatósági gyógyszerészet 2 – ÁNTSZ

Gyógyszeripari blokk

- K+F
- Termelés
- Orvoslátogató
- Törzskönyvezés
- Klinikai vizsgálatok

III. Gyógyszerész Börze

IDŐPONT: 2011 FEBRUÁR 26. SZOMBAT

HELYSZÍN: 4032 DEBRECEN,

EGYETEM TÉR 1.,

DEBRECENI EGYETEM ÉLETTUDOMÁNYI

KÖZPONT,

FELVÁSÁRÚS FLOVÁDÓTEREM

II. Gyógyszerészi Szervezetek Bemutakozása

Megnyitó

Magyar Gyógyszerészhallgatók Egyesülete (HUPSA)
Hallgatói Önkormányzatok (HÖK)
Magángyógyszerészek Országos Szövetsége (MOSZ)

Magyar Gyógyszerész Kamara (MGYK)
Fiatal Gyógyszerészek Klubja (FGYK)
Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság (MGYT)

A rendezvény szervezői: MGYT, HUPSA
4 gyógyszerésztudományi kar hallgatói önkormányzata
A szervezők a programváltozás jogát fenntartják!

Az előadások mellett:

Standok
Kiállítók
Gyárak képviseletei

GYÓGYSZERÉSZET

A MAGYAR GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI TÁRSASÁG LAPJA

LIV. ÉVFOLYAM
GYOGAI 54. 713–784
2010. december

„GYÓGYSZERÉSZET”

a Magyar

Gyógyszerésztudományi
Társaság lapja.

Kiadja a Magyar

Gyógyszerésztudományi
Társaság.

1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16.

Felelős kiadó:

Prof. dr. Vincze Zoltán

Szerkesztőség:

1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16.

Telefon: 235-0999

E-mail: szerkesztoseg@mgyt.hu;

honlap: <http://www.mgyt.hu>

Főszerkesztő:

Takácsné dr. Novák Krisztina

Felelős szerkesztő:

Dr. Hankó Zoltán

Szerkesztők:

Dr. Bajdik János

Dr. Laszlovszky István

Dr. Pintye János

Dr. Télessy István

A szerkesztők munkatársa:

Ottlik Miklósné

Tördelőszerkesztő:

Oláh Csaba

Szerkesztőbizottság:

Dr. Antal István

Dr. Bódis Lászlóné

Dr. Bozsik Erzsébet

Demeterné prof. dr. Tekes Kornélia

Prof. dr. Falkay György

Dr. Fekete Pál

Dr. Ferentzi Mónika

Dr. Higysán Ilona

Prof. dr. Hohmann Judit

Dr. Kiss Gézané

Dr. Kokovay Katalin

Prof. dr. Soós Gyöngyvér

Dr. Takács Gézané

Vitányiné dr. Morvai Magdolna

A kéziratok és mellékleteinek
örzését vagy visszaküldését
nem vállaljuk.

TARTALOM

Beszámoló a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság 55. küldöttközgyűléséről	715
<i>Márkus Sarolta</i> : A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság tevékenysége a 2008-2010. közötti időszakban – Főtitkári beszámoló	719
<i>Blazics Gyula</i> : A Felügyelő Bizottság jelentése	730
A szakosztályok beszámolóit	734
Beszámoló a szervezetek tevékenységéről	742
Beszámoló a bizottságok tevékenységéről	755
A szaklapok beszámolóit	756

AKTUÁLIS OLDALAK

Záróvizsga eredmények a gyógyszerészképző helyeken	758
<i>Gyéresi Árpád</i> : Felvételi vizsga a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem Gyógyszerészeti Karán	763

HÍREK

Az MGYT vezetőség döntései – Erős István professzor 70 éves – XVI. Gyógyszertechnológiai Konferencia és VIII. Gyógyszer az Ezredfordulón Konferencia, Siófok, 2010 október 20-22. – Múzeumpedagógiai fejlesztés a Kőszegi Arany Egyszervű patikamúzeumban – Hírek Szegedről – In Memoriam	765
--	-----

CONTENTS

Üvegedények, Kirakati díszüveg

A gyógyszerárak kirakataiba nem lehet akármit kitenni. Volt idő, amikor a kirakat szép mintájú, maratott üvegtábláján csak a gyógyszerár neve volt olvasható és a kirakatba mindössze egy szép vonalú, különleges színű folyadékkal megtöltött üvegszerűt helyeztek el. A titokzatos folyadékot kálium-permanganát (ibolya), klorofill (zöld), káliumbikromát (sárga), vagy rézszulfát (kék) festette élénk színűre. A díszüvegek közé soroljuk a szintén igényes, szép vonalú, esetenként metszett kivitelű cukorkás üveget is, amely a tárában állt – a gyermekek nagy öröme. Ezek az edények nem tartoznak szorosan a gyógyszeralapanyagok és kész gyógyszerek tárolására szolgáló gyógyszerári edényzethez, de mint érdekesség, említést érdemel. A címlapon látható üveg 1880 körül készült és a körmendi „Oroszlán” gyógyszerárban állt valaha; jelenleg a kőszegi *Arany Egyszervű Patikamúzeum* állandó kiállításán látható. (*Ferentzi Mónika*)

Források: 1. *Kazay Endre*: Gyógyszerészi Lexicon. Nagybánya 1900. – Galenus 2000. – 2. *Szigetváry Ferenc*: Régi patikaedények Vas megyéből. VHHK 1995.2. sz.

Ezúton mondunk köszönetet a Vas megyei Múzeumok Igazgatóságának a kép elkészítéséért.

Ferentzi Mónika

A Gyógyszerészetben megjelent közlemények másodközléséhez a közlemény (első) szerzőjének vagy a Gyógyszerészet szerkesztőségének előzetes jóváhagyása szükséges. A Gyógyszerészetben megjelenő híradások, beszámolók átvétele a forrás megjelölésével lehetséges.

Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság, 1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16. Tel./fax: (06-1) 266-9433

Előfizethető: Gyógyszerészet Szerkesztősége (1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16.)

belföldi postautalványon vagy átutalással az MGYT átutalási számlájára:

OTP VIII. kerületi fiók, Budapest, József krt. 33.

MGYT elszámolási számla: 11708001-20530530

Adóigazolvány szám: 19000754-2-42

Előfizetési díj: egész évre 21 000 Ft + 5% áfa.; egy példány ára: 1750 Ft + 5% áfa.

Készült 2300 példányban.

Nyomdai kivitelezés: Arrabona Print csoport – Print Invest Magyarország Kft. – Győr

Felelős vezető: Ványik László

A MAGYAR GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI TÁRSASÁG
ELNÖKSÉGE,
A TÁRSASÁG TITKÁRSÁGA
ÉS A GYÓGYSZERÉSZET SZERKESZTŐI
KÖSZÖNTIK KEDVES OLVASÓINKAT.

Békés Karácsonyt, Boldog Új Esztendőt,
valamint szakmai törekvéseik
megvalósításához sok sikert kívánunk!

BESZÁMOLÓ A MAGYAR GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI TÁRSASÁG 55. KÜLDÖTTKÖZGYŰLÉSÉRŐL BUDAPEST, 2010. DECEMBER 4.

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság új elnöke prof. Vincze Zoltán

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság elnöksége a Társaság 55. küldöttközgyűlését 2010. december 4-én délelőtt 10 órára hívta össze a Semmelweis Egyetem Elméleti Orvostudományi Központ „Szent-Györgyi Albert” előadótermébe. A küldöttközgyűlésen a szavazati joggal rendelkező 225 főből 149-en vettek részt. A küldöttközgyűlés levezető elnöki feladatainak ellátására az elnökség *prof. Erős Istvánt* kérte fel. Az elnöki asztalnál még *prof. Botz Lajos* elnök és *Márkus Sarolta* főtitkár foglalt helyet.

Prof. Erős István köszöntötte a megjelenteket és üdvözölte a vendégeket. A küldöttek a jegyzőkönyv vezetésére *Konrádné Abay-Nemes Éva* jegyzőt, hitelesítésére *Bozó Tamást* és *Krajsovsky Gábort*, a Szavazatszedő és Szavazatszámoló Bizottság elnökévé *prof. Zelkó Románát*, tagjává *Bánkuti Pétert*, *Fejesné*

Takács Viktóriát és *Hajagosné Hümpfner Rózsát* választották meg nyílt szavazással, majd a napirendet fogadták el a szavazati joggal rendelkezők. A küldöttközgyűlésről hangfelvétel készült. A küldöttközgyűlés a Himnusz elénekklésével folytatódott, majd *prof. Botz Lajos* köszöntötte a jelenlévőket és rövid elnöki tájékoztatót tartott azokról a szakmát érintő egészségpolitikai eseményekről (pl. a törvénykezés folyamatáról), amelyek a közelmúltban jelentősen meghatározták a Társaság aktivitását.

Az elnöki tájékoztatót követően tiszteletbeli elnöki cím adományozására került sor. A címet az Alapszabály 22. pontjának megfelelően, az elnökség előterjesztése alapján, a küldöttközgyűlés adományozza a Társaság korábbi elnökei részére. Az elnökség előterjesztése alapján a küldöttközgyűlés egyhangú igen szavazással hagyta jóvá a tiszteletbeli elnöki cím adományozását *prof. Erős Istvánnak*, Társaságunk 2006. december 1-je és 2008. november 15-e közötti elnökének.

Ezután a díjátadások következtek. Koritsánszky Ottó Emlékérem kitüntetésben részesült *Higysán Ilona* a Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet elnöke, Küttel Dezső Emlékérmét vehetett át *Jakabovics Katalin* a Baranya Megyei Szervezet elnöke. A „Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Szenátusának tagja” elismerő díszoklevelet kapott *Pintye János*, *Póka Gábor*, *Simon Kis Gábor*, *Stampf György*, *prof. Stájer Géza* és *Tóth László*. A kitüntetéseket *prof. Botz Lajos* adta át, a laudációkat *Télessy István* szervezési alelnök tartotta.

Ezután a Gyógyszerészet szerkesztősége Végh Antal Nívódíjának átadása következett. A nívódíjat az MGYT 2006-ban alapította a lapban kifejtett irodalmi munkásság illetve megjelentetett közlemény elismerésére. A nívódíjat *Takácsné prof. Novák Krisztina* főszerkesztő, az adományozó levelet *prof. Botz Lajos* adta át *Csupor Dezsőnek*. (A nívódíj odaítélésének szempontjairól lásd keretes beszámolóinkat.)

Ezek után *Márkus Sarolta* főtitkár köszöntötte az idén 70. születésnapját ünneplő *prof. Vincze Zoltánt*, *Pintye Jánost* és *prof. Erős Istvánt*, akiknek ezen ünnep alkalmából könyvvel kedveskedett a Társaság elnöke.

A küldöttközgyűlés programja *Márkus Sarolta* főtitkári beszámolójával folytatódott (írásos változatát lapunk más helyén közöljük), majd a napirend szerint a pénzügyi beszámoló következett.

Prof. Erős István tiszteletbeli elnök átveszi az erről szóló oklevelet prof. Botz Lajostól és Márkus Saroltától

Higysán Ilona

Jakabovics Katalin

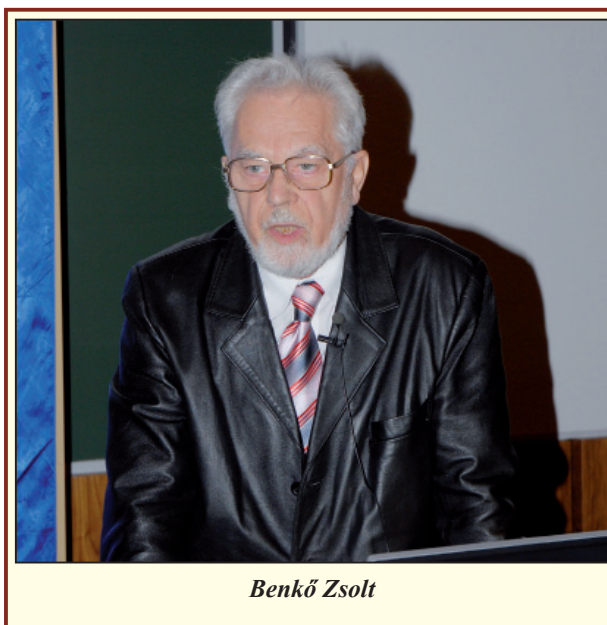
Benkő Zsolt gazdasági titkár beszámolója

Benkő Zsolt gazdasági titkár a Társaság pénzügyi és gazdasági helyzetének 2009-2010-es alakulásáról számolt be.

2009-re 135.389.020 forint bevételt terveztek 134.330.000 forint kiadással. A 2009. év legnagyobb kihívása a CPhH XIV. megrendezése volt. A CPhH XIV. előzetes kalkulációja szerint – az akkori gazdasági állapotok figyelembe vételével – 55,2 millió forintos bevétel mellett 59,73 millió forint kiadást terveztek. A CPhH XIV. gazdasági lezárása nem volt zökkenőmentes. Egyfelől az egyes ÁFA-tételek levonhatósága (menet közben változtak az ÁFA-szabályok), másrészt a könyvelés által már elszámolt és még el nem számolt költségek, illetve a késve beérkező befizetések értelmezése okozott problémákat. A CPhH XIV. összes bevétele 63.542.180 forint, összes kiadása 69.101.706 forint, az egyenleg -5.559.526 forint. A regisztrációs díj, szállás, étkezés kapcsán 50.859.630 forint, belső elszámolásból 2.911.250 forint, előleglekötésből származó kamat alapján 1.206.300 forint bevétel volt. Céges támogatóktól 4.525.000 forint, a Gyógyszerészet az Egészségért alapítványtól 3.890.000 forint, az MGYT Veszprém Megyei Szervezetétől 150.000 forint bevétel került könyvelésre. A kiszámlázott, de még be nem folyt összeg 99.700 forint, a be nem folyt részvételi díj 485.250 forint. A CPhH XIV. kapcsán a tervezett hiányt 1.029.526 forinttal lépték túl, ami – a gazdasági titkár értékelése szerint – a gazdasági világválság közepén jó eredmény. Ugyanakkor a Társaság a továbbképzések kapcsán tervezett 7.600.000 forint helyett 24.466.500 forint bevételt könyvelhetett el (ami túl azon, hogy a továbbképzési ciklus 5. éve volt a tavalyi, a Társaság magas színvonalú és jól szervezett továbbképzéseinek a bizonyítéka is).

A kiadványokból származó bevételek 2008-ban 45,614 millió, 2009-ben 45,749 millió forintot tettek ki. A rendezvénybevétel 2008-ban 26,292 millió, 2009-ben 36,062 millió, a képzési bevétel 2008-ban 8,898 millió, 2009-ben 22,417 millió, az egyéb bevételek 2008-ban 25,202 millió, 2009-ben 32,056 millió forint volt, így az összes bevétel 2008-ban 106,006 millió, 2009-ben 136,284 millió forintot tett ki. Az összes költség 2008-ban 110,078 millió, 2009-ben 136,719 millió forint volt. Ezen belül 2008-ban 65,493 millió volt az anyagköltség, 30,992 millió a személyi ráfordítás, 2,292 millió az amortizáció és 11,301 millió az egyéb ráfordítás. 2009-ben az anyagköltség 93,038 millió, a személyi ráfordítás 35,576 millió, az amortizáció 1,665 millió, az egyéb költség 6,440 millió forint volt. Az adatok összegzéseként 2008-ban -4,072 millió, 2009-ben -0,435 millió forint volt az eredmény.

Benkő Zsolt gazdasági titkár a 2010-es gazdálkodási tételek közül is ismertetett néhányat. A XI. Gyógyszer-

Benkő Zsolt

szerésztörténeti Konferencia eddig elszámolt bevételei 3.270.551, elszámolt kiadásai 2.766.473 forintot tettek ki, a 2. BEW elszámolt bevételei 17.866.610, elszámolt kiadásai 17.627.972 forintot tettek ki, mindkét – néhány elnökségi tag által vitatott, de sikerrel zárult – konferencia eredménye tehát pozitív volt.

A gazdasági titkár szerint a részletesen értékelt három rendezvény (CPhH XIV., XI. Gyógyszerésztörténeti Konferencia és 2. BEW) eredményessége nagymértékben *prof. Klebovich Imre* lemondott elnök személyes aktivitásának köszönhető, a rendezvényi titkárral azonban – részben a kompetenciakörök pontatlanságai miatt is – több alkalommal volt véleménykülönbség. Az aktuális adatok szerint az MGYT bankszámláján 6.325.800 forint, az elkülönített alszámlán 568.602 forint, lekötött betétben 51,5 millió forint a Társaság pénzeszköze.

Benkő Zsolt kitért arra, hogy *Butor Gábor* könyvvizsgáló jelentésében az utalványozási jog rendszerének felülvizsgálatát és a gazdasági titkár kompetenciakörének pontosítását javasolja. Erre – a gazdasági titkár szerint – az Alapszabály módosításával és az SZMSZ átdolgozásával nyílik lehetőség. Ennek során az összeférhetlenségi szabályok kiterjesztésére is célszerű sort keríteni. Fontos a költségvetési tervezet elkészítése és figyelembe vétele, hogy pl. az ÁFA-elszámolás szabályai egyértelműek legyenek.

Az FB, a szakosztályok és a szervezetek beszámolója

Ezt követően a Felügyelő Bizottság jelentése következett, amelyet *Blazics Gyula* felügyelő bizottsági elnök ismertetett a küldöttekkel (lapunk más helyén közöljük). Ennek elhangzása után *prof. Erős István* vezető elnök egyenként szólította a szakosztályok és szervezetek elnökeit, hogy az előzetesen írásban leadott és a küldötteknek megküldött beszámolóikhoz kívánnak-e

szóbeli kiegészítést tenni. Egyetlen szakosztály- és szervezetelnök sem kívánt élni ezzel a lehetőséggel, így a küldöttek az írásos beszámolók alapján alkohtak

veleményt az elmúlt évek szakosztályi és szervezeti tevékenységéről. (Az írásos beszámolókat lapunk más helyén megjelentetjük.)

Pár perces technikai szünet után hozzászólásokkal és válaszadásokkal folytatódott a küldöttközgyűlés. *Prof. Klebovich Imre* szeptember 1-i hatállyal lemondott elnök vitatta a felügyelő bizottsági beszámoló készítésének módját és jelezte, hogy több ponton eltér a véleménye a jelentésben foglaltaktól. Hangsúlyozta, hogy lemondásában elsősorban morális megfontolások játszottak szerepet. A felvetésekre *Blazics Gyula* reagált, majd sor került a beszámolók nyílt (szavazólapos) elfogadására. A főtitkári beszámolót 1 tartózkodással, 0 nem szavazattal, a gazdasági titkár beszámolóját 1 nem szavazattal, 18 tartózkodással, a Felügyelő Bizottság jelentését 4 nem szavazattal, 33 tartózkodással, az írásban megjelentetett beszámolókat egyhangú igen szavazattal fogadták el a jelenlévő szavazati joggal rendelkezők.

Választás a megüresedett tisztségekre

Miután *prof. Klebovich Imre* lemondását követően az alapszabály előírásai szerint *prof. Botz Lajos* addigi tudományos alelnök lett a Társaság elnöke a rendkívü-

Prof. Vincze Zoltán az MGYT újonnan megválasztott elnöke

A Végh Antal Nívódíj 2010. évi kitüntetettje Csupor Dezső

A Gyógyszerészet szerkesztősége a szerzők iránti megbecsülésének jeleként és a lap színvonalának emelése reményében a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság elnökségének támogatásával évekkel ezelőtt nívódíjat alapított. A nívódíj névadója Végh Antal professzor, a Magyar Gyógyszerészeti Társaság volt elnöke, a Gyógyszerészet alapító főszerkesztője. A nívódíj a Gyógyszerészetben megjelent publikációk elismeréseként ítélt oda. A nívódíjra az előző 12 hónapban megjelent közlemények alapján a szerkesztők és a szerkesztőbizottság tagjai tehetnek írásbeli javaslatot adott év november 15-ig. A beérkezett javaslatokat a szerkesztőség értékeli és jóváhagyásra beterjeszti az MGYT elnökségének. A nívódíj a gyógyszerészeti tudomány és gyakorlat bármely területéről készült, a lap profiljába tartozó és célkitűzéseivel harmonizáló, a szerkesztőségi elvárásoknak tartalmi és

Csupor Dezső

formai vonatkozásban egyaránt eleget tevő közleményért adható. A nívódíjas közlemény szerzője oklevelet kap és tárgyjutalomban részesül.

Csupor Dezső évek óta jelentet meg közleményeket lapunkban. Idén – társszerzőkkel közösen – hat lapszámba írt tanulmányt a „Növényi szerek helye a mai gyógyszerkincsben” c. rovat számára. Ezek közül 4 cikket első

szerzőként jegyez. A fagyöngy jelentőségét bemutató, valamint a fitoösztrogének történetét tárgyaló közleménye kreditpontos továbbképzés célját is szolgálta. Külön kiemelésre érdemes *Szendrei Kálmán* professzorral és további munkatársaikkal közösen írt „Hamisítás gyógyszerrel – gyógyszerhamisítás” című kétrészes dolgozata, melyben a szerzők ráirányították a figyelmet növényi alapú szerek hamisítására szintetikus gyógyszerekkel, továbbá egyes étrend-kiegészítőkkal kapcsolatos visszaélésekre. E közlemények hatására a visszaélések felderítésére hatósági vizsgálat indult és megkezdődött az étrend-kiegészítők szabályozásának felülvizsgálata.

Csupor Dezső Marosvásárhelyen született, Szegeden szerzett kitűnő minősítésű gyógyszerész diplomát. A Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Kar Farmakognóziái Intézet fiatal munkatársa.

li tisztújító küldöttközgyűlésig, aki korábban bejelentette, hogy a tudományos alelnöki feladatkört a küldöttközgyűlés után nem kívánja betölteni, továbbá *Benkő Zsolt* gazdasági titkár is bejelentette, hogy lemond a tisztségéről, a küldöttközgyűlésnek elnököt, tudományos alelnököt és gazdasági titkárt kellett választani.

Takács Géza né a Jelölő Bizottság elnöke tájékoztatta a jelenlévőket a bizottság munkájáról, a beérkezett javaslatokról és azok elfogadásáról, majd ismertette a tisztújítás menetét. Habár számos jelölés érkezett az elnöki és a tudományos alelnöki tisztségre is, a szavazólapon az elnöki tisztségre csupán *prof. Vincze Zoltán*, tudományos alelnöki tisztségre egyedül *prof. Szökő Éva* neve szerepelt. A gazdasági titkári posztra kettős jelölés volt: *Berzsenyi Pál* és *Farkasné Tompa Ildikó* is vállalta a megmérettetést. A küldöttközgyűlés új jelölt listára vételét nem kezdeményezte. Többek elvárásának eleget téve *prof. Botz Lajos* tájékoztatta a küldöttközgyűlést, hogy a Társaság jövője érdekében fontosnak tartotta a küldöttközgyűlésig elvezetni a Társaságot, azonban az elmúlt hónapok személyeskedő vitáit is figyelembe véve még a látsza-

tát is el akarja kerülni annak, hogy egy „puccs” résztvevője volt. Ezért most nem vállalja az elnöki feladatkör betöltését.

A szavazólapok leadása után a Szavazatszedő és Szavazatszámoló Bizottság összesítette a beérkezett szavazatokat. A szavazás eredményét *prof. Zelkó Romána* ismertette. *Prof. Vincze Zoltánt* 144 igen szavazattal választották elnökké (1 szavazat érvénytelen volt, 3-an pedig nem szavaztak). *Prof. Szökő Évát* tudományos alelnökké 144 igen szavazattal választották (2 szavazat érvénytelen volt, 2-en nem szavaztak). A gazdasági titkári funkcióra *Berzsenyi Pál* 76, *Farkasné Tompa Ildikó* pedig 71 szavazatot kapott és 1 szavazat volt érvénytelen, így a gazdasági titkár feladatkörét a 2012-es tisztújításig *Berzsenyi Pál* tölti be.

Prof. Vincze Zoltán rövid beszédben megköszönte a szavazók bizalmát és *prof. Botz Lajos* munkáját, majd reményét fejezte ki, hogy a részben megújult összetételű elnökség megfelelően fogja ellátni a feladatait.

Prof. Erős István levezető elnök zárszavában megköszönte a küldöttek közreműködését, majd a Szózat elénekklésével lezárult a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság 55. küldöttközgyűlése.

Az MGYT megváltozott összetételű elnöksége: Berzsenyi Pál, Pannonhalminé Csóka Ildikó, Márkus Sarolta, prof. Vincze Zoltán, Erdei Otília, prof. Szökő Éva, Télessy István

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság tevékenysége a 2008-2010. közötti időszakban Főtitkári beszámoló

Márkus Sarolta

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság 55. küldöttközgyűlésére készített főtitkári beszámolóban röviden szeretném összefoglalni az elmúlt két év kiemelkedő eseményeit és a Társaság tevékenységét.

1. Szervezeti és szervezési kérdések

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság 54. (tisztújító) küldöttközgyűlése 2008. november 15-én szavazott bizalmat a 7 tagú elnökségnek. Az elnökség tagjai írásban fejtették ki a pozíciójukban vállalt célkitűzéseiket és mindazokat a feladatokat, melyeket a négyéves ciklus alatt kívántak elvégezni.

A Társaság elnöksége a beszámolási ciklusban – a nyári hónapokat kivéve – havonta ülésezett, 18-szor Budapesten a Társaság székhelyén, háromszor pedig vidéken (Sárvár, Debrecen, Siófok) tartott kihelyezett ülést. Az ülésekre meghívást kaptak a tiszteletbeli elnökök, Vincze Zoltán, Erős István és Szász György professzor urak, akik jelenlétükkel, hasznos tanácsaikkal segítették munkánkat. Az ülések előzetesen megadott napirendi pontok szerint zajlottak, az ülésekről részletes emlékeztetők, a fontosabb és a Társaság tagjait is érintő határozatokról összesen 144 elnökségi döntés született (**I. táblázat**). Az országos vezetőség tagjait hat alkalommal hívtuk össze; 2009-ben 10, 2010-ben pedig 39 vezetőségi döntés született (**II. táblázat**). Az MGYT Tanácskozó Testülete idén március 27-én ülésezett Budapesten. A döntéseket mindig vagy egyhangú szavazással vagy a többség véleménye alapján hoztuk. Ezeket a Gyógyszerészetben, a honlapunkon és a Hírlevél-ben is közzétettük. Az elvégzendő feladatokhoz a határidőket és a felelősöket is hozzárendeltük. A megjelentetett döntéseken kívül minden összejegyzetelről a jelenlévők jóváhagyásával részletes emlékeztető is készült, ez év szeptembere óta pedig hangfelvételen is rögzítjük az ott elhangzottakat. A Titkárságon minden anyag archiválásra kerül. Az elnökségi és a vezetőségi üléseken a Felügyelő Bizottságot egy eset kivételével az elnök képviselte, aki folyamatosan nyomon követte az elnökség és a vezetőség tevékenységét.

A 2008-ban megválasztott új elnökség, jogással felülvizsgáltatta a Társaság érvényben lévő szerződéseit (könyvelés, nyomda, lapszerkesztés, hirdetésszervezés, foglalkozás-egészségügyi alapellátás stb.), és szükség esetén módosította vagy kiegészítette azokat.

Elnökségi utasítással szabályoztuk a nem önálló jogi személyként működő szakmai szervezetek és a Titkárság házipénztári pénzkezelését, a külföldi gyógyszerészeti társszervezetek rendezvényeire delegált tagok beszámolási kötelezettségeit, a külföldi kiküldetések pénzügyi vonatkozásait, a dolgozók számára nyújtott természetbeni juttatásokat. Megújítottuk a Titkárság dolgozóinak munkaszerződéseit és munkaköri leírásait. Minden szerződést az elnök egyedül, a munkáltatói jogok gyakorlását a főtitkárral közösen írta alá. 2010. október 15-től elnöki utasítással szabályoztuk a titkársági dolgozók rugalmas munkaidőrendszerben történő munkavégzését.

I. táblázat

Az elnökségi ülések ideje, helyszíne és az elnökségi döntések sorszáma

2009.		
január 17-18.	Sárvár	ED 1-19
február 17.	Budapest	ED 20-25
március 27.	Budapest	ED 26-37
április 21.	Budapest	ED 38-42
május 28.	Budapest	ED 43-52
június 26.	Debrecen	ED 53-61
szeptember 21.	Budapest	ED 62-68
október 21.	Budapest	ED 69-73
november 6.	Budapest	–
december 8.	Budapest	ED 74-79
2010.		
január 22.	Budapest	ED 1-4
február 27.	Budapest	ED 5-14
március 19.	Budapest (rendkívüli)	–
március 27.	Budapest	ED 15-20
április 19.	Budapest	ED 21-28
június 3.	Budapest	ED 29-36
július 6.	Budapest	ED 37-39
augusztus 31.	Budapest (soron kívüli)	–
szeptember 13.	Budapest	ED 40-45
szeptember 24.	Budapest	ED 46-53
október 20.	Siófok	ED 54-65

¹A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság 55. küldöttközgyűlésén, 2010. december 4-én elhangzott beszámoló szerkesztett változata.

II. táblázat

**A Vezetőség üléseinek ideje, helyszíne
és a vezetőségi döntések sorszáma**

2009.		
február 17.	Budapest	VD 1-10
április 21.	Budapest	–
2010.		
április 19.	Budapest	VD 1-6
június 16.	Budapest	VD 7-14
szzeptember 13.	Budapest	VD 15-29
november 12.	Budapest	VD 30-39

A Társaság által szervezett rendezvényekhez kapcsolódó szerződéseket az elnök egyedül vagy a rendezvényszervezési titkárral közösen írta alá.

2. Szervezetek, szakosztályok

Az elnökség 2008. november 15-i megválasztását követően, 2009 elején került sor a szakmai szervezetek és szakosztályok tisztújításaira. Tizenhárom szervezet és három szakosztály élére új elnök került, a többiben további négy évre megerősítették tisztségében az előző elnököket.

A korábbi Oktatási és Közigazgatási Szervezet az új Alapszabálynak megfelelően, Oktatási Szakosztályként működött tovább, *Tekes Kornélia professzor asszony* elnökletével, frissen szerveződött vezetőséggel és programmal. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezet megszüntette önálló jogi személyiségét és 2009. március 5-től a Társaság központi pénzügyi elszámolásához tartozik. Így a Társaságnak jelenleg 5 önálló jogi személyiségű szervezete van (Bács-Kiskun Megyei Szervezet, Fejér Megyei Szervezet, Hajdú-Bihar Megyei Szervezet, Pest Megyei Szervezet és Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet). A Heves Megyei Szervezetben *Szabó Csaba* megválasztott elnök váratlan halála miatt, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Szervezetben pedig az elnök (családi okok miatti) lemondása következtében megyei tisztújítást kell tartani.

Az elmúlt két évben a gyógyszerellátási szervezetek társasági életet fenntartó, közösségformáló tevékenysége a liberalizációs törvények hatására előállt helyzetben, továbbá a gyógyszertárak rentabilitásának fokozatos romlása miatt egyre nehezebb. Tagjaink a patikákban létszámproblémákkal szembesülnek, gondjaik szaporodnak, hivatásunk jövőjébe vetett hitük meggyengült. Ilyen körülmények között a megyei szervezetek tagságukat nem tudják megtartani, rendezvényeikre a hallgatóságot csak nagy erőfeszítésekkel tudják mobilizálni.

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság a közforgalmú gyógyszerellátásban tevékenykedő tagjait elsősorban tudományos érdeklődésükre és szakmai igé-

nyességükre támaszkodva szólítja meg. Sajnos, noha az érdeklődés és a mindennapi egészségnevelő, gyógyszer-információs és tanácsadói munka során a tudományos igényességre való törekvés megvan a kollégákban, a képzésre, a megszerzett tudás frissítésére, bővítésére fordítható idő szűkössége miatt Társaságunk tagsága ilyen irányú időráfordítása jobbára csak a *kötelező továbbképzésekre* korlátozódik.

A megyei szervezetek vezetői számára az elmúlt 2 évben *Télessy István* gyógyszerellátási alelnök meghívására *félévente* tartottunk összejövetelt, ahol rendszeresen informáltuk megyei vezetőinket a jogszabályváltozások kapcsán folytatott megbeszélésekről, a rendezvénynaptárról, a nemzetközi rendezvényekről, a honlap átalakításának tervéről, a helyi rendezvények központi támogatásának eszközeiről, továbbképzési programjainkról stb.

Az aktuális információkon túl, olyan szakmai kérdésekben tartottunk vitafórumot, mint pl.

- a változó jogi keretek között a gyógyszerészi etika megtartása,
- a szakképzés várható átalakítása,
- a hamis gyógyszerek megjelenésének veszélye.

Bízunk abban, hogy a gyógyszer-gazdaságossági törvény, valamint a kapcsolódó jogszabályok változása könnyíthet a közforgalmú gyógyszerellátásban dolgozó kollégáink terhein, s a jövőben rendezvényeinket nagyobb létszámban tudják látogatni. Reméljük, hogy Társaságunk élete megyei szinten is fellendül. Ennek érdekében az elnökség további erőfeszítéseket tesz majd a következő 2 évben is.

Külön ki szeretném emelni az újonnan szerveződött Ifjúsági Bizottságot, melynek elnöke, *Bozó Tamás* és vezetősége példamutatóan aktív munkát végzett. A bizottság 2009. április 23.-án öt taggal alakult, majd további három taggal bővült a jobb földrajzi és szakterületenkénti lefedettség biztosítására. A bizottság az Alapszabálynak megfelelő gyakorisággal ülésezik. A Bizottság tevékenyen részt vett a CPhH XIV. szervezésében és lebonyolításában, továbbá a kongresszus keretei között nagy sikerű Ifjúsági Fórumot is szervezett. 2009-2010-ben közös pályázatot írtak ki a Fővárosi Szervezettel a Rozsnyay Emlékversenyen való részvételre, valamint gyógyszerész-gyerekeknek szóló rajzpályázatra.

A 2009-ben és 2010-ben végzett *gyógyszerészhallgatók* diplomájuk mellé a pályakezdshez szükséges információkat tartalmazó, a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaságot ismertető és népszerűsítő levelet kaptak. A 2009-es Pécsi Egyetemi Gyógyszerész Napokon az Ifjúsági Bizottság elnöke a Társaságot bemutató előadással szerepelt, illetve az esemény alapítása és szervezése is az Ifjúsági Bizottság két tagjának nevéhez kötődik. Jelenleg a Gyógyszerészhallgatók II. Országos Találkozója és a III. Gyógyszerészbörze szervezésében vesznek részt a Magyar Gyógyszerészhallgatók Egyesületével közösen.

Nyomatott, világhálós és személyes felhívásban igyekeznek felhívni a fiatalok figyelmét a Rozsnyay Mátyás Emlékversenyre és segítik őket a témaválasztásban. Kérdőíves felmérésben elemezték az elmúlt öt év versenyzőinek és szervezőinek az Emlékversenyről alkotott véleményét, ezek az eredmények a Gyógyszerészet soron következő számaiban jelennek meg.

3. A Társaság taglétszáma

A taglétszám 2006-2010. közötti alakulását láthatjuk az **1. ábrán** és szervezetenkénti bontásban a **III. táblázatban**. Tagdíjának befizetésével 2010. november 15-ig 3888 kolléga erősítette meg tagságát. Sajnálatos módon a létszám évről-évre csökken és idén a 2001-es szintre esett vissza. Ez azért is elkésérítő, mert az elnökség – megértve a szakma és a patikák különösen nehéz gazdasági helyzetét – működése alatt nem emelt tagdíjat: az éves tagdíj az aktív tagok számára most is 3000 Ft, a nyugdíjasok, a gyesen lévők, az ifjúsági és társult tagok részére 900 Ft. A szenátus, a tiszteleti tagok és a külföldi állampolgárságú rendes tagok to-

vábbra is tagdíjmentességet élveznek, valószínű tehát, hogy a tagsági viszony vállalásában bekövetkezett változások más okokra vezethetők vissza. A tagdíjak befizetését nem gazdasági szükségszerűségből ösztönözzük, hanem az ország gyógyszerészeinek egy tudományos szervezet szakmai közösségéhez való tartozásának kifejezésére.

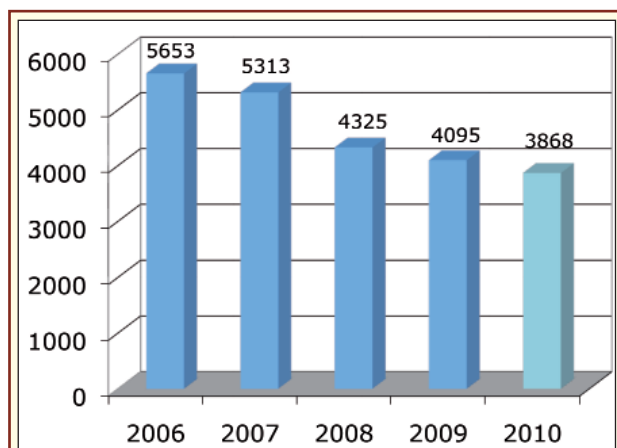
A tavalyi évre 4500, 2010-re 4000 fős taglétszámot irányoztunk elő és emelkedést vártunk az ifjúsági tagok és a társult tagok taglétszámában is. Ennek érdekében például az ifjúságot megszólító toborzó plakátot szerkesztettünk és juttattunk el a négy gyógyszerész-képző egyetemre. Szorgalmaztuk a 2009-2011 évekre szóló MGYT tagdíj egy összegben történő befizetését, bízva abban, hogy akik ily módon fizetik be tagdíjukat, mentesülnek az esetleges tagdíjmelés megfizetésétől, azonban kevés tagunk élt ezzel a lehetőséggel. Elektronikus tagnyilvántartó adatbázisunkkal folyamatosan szűrjük ki a nem fizetőket, utánajárunk a lemorzsolódás okának, többszörösen figyelmeztetjük volt tagjainkat és kérjük a szervezetek elnökeinek segítségét. Az újból kiküldött csekkek után átmeneti

III. táblázat

A Társaság taglétszámának alakulása 2006-2010. között, szervezetenkénti bontásban

Szervezeti egység	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.*
Baranya megye	223	208	192	193	216
Békés megye	145	127	106	102	106
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	271	269	241	221	217
Budapest	992	926	766	711	641
Csongrád megye	230	207	178	173	180
Győr-Moson-Sopron megye	160	158	139	123	133
Heves megye	132	122	89	93	87
Jász-Nagykun-Szolnok megye	95	90	76	77	82
Komárom-Esztergom megye	108	100	77	78	78
Nógrád megye	56	54	41	50	37
Somogy megye	142	131	106	102	108
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	251	239	206	197	191
Tolna megye	114	114	103	89	82
Vas megye	134	128	123	109	110
Veszprém megye	113	107	90	97	100
Zala megye	97	80	71	70	70
Ipari szervezet	413	402	349	330	265
Ifjúsági szervezet	83	25	21	20	22
Társult tagságú szervezet	117	124	53	50	29
Nem önálló szervezetek összesen	3876	3611	3027	2885	2754
Bács-Kiskun megye	287	269	172	140	185
Fejér megye	182	170	156	134	124
Hajdú-Bihar megye	287	275	229	208	196
Pest megye	486	480	299	278	152
Kórházi Szervezet	439	405	339	346	349
Önálló szervezetek összesen	1681	1599	1195	1106	1006
Szenátusi tag, külföldi magyar tiszteleti tag	96	103	103	104	108
Mindösszesen	5653	5313	4325	4095	3868

* 2010. november 15-ig

1. ábra: A Társaság taglétszámának alakulása 2006. és 2010. november 15. között

emelkedés figyelhető meg, de az előző évek taglétszámának szinten tartása így is szinte lehetetlen.

Az elmúlt három év adatait vizsgálva kiemelendő a Baranya megyei, a Jász-Nagykun-Szolnok megyei, a Veszprém megyei és Kórházi Gyógyszerészeti Szervezetet, ahol kismértékű létszámnövekedés figyelhető meg.

4. A Társaság szakmai kiadványai

Az MGYT 2008-ban megválasztott elnöksége megerősítette pozíciójukban a Gyógyszerészet és az Acta Pharmaceutica Hungarica szakfolyóiratok főszerkesztőit, felelős szerkesztőit és szerkesztőit. A Gyógyszerészet Szerkesztőbizottságának összetétele a szakosztályi választásoknak megfelelően alakult.

A Gyógyszerészet előfizetőinek száma 2000 körül látszik stabilizálódni. 2009-ben 2028 előfizető volt, 2010. november 15-ig 1974 előfizetője van (2. ábra).

Az Acta Pharmaceutica Hungarica évi előfizetőinek száma is kis csökkenést mutat az előző évihez képest (3. ábra). Az előfizetők nagy része mindkét szaklapunk esetében a közforgalmú és intézeti gyógyszertárakból adódik. Sajnálatos módon az oktatási intézmények megrendelőinek száma nagyon alacsony, pedig a szakcikkek tudományos színvonala kiváló és méltán elvárható lenne, hogy a gyógyszerészeti intézeteknél legalább egy-egy lap megtalálható legyen. Annak ellenére, hogy mind az újonnan nyíló gyógyszertárakat, mind pedig a lemorzsolódó megrendelőket többször is levélben kerestük meg a szaklap-előfizetéssel kapcsolatban, látványos eredményt nem értünk el. A közforgalmú gyógyszertárak nehéz gazdasági helyzete és a megszűnő intézeti gyógyszertárak lehetnek a csökkenés hátterében. Általában a gazdasági nehézségekre hivatkozva utasították el többszöri megkeresésünket.

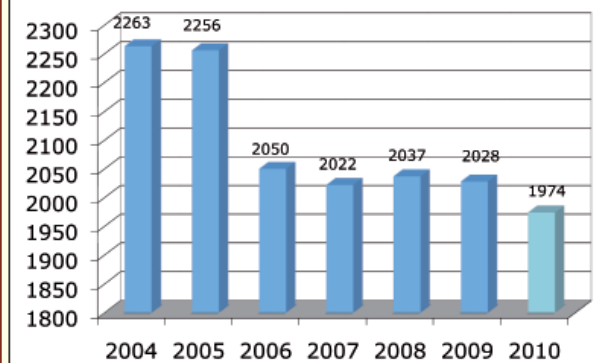
Könyv formájában örökítettük meg az első alkalommal átadott gyógyszerész foglalkozás-doktori

díszoklevelek parlamenti eseményeit Dr. pharmaciae 2009- címmel. A CPhH XIV. minden résztvevője ajándékként kapta meg ezt a kiadványt.

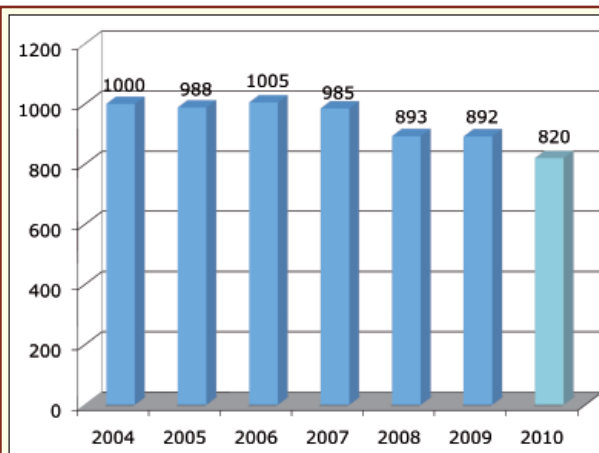
A Hírlevél az elmúlt évben háromszor, idén négyszer jelent meg nyomtatott formában. Tervezzük elektronikus formában való terjesztését is, de még nem rendelkezünk valamennyi tagunk e-mail elérhetőségével.

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság elnökségének 11/2010 számú elnökségi döntése értelmében a Társaság honlapját megújítottuk; a honlap megújult formában 2010. október első napjaitól működik. Az új honlapra a régiről minden információ felkerült, de jelenleg még a régi is elérhető. Honlapunk elérhetősége változatlan (www.mgyt.hu). A külső megjelenésben is megváltozott új honlapon a tisztségviselők új struktúrában érhetők el, a honlapról is lehet nekik e-mailt küldeni. Az Ifjúsági Bizottságnak saját honlapja van, amely számos hasznos tartalom mellett a Rozsnyay és a Clauder Emlékversenyhez is hasznos információkat kínál. A honlapon folyamatosan követhető és kommentálható az Ifjúsági Bizottság tevékenysége és célkitűzései.

A honlap látogatottságát folyamatosan követjük (4. ábra és IV. táblázat). Jól látható, hogy a CPhH XIV. hónapjában megemelkedett a látogatások és a

2. ábra: A Gyógyszerészet előfizetések alakulása 2004-2010. között

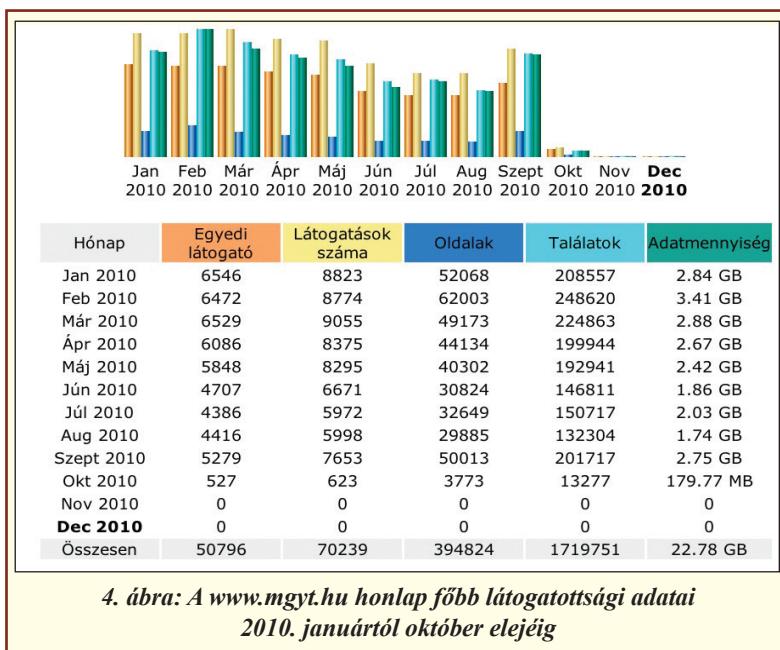

3. ábra: Az Acta Pharmaceutica Hungarica előfizetések alakulása 2004-2010. között

IV. táblázat

A www.mgyt.hu honlap látogatottsági adatai a CPhH XIV. hónapjaiban és egy évvel később

Hónap	Egyedi látogató	Látogatások száma	Oldalak	Találatok	Adat-mennyiség
2009. október	5983	8456	49789	220077	3.15 GB
2009. november	7198	9971	64609	262341	6.06 GB
2010. október	4736	6705	39105	298299	2.93 GB
2010. november	4554	6586	42389	233117	2.92 GB

4. ábra: A www.mgyt.hu honlap főbb látogatottsági adatai 2010. januártól október elejéig

belépők száma. Egy társaság tükre a honlap, ezért is örülünk a megújult külsőnek és tartalomnak. Köszönjük *prof. Botz Lajosnak* és *Sólyi Ilonának* a munkájukat.

5. Szakmai továbbképzések

A „Klasszikus gyógyszerészeti ismeretek” kötelező szinten tartó továbbképzéseken 2009-ben 10 helyszínen, összesen 2195 fő, míg 2010-ben szintén 10 alkalommal 1688 fő vett részt (V. táblázat). Míg 2009-ben a korábbi elnökség döntése alapján nem akkreditáltatunk „Aktuális gyógyszerészeti ismeretek” c. kötelezően választható jellegű továbbképzést, idén két helyszínen, Budapesten és Szolnokon is tartottunk továbbképzést, amelyeken összesen 173 fő regisztrált (VI. táblázat).

A gyógyszerészek 5 éves továbbképzési ciklusának vége sokak esetében 2010 tavaszára esett. Ennek is köszönhető, hogy a gyógyszerész kollégák jelentős létszámmal vettek részt mindkét típusú továbbképzésünkön. Abból, hogy jelentős csökkenést nem tapasztaltunk az év második felében sem, arra következtetünk, hogy képzéseink folyamatos érdeklődésre tartanak számot, ezáltal sikeresnek mondható az MGYT azon feladatának végzése, hogy a tudományos ismereteket közvetíti a gyakorló szakemberek számára.

A továbbképzéseinken résztvevők elégedettségét folyamatosan mérjük és az előadókra alkotott vélemények alapján is ugyanez állapítható meg. A résztvevők által nagyszámban kitöltött „Előadó értékelő lap”-ok érdemi információval szolgálnak nemcsak az előadók minősítésére, hanem hasznos támpontot nyújtanak a következő évek témaköreinek megválasztásához is.

A „Klasszikus gyógyszerészeti ismeretek” szervezésében és lebonyolításban *Csóka Ildikó* továbbképzési titkár mellett évről-évre továbbra is nagy szerepet vállalnak a megyei elnökök és titkárok valamint *Polonyi Adrienn* titkársági munkatárs, akiket lelkiismeretes munkájukért köszönet illeti.

„A gyógyszerértékelési gyakorlat aktuális kérdései” továbbképzés keretében kerül-

tek akkreditálásra az igen közkedvelt „Farmakobotanikai terepgyakorlatok”, melyeket *Dános Béla* tanár úr és *László-Bencsik Ábel* vezetnek. 2009. május 9-én a Gyadai-rétre, október 3-án, a Vértes-hegységi Naturparkba, látogattak el az érdeklődő kollégák, összesen 53-an ill. 43-an. 2010. május 29-én a Magas-Bakony Tájvédelmi körzetbe, október 2-án a Mátrába (Budapest – Gyöngyös – Mátraszentistván útvonalon) szerveztünk tanulmányutat 61 fő és 77 fő részvételével.

Az MGYTávoktatás elnevezésű akkreditált, továbbképzési-pontos képzést 2007 júliusában *Takácsné prof. Novák Krisztina* főszerkesztő asszony és *Hankó Zoltán* felelős szerkesztő hozzáértő szakmai irányításával a Gyógyszerészet hasábjain indítottuk. Évente 10 alkalommal 2 dolgozatot veszünk számításba, a folyóiratban ikonnal jelölve őket. A továbbképzés céljára olyan dolgozatokat választunk, amelyek lehetővé teszik naprakész általános gyógyszerészeti ismeretek továbbképzés keretében történő megszerzését. Néhány cím a témák közül: gyógyszerészeti gondozás a gyakorlatban, gyógyszerhamisítás, az Európai Unió bíróság döntései az üzemeltetési jogról, lakossági gyógyszerellátásról stb. A regisztrált résztvevőknek – 75%-os minimum követelménynek való megfelelés esetén – az év végén maximum 20 továbbképzési pont kerül jóváírásra. (VII. táblázat)

V. táblázat

A „Klasszikus gyógyszerészeti ismeretek” továbbképzések 2009-2010. évi főbb adatai

Helyszín	Időpont	Résztvevők (fő)	Tesztet írt (fő)	Előadók
2009				
Veszprém	február 21-22.	92	91	Prof. Erős István, Prof. Kéry Ágnes, Pintye János, Prof. Perjési Pál, Vecsernyés Miklós.
Budapest I.	március 20-21.	316	309	
Sopron	április 18-19.	135	134	
Nyíregyháza	május 9-10.	188	187	
Kecskemét	június 6-7.	183	180	
Szeged	szeptember 12-13.	291	282	
Debrecen	szeptember 26-27.	177	167	
Pécs	október 17-18.	188	187	
Miskolc	november 21-22.	144	144	
Budapest II.	december 5-6.	481	472	
2009-ben összesen		2195	2153	
2010.				
Debrecen	január 16-17.	47	45	Prof. Hódi Klára, Prof. Zelkó Romána, Prof. Zupkó István, Prof. Tekes Kornélia, Földesi Imre, Csomós Péter, Prof. Hohmann Judit, Balázs Andrea, Prof. Lemberkovics Éva, Télessy István, Csóka Ildikó.
Budapest I.	január 23-24.	268	265	
Budapest II.	február 20-21.	377	322	
Szombathely	február 27-28.	88	76	
Pécs	március 20-21.	97	91	
Békéscsaba	március 27-28.	74	65	
Székesfehérvár	április 24-25.	102	93	
Szeged	szeptember 25-26.	177	171	
Eger	október 30-31.	93	88	
Budapest III.	november 27-28.	365	355	
2010-ben összesen		1688	1571	

VI. táblázat

Az „Aktuális gyógyszerészeti ismeretek” továbbképzések főbb adatai

Helyszín	Időpont	Résztvevők (fő)	Tesztet írt (fő)	Előadók
Budapest	2010. február 13.	153	147	Télessy István; Rádóczyné Kovács Zsuzsa
Szolnok	2010. november 27.	20	20	Télessy István
Összesen:		173	167	

6. Rendezvények, kongresszusok

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság elnöksége hagyományaihoz híven, március 15-e tiszteletére, az elmúlt két évben is megemlékezést szervezett az 1848/49-es forradalom és szabadságharcban részt vett gyógyszerészek emléktáblájánál a Budai Várban, az „Arany Sas” Patikamúzeum udvarán, melyre meghív-

ta a társszervezeteket is. Ünnepi beszédet tartott 2009-ben *Botz Lajos professzor*, Társaságunk tudományos alelnöke, 2010-ben pedig *Ferentzi Mónika* a Gyógyszerésztörténeti Szakosztály elnöke.

Szaktudományi jelentős eseménye volt 2009. április 19-én a Parlament Főrendiházi Dísztermében a foglalkozási doktori címet („dr. pharm.”) igazoló első díszoklevelek ünnepélyes átadása.

VII. táblázat

Az MGYTávoktatás továbbképzés főbb adatai 2007-2010. között

	2007	2008	2009	2010
Összes jelentkező	129	271	366	260
Pontigazolást kapott	98	188	192	195

VIII. táblázat

A Társaság által 2009-2010-ben szervezett konferenciák, kongresszusok főbb adatai*

Konferencia/kongresszus	Időpont	Létszám/ regisztráció	Támogatás	Eredmény	Megjegyzés
2009.					
IX. Clauder Ottó Emlékverseny, Budapest	április 23–24.	83	776 113	–1 302 840	ingyenes rendezvény
XLIV. Rozsnyay Mátyás Emlékverseny, Kórházi Szervezet – Eger	május 14–16.	237	990 000	990 000	
Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XIV. Budapest	november 13–15.	1027	8 565 000	–5 459 826	Pre-tax Kft. adatai alapján
2010.					
XXXVI. Gyógyszeranalitikai Kollokvium, Siófok	április 8–10.	159	900 000	241 8505	
XLV. Rozsnyay Mátyás Emlékverseny, Baranya megyei Szervezet – Pécs	május 14–16.	136	1 366 800	833 988	
XI. Gyógyszerésztörténeti Konferencia, Kőszeg	május 21–23.	100	933 582	403 263	
2 nd International Regulatory Workshop on Bioequivalence, Bioanalysis, Dissolution and Biosimilarity, Budapest	június 21–22.	261	4 250 000	238 638	Kintlévőség: 1.320.250 Ft – Pre-Tax Kft adatai alapján
Gyógynövény Szakosztály előadói ülése, Lajosmizse	szeptember 17.	93	60 000	178 845	
XVI. Gyógyszertechnológiai és VIII. Gyógyszer az Ezredfordulón Konferencia, Siófok	október 20–22.	275	2 770 000	5 374 163	Kintlévőség: 1 470 350 Ft

* A Kórházi Gyógyszerészek XVII. Kongresszusának adatai nélkül

Az MGYT kiemelkedő eseménye volt 2009-ben 85 éves fennállásának megünneplése a XIV. alkalommal megrendezett Congressus Pharmaceuticus Hungaricus keretei között.

A Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XIV. rendezvény mottója: „Biztonságos gyógyszerek, hatékony gyógyszerellátás” – „A 'dr. pharm.' cím kötelez!” A rendezvényen 14 plenáris, 98 szekció előadás és 144 poszter prezentáció szerepelt és 9 témakörben zajlottak a gyakorlatorientált konzultációs tréningek. Az említett kongresszusról és az előző CPhH-król átfogó értékelést olvashattak *prof. Botz Lajos* alelnök tollából a Gyógyszerészet 2010. januári számában.

Előremutató, jó ötletnek bizonyult a nagyobb létszámú hallgatóság bevonására, hogy néhány szervezet együtt, vagy valamely szakosztállyal közösen szervezett szakmai napot, vagy rendezvényt. Jó példa erre a Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet kezdeményezése, hogy 2009-ben pontszerző továbbképző programmal vonta össze a Rozsnyay Mátyás Emlékversenyt. Hasonlóan jó példa az Oktatási Szakosztály és a Gyógyszerügyi Szervezési és Közigazgatási Szakosztály közös rendezvénye a „Hőgyes” tanteremben 2010. október 29-én, illetve a Gyógyszeripari Szervezet és a

Gyógyszertechnológiai Szakosztály siófoki konferenciája idén október 20-22. között. Ezen sikeres rendezvényeken felbuzdulva 2011 májusában a Csongrád Megyei Szervezet a Gyógynövény Szakosztállyal közösen kívánja megrendezni a Rozsnyay Mátyás Emlékversenyt.

2010 áprilisában ismét megrendezésre került a Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokvium és a Kórházi Gyógyszerészek Kongresszusa. Májusban volt a Rozsnyay Mátyás Emlékverseny és nemzetközi részvétellel a Gyógyszerésztörténeti Konferencia, júniusban került sor a II. Bioekvivalencia Workshopra. Szeptemberben a Gyógynövény Szakosztály tartott előadói ülést Lajosmizsén, októberben a Gyógyszeripari Szervezet és a Gyógyszertechnológiai Szakosztály közös konferenciája zárta 275 fő résztvevővel az MGYT idei rendezvényeinek sorát.

Célul tűztük ki, hogy az MGYT rendezvényeinek szervezése követhető és ellenőrzött költségvetéssel történjen. Ennek betartásához a rendezvényi titkár irányítása mellett a szakosztályok együttműködésére, jó kapcsolatára is nagy szükség van. Csak a közös munka eredményeként lehetnek az MGYT rendezvényei szervezettek, jó hangulatúak és gazdaságosak.

A Társaság által szervezett rendezvények az elmúlt két évben a CPhH XIV. kivételével nyereséggel zárultak. A Clauder Ottó Emlékverseny a résztvevők számára ingyenes, a kiadásokat a Gyógyszeripari Szervezet az előző évek konferenciaszervezésének nyereségéből fedezi.

A II. Bioekvivalencia Workshop pénzügyi elszámolása folyamatban van, a feltüntetett eredmény akkor realizálódik, ha az 1.320.250 Ft kintlévőség befolyik a számlánkra. A konferencia anyagi támogatására benyújtott Mecenatura pályázatot még nem bírálták el.

7. Kapcsolatok hazai és nemzetközi gyógyszerészeti szervezetekkel

Társaságunk kiemelkedően jó kapcsolatokat ápol a hazai gyógyszerészeti szakmai szervezetekkel, különösen a Magyar Gyógyszerész Kamarával és Magángyógyszerészek Országos Szövetségével. Ezt bizonyítják a rendezvényeken való közös részvételek és a három szervezet által közösen létrehozott Gyógyszerész Gondozásért Közhasznú Nonprofit Kft. is. A három szervezet elnökének többszöri egyeztető megbeszélését követően elkészült a társasági szerződés, melyet 2010. szeptember 8-án írtak alá. A Cégbíróság szeptember 9-én befogadta, majd a szükséges adminisztratív és banki lépések (számlanyitás 3x200.000 Ft alapító tőkével) megtétele után, 2010. október 4-én megszületett a bírósági végzés.

A Társaság anyagilag is támogatta a Gyógyszertári Asszisztensek Szakmai Szervezetének Egyesülete, az „Orea-Hygia” pro assistentiam pharmaciae Alapítvány és az Országos Gyógyszerészeti Intézet (mint az előző verseny győztesének munkáltatója) által rendezett XX. Országos Gyógyszertári Asszisztens Továbbképző Előadói Vándorserleg Versenyt, melyen a zsűri elnöki teendőket *Botz Lajos professzor* látta el.

Együttműködési megállapodást kötöttünk a Magyar Kémikusok Egyesületével. A két szervezet elnöke a megállapodást ünnepélyes keretek között írta alá 2010. október 20-án Siófokon, a Gyógyszeripari Szervezet és a Gyógyszertechnológiai Szakosztály közös rendezvényén. Szintén együttműködési megállapodást tervez Társaságunk a MOTESZ-szel és a Vértessacsi Kazay Gyógyszerészeti Alapítvány megsegítésére.

A Társaság igen fontosnak tartja külföldi kapcsolataink bővítését, elsősorban a hazánkkal közvetlenül szomszédos országok gyógyszerészeti szervezeteivel való kapcsolatépítést. Az elnökség megalakulásakor értesítettük a szomszédos gyógyszerészeti társaságokat az éves rendezvényekről, az MGYT szervezeti felépítéséről. Számos rendezvényünk nemzetközi részvétellel került megrendezésre (pl. a CPhH XIV., a 2. BEW, a XI. Gyógyszerésztörténeti Konferencia Köszegen).

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztályával 2006 áprilisa óta van együttműködési megállapodása Társaságunknak. Évről-évre meghívást kapunk rendezvényeikre, melyeken az MGYT több tisztségviselője is jelen van, illetve előadásokkal járulunk hozzá a tudományos programhoz.

A Marosvásárhelyen 2010. október 13-16. között megrendezett XIV. Román Gyógyszerész Kongresszuson *Klebovich Imre* és *Botz Lajos professzor* urak vettek részt. A kongresszus rendezője – fennállásának eddigi 61 éves történetében első alkalommal – a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem Gyógyszerészeti Kara volt.

Folytattuk a FIP-ben, az EuroPharm Forum-ban, az EUFEPS-ben, az APV-ban és a Pharm.SciFair-ben való tevékenységünket. Az elnökség a hatékony nemzetközi együttműködés biztosítása érdekében az egyes nemzetközi gyógyszerészeti szervezetekkel állandó kapcsolattartókat bízott meg és eljárásrendet dolgozott ki a delegált tagok beszámolási kötelezettségére. A Társaság képviselője a EUFEPS-ben *prof. Klebovich Imre* volt, az APV-ban *prof. Révész Piroška*, az EuroPharm Forumban *prof. Soós Gyöngyvér*, az EME-ben *prof. Botz Lajos*, a FIP-ben *Télessy István*.

A FIP tanácskozó testületében 2009-ben és 2010-ben *Télessy István* alelnök képviselte Társaságunkat. Az idén Lisszabonban megrendezett kongresszuson *Télessy István* alelnökön kívül *prof. Vincze Zoltán* tiszteletbeli elnök és *Bozó Tamás* az Ifjúsági Bizottság elnöke képviselte a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaságot.

Teljes jogú szervezőként anyagilag is támogattuk az idén Vallettában (Máltán) megrendezett 7. *World Meeting on Pharmaceutics, Biopharmaceutics and Pharmaceutical Technology* rendezvényt, melynek nyereségéből Társaságunk is részesült: 6.447,55 EUR került számlánkra átutalásra és 10.000 EUR-ot befektettünk a 2012-ben Isztambulban megrendezendő kongresszusra.

8. Szakmai állásfoglalások

Az elmúlt évben 16 alkalommal kapott a Társaság a szaktárcától törvény- és rendelettervezet előkészítő anyagot véleményezésre. Idén a kormányváltásig két javaslatot véleményeztünk. Ezek közül néhány nem a gyógyszerész társadalmat, hanem az egészségügy más területét érintette. A szakmánkat érintő rendelettervezeteket véleményeztettük az adott szakterület jól felkészült szakembereivel. Külön köszönetet szeretnék mondani *prof. Botz Lajos* elnök úrnak, *Télessy István* alelnök úrnak és a Gyógyszerügyi Szervezési és Közigazgatási Szakosztály elnökének *Takács Gézánnak* a gyors és alapos munkájukért.

9. Kitüntetések

A Társaság 2009-ben csak a CPhH XIV. programjain adományozott kitüntetéseket. Az elnökség 15 fő tevékenységét ismerte el emlékéremmel, tiszteleti tagsággal, illetve az MGYT Szenátusának tagja elismerő oklevéllel. A kongresszuson nyújtották át saját kitüntetéseiket a szervezetek és a szakosztályok is.

2009-ben az alábbi kitüntetések átadására került sor:

- Kazay Endre Emlékérem: *Dános Béla, prof. Erős István, prof. Szendrei Kálmán,*
- Nyiredy Szabolcs Emlékérem: *Nyiredy családnak,*
- Szebellédy László Emlékérem: *prof. Hódi Klára, prof. Sátorj Éva,*
- Nikolics Károly Emlékérem: *prof. Bayer István,*
- Küttel Dezső Emlékérem: *Kokovay Katalin,*
- Kempler Kurt Emlékérem: *Láng Miklós,*
- Societas Pharmaceutica Hungarica Jutalomérem: *Berzsenyi Pál, Kissné Csikós Emőke,*
- Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Tiszteleti tagja latin nyelvű elismerő oklevél: *prof. Gyéresi Árpád, prof. Kamal K. Midha, Klaus Meyer, prof. Szolcsányi János,*
- Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Szenátusának tagja elismerő oklevél: *Gyarmathy Miklós, prof. Magyar Kálmán,*
- Ernyey József Emlékérem: *prof. Bayer István,*
- Schulek Elemér Emlékérem: *prof. Klebovich Imre,*
- Spergely Béla Emlékérem: *Bárkányi Istvánné, Juhász Hedvig.*

2010-ben az alábbi kitüntetések átadására került sor:

- Spergely Béla Emlékérem: *Bagó Györgyné,*
- Nikolics Károly Emlékérem: *prof. Erős István,*
- Küttel Dezső Emlékérem: *Jakabovics Katalin,*
- Szebellédy László Emlékérem: *prof. Szabó László Gyula,*
- Dávid Lajos Emlékérem: *Czakó Katalin, Lakiné Michl Szilvia,*
- Koritsánszky Ottó Emlékérem: *prof. Soós Gyöngyvér, Higyisán Ilona,*
- Schulek Elemér Emlékérem: *Takácsné prof. Novák Krisztina,*
- Kórházi Gyógyszerészetért Emlékérem: *Megyeri Béla, Szabó Ferenc,*
- Ernyey József Emlékérem: *Dörnyei Sándor,*
- Societas Pharmaceutica Hungarica Jutalomérem: *Szabó Csongor,*
- Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság tiszteletbeli elnöke: *prof. Erős István,*
- Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Szenátusának tagja elismerő oklevél: *Pintye János, Póka Gábor, Simon Kis Gábor, Stampf György, prof. Stájer Géza, Tóth László.*

10. Értékelés

Összességében elmondhatjuk, hogy a külső és belső nehézségek ellenére a Társaság a beszámolási időszakban eredményesen működött. Nem sikerült a taglétszám célul kitűzött emelése, különösen a társult és ifjúsági tagok esetében, továbbá a kevésbé aktív szervezetek bevonása a Társaság életébe. A célul kitűzött feladatok közül megvalósítottuk a honlap megújítását, megkezdtuk a kapcsolat kiépítését a gyógyszerészeti társszervezeteken kívül más szakmai szervezetekkel (Magyar Kémikusok Egyesülete, Vértesacsai Kazay Gyógyszerészeti Alapítvány, MOTESZ). Szerződésen alapuló együttműködést írtunk alá a hazai gyógyszerész társszervezetekkel a gyógyszerési gondozás területén. Rendezvényeinket kettő kivétellel nyereséggel zártuk és továbbképzéseinken is sikerült jelentős számú résztvevőt mozgósítanunk (két év alatt összesen 6661 fő vett részt programjainkon). A szeptember 1-jével kialakult rendkívüli helyzet ellenére a vezetőség irányításával tovább folyt a szakmai és tudományos munka, a 86 éves nagy múltú Társaság céljának és feladatának megvalósítása érdekében.

A szeptember 1. óta folytatott tevékenység főbb átlomásait az alábbiak szerint célszerű összefoglalni:

- szeptember 8.: A Gyógyszerészeti Gondozásért Közhatalmú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság társasági szerződésének aláírása (MGYT, MGYK, MOSZ),
- szeptember 10.: Menedzserek Országos Szövetsége és a Richter Nyrt. Történelmi Üzletembereink Gálaesten az MGYT elnökségének képviseletében jelen volt *Márkus Sarolta* főtítkár,
- szeptember 13.: elnökségi és vezetőségi ülés (a Titkárságon),
- szeptember 17.: az MGYT Gyógynövény Szakosztály előadóülése, Lajosmizse (90 fő), az elnökség képviseletében jelen volt *prof. Botz Lajos, Erdei Ottilia és Benkő Zsolt,*
- szeptember 18.: Nikolics Emlékülés – 100 éves az „Arany Kígyó Gyógyszertár”, Sopron, az MGYT képviseletében jelen volt *prof. Vincze Zoltán,*
- szeptember 24.: megbeszélés a megyei gyógyszerellátási szervezetek, a szakosztályok és az Ifjúsági Bizottság elnökeivel (jelen volt *Télessy István és prof. Botz Lajos,*)
- szeptember 24.: elnökségi ülés (a Titkárságon),
- szeptember 25-26.: „Klasszikus gyógyszerészeti tudományok újabb eredményei” továbbképzés Szege-den (177 fő),
- október 2.: Farmakobotanikai terepgyakorlat a Mát-rában (77 fő),
- október 5-6.: megújított honlapunk elkezdte működését (a régi is még elérhető),
- október 9.: Gyógyszerészek XX. Országos Jubileumi Kongresszusa – 2010, Siófok, az MGYT képviseletében jelen volt *prof. Botz Lajos,*
- október 13-16.: XIV. Román Gyógyszerész Kong-

resszus Marosvásárhelyen, az MGYT képviselőiben jelen volt *prof. Botz Lajos*,

- október 20-22.: XVI. Gyógyszertechnológiai és VIII. Gyógyszer az Ezredfordulón Konferencia, Siófok (275 fő),
- október 20.: elnökségi ülés Siófokon,
- október 20.: a Magyar Kémikusok Egyesülete és az MGYT együttműködési megállapodásának ünnepélyes aláírása Siófokon,
- október 29.: az Oktatási Szakosztály és a Gyógyszerügyi Szervezési és Közigazgatási Szakosztály közös rendezvénye Budapesten, az elnökség képviselőiben jelen volt *prof. Botz Lajos*, *prof. Erős István*, *prof. Vincze Zoltán*, *Télessy István*, *Márkus Sarolta*,
- október 30-31.: „Klasszikus gyógyszerészeti tudományok újabb eredményei” továbbképzés Egerben (93 fő),
- november 2.: az MGYK, a MOSZ és az MGYT közös nyilatkozatának kiadása és sajtótájékoztató a kormány gyógyszerellátást szabályozó törvénytervezetének kérdéseiről és a gyógyszerészi szakmai szervezetek szabályozással kapcsolatos álláspontjáról (a nyilatkozat szövege honlapunkon olvasható), az MGYT képviselőiben jelen volt *prof. Botz Lajos*,
- november 3.: az MGYT Baranya Megyei Szervezetének előadóülése, Pécs, az elnökség képviselőiben jelen volt *prof. Botz Lajos*, *Benkő Zsolt*, *Télessy István*, *Blazics Gyula*,

- november 5.: A Kémia Nemzetközi Éve 2011. alkalmból rendezett sajtóreggeli és a „Kémia a teremtéstől napjainkig” c. kiállítás megnyitója az MTA Könyvtárának Vasarely termében, az MGYT képviselőiben jelen volt *Márkus Sarolta*,
- november 8.: A Gyógyszerészi Gondozásért Non-profit Közhasznú Kft. első taggyűlése (alakuló ülése) az MGYK székhelyén, az MGYT képviselőiben jelen volt (teljes körű felhatalmazással) *Télessy István*,
- november 10.: a Gyógyszerügyi Egyeztető Tanács első ülése *Szócská Miklós* a Nemzeti Erőforrás Minisztérium egészségügyért felelős államtitkára kezdeményezésére, az MGYT képviselőiben jelen volt *prof. Botz Lajos*,
- november 12.: a Vezetőség ülése (a Titkárságon),
- november 27.: „Aktuális terápiás ismeretek” továbbképzés Szolnokon (20 fő),
- november 27-28.: „Klasszikus gyógyszerészeti tudományok újabb eredményei” továbbképzés Budapesten (365 fő).

11. Elhunyt kollégáink

Szomorú kötelességünk a tavaly és idén elhunyt kollégáinkról való megemlékezés. A legutóbbi küldöttközgyűlés óta a Gyógyszerészet hasábjain emlékeztünk meg *Bodor Márton* (1983-2009), *Hegedűs Mária Magdolna* (1939-2009), *Sztojan Hanna* (1989-2009), *Endrői Pál* (1922-2009), *Sikos Pál* (1929-2009), *Fodor Katalin Zakar Ödönné*, (1935-2009), *Honvéd Erzsébet Padlás Jánosné* (1933-2009), *Molnár Éva Mária* (1958-2009), *Földesi Zoltán* (1923-2009), *Kiss Ferenc* (1927-2009), *Rákos Gyula* (1935-2009), *prof. Tétényi Péter* (1924-2009), *prof. Minker Emil* (1929-2009), *Pogány János* (1935-2009), *Sávoly Ferenczy Adrienne*, (1913-2009), *Kárpáti Pálné* (1943-2009), *Dávid M. Ferenc* (1925-2009), *Györbíró Árpád* (1934-2009), *Morva László* (1930-2009), *Grozdi Márta Bartal Zoltánné* (1932-2009), *Laborczy Judit Bezdán Lajosné*, (1934-2009), *Perjés Zsuzsa* (1937-2009), *Écsy Zoltán* (1929-2010), *Leben Gabriella* (1951-2010), *Orgovány Zoltán* (1932-2010), *Tóth Barnáné Niszner Erzsébet* (1934-2010), *Király Dezső* (1931-2010), *Ács Gábor* (1935-2010), *Szentmiklósi Péter* (1926 – 2010), *Eck Margit Czirok Gyuláné* (1947-2010), *Blázy Árpád* (1936-2010), *Horváth Tibor* (1943-2010) és *Marczal Gabriella* (1927-2010) elhunyt kollégáinkról.

Márkus, S.: *Activity of Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences between 2008–2010. Report of General secretary*

M G Y GYÓGYSZERÉSZET – 2011.

T
á
v
o
k
t
a
t
á
s

A továbbképzés szakmai tartalma

A 2007 júliusában megkezdett távoktatási program 2011-ben is folytatódik. A Gyógyszerészet előfizetői részére rendelkezésre álló távoktatásban évente tíz alkalommal 2 dolgozatot veszünk számításba, a folyóiratban ikonnal jelölve meg őket. A kreditpontos továbbképzés céljára olyan dolgozatokat választunk, amelyek az alkalmazott farmakológia, gyógyszer-technológia, gyógynövény-alkalmazás, kémiai ismeretek, szervezéstudomány területekről szólnak. Így minden évben lehetőség nyílik e területek mindegyikének lefedésére és ezzel a naprakész általános gyógyszerészeti ismeretek továbbképzés keretében történő megszerzésére.

A szerezhető kreditpontok száma

A távoktatásban regisztrált résztvevőknek évente összesen 20 kreditpont jóváírására kerül sor.

A részvétel feltétele

Minden Gyógyszerészet előfizetéshez egy gyógyszerész regisztrációját tudjuk biztosítani, akinek nevét az előfizető adja meg. A továbbképzésben résztvevő gyógyszerész postán vagy elektronikus úton küldi be a megoldásokat, amelyek alapján a pontigazolást naptári év végén adjuk ki.

Amennyiben egy munkahelyről több gyógyszerész kíván a továbbképzésben részt venni, az MGYT a második, harmadik... előfizetés esetén 25%-os kedvezményt biztosít.

Technikai tudnivalók

A Gyógyszerészet januári számától – hasonlóan a 2008-ban kialakított gyakorlathoz – évi tíz alkalommal, alkalmanként két dolgozatot jelentetünk meg a távoktatási program keretében. A kiválasztott dolgozatokat „bagoly” piktogrammal jelöljük. A dolgozatokhoz tartozó kérdéseket a lap utolsó oldalán közöljük. Minden dolgozathoz három-három egyszerű feleletválasztós kérdés tartozik, kérdésenként egy jó válasszal. A válaszok beküldésére mindig a tárgyhónapot követő hónap 15-ig van lehetőség (tehát pl. a januári Gyógyszerészetben közölt kérdésekre adott válaszokat február 15-ig kell beküldeni).

A távoktatási programba bejelentkezetteknek lehetőségük van a válaszokat postán (Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Távoktatási Program, Budapest, Gyulai Pál utca 16. – 1085) vagy faxon (483-1465) elküldeni, illetve az MGYT honlapján (www.mgyt.hu) – előzetes regisztrációt és kódszám-igénylést követően – megadni.

Jelentkezés módja és határideje

Jelentkezni lehet kitöltött jelentkezési lappal postán vagy faxon, illetve az MGYT honlapján lévő jelentkezési lap kitöltésével. A jelentkezéseket a Gyógyszerészet szerkesztőségéhez kell eljuttatni (1085 Budapest, Gyulai Pál utca 16., fax: 483-1465, e-mail: rendezvenyek@mgyt.hu). A 2011. évi jelentkezésekre 2011. február 15-ig van lehetőség. A GYOFTEX-rendszerbe történő regisztrálás a résztvevő feladata, a pontszámokat a Titkárság rögzíti.

Figyelem! Mindenkinnek, aki a távoktatásban részt kíván venni, jelentkeznie kell, függetlenül attól, hogy 2010-ben résztvevője volt-e a távoktatásnak. Minden részletkérdésben felvilágosítást ad a Titkárság (1085 Budapest, Gyulai Pál utca 16., tel.: 483-1466, fax: 483-1465, e-mail: rendezvenyek@mgyt.hu)

Takácsné prof. Novák Krisztina
főszerkesztő

Hankó Zoltán
felelős szerkesztő

Jelentkezési lap a kreditpontos távoktatási programra

Jelentkező neve:

A Gyógyszerészetet előfizető cég vagy személy neve és címe:

Működési nyilvántartási szám:

Postacím:

Tel./fax, e-mail:

Dátum:

Aláírás:

A Felügyelő Bizottság jelentése¹

Tisztelt Küldöttközgyűlés!

Prof. Klebovich Imre elnök úr 2010. augusztus 31-i keltezésű levelében, szeptember 1-i hatállyal lemondott az MGYT elnöki, választott tisztségéről. A tagság és a vezetőség értetlenül állt a meghökkenítő hír előtt, mert a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaságban ilyen esetre még nem volt példa, a lemondás módja pedig mindenkit meglepett, nemcsak a tagságot, de a vezetőséget is. A lemondó levél komoly gondokat vetett fel, de konkrétumok, felelősök megnevezése nélkül, nagyon általános utalásai okán pedig az egész elnökséget és szinte minden vezetőt nyomasztott. Különösen azért is, mert jelen választási ciklus feléig is kiváló eredményeket ért el a Társaság: sikeres konferenciák, kreditpont-szerző továbbképzések, ünnepek voltak, fejlődtek a kül- és belföldi kapcsolatok.

A lemondás okainak tisztázására az elnökség szeptember 13-ra hívta össze a Társaság vezetőségét, az okok, az előzmények és következmények megbeszélésére. Itt elsőként *prof. Klebovich Imre* elnök úr kapott szót, majd a vezetőség. Sem az elnök úr szóbeli kiegészítése, sem a vezetőség hozzászólásai nem könnyítettek meg a tisztánlátást. Egy dologban volt egyetértés csupán, hogy az MGYT szervezetet egy alapos felügyelő bizottsági vizsgálat világítsa át. Mindezen előzmények után indult a felügyelő bizottsági vizsgálat, a kezdési időpont hivatalos bejelentése után, tervszerűen és dokumentáltan (*Blazics Gyula* elnök mellett a bizottság tagjai *Bácskay Ildikó, Kéry Ágnes, Nikolics Mária* és *Elekné Vörös Zsuzsanna* voltak). A vizsgálatot interjúk útján, hanganyagok meghallgatásával, válogatott dokumentumok ellenőrzésével és kérdőíves információgyűjtéssel végeztük.

1. Megállapítások

Az elnöki lemondólevél elemzése során megállapítottuk, hogy annak mondanivalója két fő kérdéskörbe sorolható:

- az elnök és az elnökség viszonyára vonatkozó állítások,
- a szervezet felépítésére, működésére vonatkozó megállapítások, örökségre való utalással.

1.1. Az elnök és az elnökség viszonyára vonatkozó állítások kérdésköre

- Az áttekintett anyagban *jóváhagyott jegyzőkönyvek* utólagos módosítását nem tudtuk megállapítani. A jegyzőkönyv- vagy emlékeztető-tervezetek e-mailek útján történő tárgyalása, módosító javaslatok megtétele sok esetben is nyomon követhető voltak. Erről azt gondoljuk, hogy a térben és időben különböző helyen tartózkodó/elérhető elnökségi tagok esetében elfogadható gyakorlat az e-levelezés útján történő véleménynyilvánítás, akár egyszeri- vagy többszöri javítási kérelem is, és az elfogadás kinyilvánítása is. A jegyzőkönyv akkor válik hitelessé – jelen szabályzat szerint –, amikor azt mindenki elfogadta, a titkárságvezető pedig lefűzte az irattárba.
- *El nem hangzottak* jegyzőkönyvbe vétele tárgyban konkrét példa nem volt megnevezve, természetszerűleg a jegyzőkönyvekben felismerni sem lehetett. Az interjúk során erre konkrét példát senki sem tudott mondani.
- *Elnökségi ülés megtartása, döntések hozatala az elnök bejelentett távollétében.* A bizottság megállapította, hogy volt ilyen elnökségi ülés 2010. július 6-án, amelynek fajsúlyos napirendi pontja a felújított SZMSZ jóváhagyása volt. Előzmények alapján megerősítést nyert, hogy a napirend – az elnökség által már többször tárgyalt SZMSZ – a június 16-i vezetőségi ülés által javasolt kiegészített változatának elfogadását célozta. Megállapítást nyert az is, hogy az

¹Elhangzott a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság 55. küldöttközgyűlésén, 2010. december 4-én.

elnök úr a tárgybani napirendű elnökségi üléseken és a vezetőségi ülésen is részt vett. A július 6-i elnökségi ülésre kiküldött meghívóra azt jelezte, hogy egy külföldi útja miatt nem tud részt venni. Az SZMSZ jóváhagyása című napirendi pont ellen nem emelt kifogást. Ellenvéleményét július 26-i levelében fogalmazta meg, s akkor küldte meg saját módosító javaslatát is az SZMSZ-hez. Az elnökségi ülés által jóváhagyott dokumentum aláírását megtagadta. Előzmények alapján megállapítottuk, hogy az elnök úr tájékoztatása hiánytalan volt. A Felügyelő Bizottság állásfoglalása szerint az elnökségi ülés megtartása nem volt etikus, de nem volt jogszerűtlen sem. Az SZMSZ olyan fontos alapidokumentuma a Társaságnak, aminek végső jóváhagyását csak az elnök jelenlétében illetett volna kitűzni.

- *Elnök kérése ellenére végrehajtott feladatot* nem tudtunk azonosítani, illet az elnök úr az interjú során sem tudott megnevezni és hitelesen igazolni.
- *Együtműködés és együttgondolkodás* hiánya. Az együtműködés hiányára vonatkozó állítás nem állhatja meg a helyét, hiszen az elnökség a lemondásig folyamatosan dolgozott, döntéseket hozott, operatív munkát végzett az elnök úrral együtt, közösen. Az együttgondolkodás hiánya, vagy inkább a napirendi témák különböző megítélése az interjúk során tetten érhető volt, amit két szempontból is lehet nézni vagy megítélni. Tény, hogy az üléseken, egyes témák körül, voltak heves viták, de ez önmagában nem tekinthető szokatlannak a mai – kommunikatív – világban. *Tapasztalatom szerint, üzleti körökben ennél keményebb viták vannak, de a megfelelő hangnem is megtartható.* Az elnökségen belüli viták közben is néha felhevült a hangulat adott részletben való egyet nem értés miatt, de – *Szász György* professzor úr egyik leveléből idézve – *veszekedés nem volt.* A legtöbb vita a konferenciák rendezése körül alakult ki az elnökségen belül, továbbá a rendezvényszervező titkár valamint a helyi szervező között. A jó szándék nem volt megkérdőjelezhető, de egyezsége gyakran csak kemény viták árán sikerült jutni, néha még úgy sem. Ilyenkor sajnos a Társaság szellemiségéhez, magasan kvalifikált vezetőihez méltatlan, gyakran személyeskedéssel járó verbális vagy elektronikus kommunikáció is folyt. Pedig elég lett volna csak a tények közlése, felelősségek, fontossági sorrend felállítása, felelősök kijelölése felettes vezető által.
- *Önös érdekek előtérbe helyezésére* nem találtunk bizonyítható esetet. Ezen állításra releváns információt az interjúk során sem kaptunk, ilyen iratra nem akadtunk.
- *Titkossági nyilatkozat* be nem tartásának kérdése. Ezen állítással egy – dokumentummal is alátámasztható – esetet tudtunk összefüggésbe hozni. Nevezetesen a rendezvényszervező titkár (*Erdei Ottília*) a 2010. évi Gyógyszerésztörténeti Konferenciához

tartozó levelezés kapcsán elküldött egy levelet egy kolléganőnek, aki az Árpád-házi Szent Erzsébet képkiallítást vitte volna a kőszegi rendezvényre – lévén a gyűjtemény tulajdonosa –, de a levelezés előzményei bent maradtak az e-mailben. Nem sokkal ez után, a képkiallítást és előadását lemondta a meghívott. *Erdei Ottília* az interjú során elismerte, hogy a konferenciaszervezés tárgyában írt egyik e-mail címzettjei közé véletlenül került be a kolléganő neve is. Erre az esetre lehet mondani, hogy helytelen. De mert véletlenül történt, életszerű is. Az ügy jelentőségének tisztázására, a meghívott kiállítót november végén, egy telefoninterjú keretében kérdeztem az esetről. Határozottan állította, hogy a lemondás oka nem a levelezés részletei miatt volt, hanem a meghívó fél, azaz *Ferentzi Mónika* szakosztályelnök nem teljesítette feltételét, ami a kiállítási anyag: 26 tabló és ő mint kiállító oda- és visszaszállításának megszervezése lett volna. Az előzmények tisztázása alapján, a Felügyelő Bizottság véleménye, hogy *Erdei Ottília* részéről szándékosság nem állapítható meg, kárt nem okozott. Habár a Titkossági nyilatkozat a véletlenséget is kizárja, a levelezés által összefüggésbe hozott esetet a Felügyelő Bizottság nem tekinti súlyos vétségnek. Továbbiakban pedig javasoljuk a tisztelt elnökségnek a Titkossági nyilatkozat szövegezésének felülvizsgálatát, mert annak értelmezése több szempontból is kifogásolható.

- Az elnök úr és az elnökség viszonyával kapcsolatban számos egyéb megjegyzés hangzott még el pro és kontra, de tárgybani megállapításokra nézve nem komoly súllyal.
- Az elnök úr az interjú során lemondását úgy összegezte, hogy nem sértődöttségből, hanem morális okok miatt mondott le.

1.2. A szervezet felépítésére, működésére vonatkozó megállapítások, örökségre tekintettel

A realitásokkal számolva, kérdőíves módszerrel végeztünk szélesebb körű felmérést, mégpedig a vezetőségi tagok körében. A kérdőívek kétharmada érkezett vissza kitöltve. A Felügyelő Bizottság ezt meglepőnek találta, mert szerintünk nem elfogadható, hogy ilyen előzmények után és helyzetben a vezetőség egyharmada nem vállalja a véleménynyilvánítást, ráadásul ezzel nehezíti a Felügyelő Bizottság munkáját.

- Az elnöki lemondás szinte mindenkinek váratlan és meglepő volt. A lemondást követő tájékoztatásról megoszlottak a vélemények, többen kevesellték mint nem, de a váratlan helyzet elnökségi menedzselését jónak vagy megfelelőnek tartotta a többség. A választók többsége támogatta a bizalmatlansági kontrollt.
- A *szervezetről* tudtuk meg a legtöbbet, nagyon sok vélemény fogalmazódott meg az interjúk során és a kérdőívekben. Ezek a következők:

- A Társaság működését szabályozó alap dokumentumok: az *alapszabály* és az *SZMSZ nincsenek összhangban*. Emellett az SZMSZ nem elég részletes, nem ad mindenre kiterjedő operatív leírást.
- *Nincsen tisztázva a kompetenciák kérdése*, hiányzik az elnökségen belüli beosztási rend, nincs organogram vagy felelősség-mátrix.
- *Nincs részletes szabályozás a gazdasági titkár kompetenciájára*.
- Nincs jó és részletes rendezvényszervezési szabályzat, a meglévő pedig nincs összhangban az SZMSZ-szel.
- Az elnökségi és vezetőségi döntések megfogalmazása gyakran volt pontatlan, vagy olyat fogalmaztak meg, ami nem is volt igazán döntés, de a nagyobb probléma az volt, hogy a végrehajtás vagy teljesítés ellenőrzése nem volt rendszeres.
- *A vezetőség nem kapta meg azt az operatív szerepet*, amit az alapszabály előír. Az alapszabály szerint pl. vezetőségi üléseket negyedévente kellett volna tartani, de ez nem vagy nem tervszerűen valósult meg a jelen választási időszakban.
- A vezetőségi tagok közül sokan úgy érzik, hogy nem kaptak mindenről és/vagy időben tájékoztatást. Az okok közt megemlíthető például (1) a Hírlevelek számának visszaesése: 2005-2006-ban 10-10; 2007-2008-ban 6-6; 2009-2010-ben 3-4 szám jelent meg, (2) a honlap kérdése, amely kapcsán a hírek és informatív célú közlemények frissítésének elmaradása érte el a kritikus határt.
- Nem valósultak meg egyes elnökségi döntések.
- Nem volt globális „szervezetépítés”, több passzív megyei szervezet van.
- Az érdekek között pedig szinte mindenki elismerte a továbbképzések jó szervezettségét és a jó előadásokat/témákat.

1.3. A Titkárság

- A Titkárság működése létszámhiány okán gyakran volt insufficiens.
- A dolgozók munkaszerződése a választási ciklus elején felülvizsgálatra került, munkaköri leírásuk van, szerződéshez mellékelve.
- A Titkárság működéséhez *hiányzik egy jó ügyrend*, iktatási és archiválási szabályzat. Ezt különösen fontosnak érezzük azért, mert az elnökség tagjai külön-külön folytatnak hatáskörükbe tartozó levelezéseket, legtöbbször hazáról, munkahelyükről.
- Sok vitát váltott ki a honlap kérdése, egyfelől a szolgáltató és a szerver, másfelől a tartalom tekintetében. Az elnökségi döntés alapján maradt a régi rendszergazda, a Donáti Bt., szerződéseik pedig felülvizsgálatra kerültek, külön titkossági szerződéssel. A honlap – megbízási szerződés szerint – felújításra került. A dizájn lehet egyéni ízlés kérdése, de a tartalom,

azaz a hírek, információ, tájékoztatás folyamatosan frissítésre kerül, s ez előrelépés a múlt évhez képest. Az online szolgáltatások sajnos még mindig akadoznak, s *ezen mielőbb változtatni kell*. Megjegyezzük, a szolgáltatás színvonalának javításához a tisztelt kollégák, mint „felhasználók” is közvetve hozzájárulhatnak, ha az általuk észlelt hibákat, új igényeiket e-mailben folyamatosan jelzik a titkárság felé.

1.4. Gazdasági helyzet, pénzügyek

A Társaság gazdasági helyzetéről hallottuk a főtitkár asszony és a gazdasági titkár beszámolóját. Ennek további részletezése részemről szükségtelen. Csak annyi megjegyzést teszek, hogy az üzleti év a naptári évfordulóval ér véget és a tényleges eredményt a májusi mérleg fogja mutatni.

- A Társaság könyvelőjével folytatott tárgyalás alapján megerősítést nyert, hogy
 - a pénzügyi-gazdasági helyzet stabil,
 - a konferenciák eredményének átlaga nullszaldós-nak mondható,
 - *a kiszámlázott, de be nem folyt összegek hatékonyabb behajtására külön ügyrendet kell kidolgozni*.
- *Kertész István*, a PRE-TAX Kft. ügyvezető igazgatója, nyilatkozatát szó szerint idézem: „Felelősségem tudatában kijelentem, hogy bármilyen konfliktus helyzet is adódott, ennek nyomát a gazdálkodásban nem lehet látni. A pénzügyi helyzet pillanatnyilag stabil, de a stabilitás fenntartásához költségcsökkentés és új bevételi források felkutatása szükséges. *Rendellenes kifizetés, visszaélés nem volt*, ezért amúgy a PRE-TAX Kft is – a Társasággal kötött szerződése alapján – mindenben felelős”.
- *A Butor Gábor* független könyvvizsgáló által végzett audit szerint a könyvelés folyamatának és az adózási tevékenységnek a rendszerszerű felülvizsgálata, a könyvviteli bizonylatok szabályszerűségének és helyes könyvelésének rendszerszerű ellenőrzése, a jelentősebb költségtelek és rendszeres megbízások szerződéses megalapozottsága, számlázásának ellenőrzése, a pénzforgalom ellenőrzése, az utalványozás jogosultsága, az MGYT belső szabályzatainak rendszerszerű felülvizsgálata, a Társaság adókalkulációjának rendszerszerű ellenőrzése, a személyi kifizetések szerződéses és bizonylati megalapozottsága, a személyi juttatások elszámolásának és adózásának ellenőrzése, valamint a releváns jogszabályoknak való megfelelés, 150 könyvelt tétel ellenőrzése alapján teljesen megnyugtató képet mutat. Számos megállapítása mellett súlyos hibát nem fedett fel, de több javaslatot is tett. A jelentés teljes terjedelmében – az elnök úr ígérete szerint – az MGYT tagok számára megtekinthető lesz a Titkárságon. *A jelentés összefoglalója így hangzik:*

„Összefoglalóan megállapítható, hogy a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság számviteli rendje, pénzügyi és adózási tevékenysége jól szabályozott és szabályos. A rendszer nem teszi lehetővé a Társaság anyagi forrásainak jogellenes felhasználását (többszöri ellenőrzéses szűrő), jogellenes szerződéskötésnek, illetve kifizetésnek az általam alkalmazott könyvvizsgálói módszerek és lehetőségek alapján nem láttam nyomát.

- A 2010. évi gazdálkodás eddig eredményesnek mondható, hiszen az élet minden területén jelentkező pénzhiány és egyéb nehézségek ellenére az eredmény pozitív szaldót mutat. Másik előny, hogy a vagyon döntő hányada pénzben, illetve a valós piaci értéknél alacsonyabban kimutatott ingatlanban fekszik.
- A számviteli-pénzügyi tevékenységgel összefüggésben a Társaságnál kialakított mechanizmusok megfelelőek, a Társaság társadalmi tisztviselői, fizetett alkalmazottai és a számviteli-tanácsadási szolgáltatást nyújtó társaság alkalmazottai között egy jól szervezett együttműködést találtam.
- Mindezek alapján megállapítható, hogy a gazdálkodás és a pénzügyi tevékenység a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság tagságának érdekében történik, és jelenleg biztosítja a Társaság vagyonának megőrzését, a feladatok jó színvonalú finanszírozását.
- Nem észleltem semmi olyan szabálytalanságot, amely egy ellenőrzés során érdemleges anyagi kockázattal járhatna a Társaság részére.
- Az egyes vizsgálati területeken leírt javaslataim tehát ezen munka színvonalának további emelését célozzák, és hiányuk jelenleg konkrét veszteséget, kockázatot nem jelent.”

2. Összegző értékelés

Tisztelt Küldöttközgyűlés!

Az elmondott részletek értelmezését a Felügyelő Bizottság nevében a következők szerint foglalom össze:

- A vizsgálat során összegyűlt információk alapján, a Felügyelő Bizottság nem talált olyan kritikus okokat, amelyek szükségszerű lemondáshoz vezettek. Álláspontunk szerint, magas beosztású vezetőknek fejlett konfliktuskezelő készséggel kell rendelkezniük, határozottnak, de szükség szerint kompromisz-

szum-késznek is kell lenniük és vállalniuk kell népszerűtlen döntések meghozatalát is.

- A Társaság vezető tisztségviselőitől és vezetőitől mindenkor elvárható a minőségi kommunikáció fenntartása, egymás személyének és munkájának kölcsönös megbecsülése.
- A kérdőívek útján megfogalmazott állítások többségét a Felügyelő Bizottság vizsgálata is igazolja. Meggyőződünk arról is, hogy az elmúlt 2 évben sokat dolgozott az elnökség minden tagja. Bizonyos, hogy a három nagy rendezvény: a Dr. Pharm. parlamenti ünnepség, a CPhH és a BEW, valamint a kreditpontos továbbképzések záró éve sok erőforrást, összpontosítást vettek igénybe, s valószínű emiatt kevesebb, vagy nem látványos figyelem jutott a vezetőségnek. Ha nem is ez volna a teljes igazság, a vezetőség véleményét el kell fogadni, bizottságunknak azonban nem meggyőződése, hogy a jelzett hiányosságok eredete vagy oka az örökség volna.
- A Társaság működése jogszerű volt. Megerősítjük, hogy a lemondást követő időszak elnökségi intézkedései, elnökségi és vezetőségi döntései megfelelnek az alapszabály előírásainak.
- A Felügyelő Bizottság befejezve munkáját, eleget tett elnök úr és az elnökség vizsgálati felkérésének. Tette mindezt objektivitásra törekvéssel, a részrehajlás messzemenő kerülésével.
- Végül pedig a Felügyelő Bizottság – a tagság nevében is – kötelességének tekinti megköszönni az egész elnökség munkáját, különösképpen pedig az elnökségből távozó elnök uraknak, elnökségi tagoknak.

*A Felügyelő Bizottság nevében
Blazics Gyula elnök*

A SZAKOSZTÁLYOK BESZÁMOLÓI

A Farmakoterápiás és Gyógyszerészi Gondozási Szakosztály beszámolója

Az érdemi munkában a vezetés – más szakosztályokhoz hasonlóan – elsősorban a képzőhelyek illetékes oktatóira támaszkodhat. Azonban a szakosztály területéhez tartozó létszám a klasszikus egyetemi diszciplínákhoz viszonyítva igen alacsony, így az egy főre eső munka aránya magas. A gyakorlatban dolgozók aktivizálása nagyon nehéz, amint azt a CPhH XIV.-hez kapcsolódó tréningek alacsony látogatottsága is mutatta. Emiatt a szakosztály önálló rendezvények szervezését nem tekintheti megvalósítandó célnak, inkább a Gyógyszerészi Gondozás Szakmai Bizottságban való aktív részvétellel, az annak keretében zajló továbbképző sorozatok révén tartja kapcsolatát célcsoportjával, a táránál dolgozó, gondozási munkát fontosnak tartó kollegákkal.

A Gyógyszerészi Gondozás Szakmai Bizottságba (GYGSZB) az MGYT a szakosztály elnökét (*prof. Soós Gyöngyvér*) és alelnökét (*Bánkúti Péter*) delegálta. További aktív, a továbbképző tréningeken rendszeresen közreműködő előadók, illetőleg gyakorlati oktatásokat vezető szakosztályi tagok: *Benkő Ria*, *Doró Péter*, *Hankó Balázs*, *Hantos Mónika*, *Matuz Mária*, *Pál Nimród*. A helyszínek biztosításában, a foglalkozások körülményeinek megteremtésében segítők *Fittler András* (Pécs) és *Horváth László* (Debrecen) voltak.

Események a szakosztály életében:

- CPhH XIV.: egy önálló és egy KGYSZ-szel közös szekcióülés, két tréning: asztmagondozás és gyógyszerértékelés végrehajtás laboratóriumi vizsgálatok („*point of care*” módszerek).
- A GYGSZB keretében tartott tréningek:
 - 2008.: Metabolikus szindróma gondozás: 5 alkalom összesen kb. 600 résztvevő,
 - 2009.: Metabolikus szindróma gondozás: 2 alkalom összesen kb. 200 résztvevő; Seborrhoeas bőrproblémák gondozása: 120 résztvevő.
 - 2010.: Metabolikus szindróma gondozás: 2 alkalom összesen 160 résztvevő; Seborrhoeas bőrproblémák gondozása: 2 alkalom összesen 250 résztvevő; Krónikus légúti betegségek gondozása: 4 alkalom összesen kb. 200 résztvevő.

A jövőre vonatkozó célkitűzésünk, hogy fórumot teremtsünk a gondozási tevékenységet folytatók tapasztalatcseréjének, továbbá kidolgozott és részben (metabolikus szindróma) már hivatalosan publikált (Hivatalos Értesítő 92 szám. 2010. október 25.) szakmai protokollok értékelése, fejlesztése.

Prof. Soós Gyöngyvér
szakosztályelnök

A Gyógynövény Szakosztály beszámolója

Az MGYT Gyógynövény Szakosztályának tevékenysége elsősorban arra irányult, hogy a gyógynövénykutatás területén született új eredmények megismertetésével, rendezvények szervezésével előmozdítsa a tudományterület fejlődését, előadóülések szervezésével, szakmai írások megjelentetésével hozzájáruljon a gyógyszerészek továbbképzéséhez, szakmai ismeretük gyarapításához. A szakosztály törekedett továbbá arra, hogy tudományos programok szervezésével, a gyógynövényekkel foglalkozó kutatókat, gyógynövények iránt érdeklődő kollégákat összefogja, a gyógynövény alapú termékek gyártói, forgalmazói számára szakmai háttérrel biztosítson, valamint képviselje a gyógynövény alapú termékek piacán a szakmai szempontok érvényre jutását. Tevékenysége során a magyar gyógyszerészet hagyományainak ápolását mindenkor fontos szempontnak tartotta.

A Gyógynövény Szakosztály fő programja 2009. évben a *Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XIV.* rendezvényen a farmakognózia terület képviselője volt. A kongresszus keretében a szakosztály két szekciót szervezett, törekedve arra, hogy a hazai gyógynö-

vénykutatásról átfogó képet adjon, érintve a farmakognózia legfontosabb területeit – fitokémia, fitoterápia, fitoanalitika – egyben bemutatva a jelentősebb hazai kutatóhelyek munkásságát. Előadások hangzottak el a „*Gyógynövénykutatás és alkalmazás a mérleg két oldalán*” című önálló szakosztályi szekcióban és a „*Gyógynövények és természetes anyagok napjaink gyógyszerkutatásában*” című, a Gyógyszerkutatási Szakosztállyal közösen szervezett szekcióban. Ezen kívül poszter prezentációk mutatták be a hazai gyógynövénykutatás legfrissebb eredményeit, valamint első alkalommal került sor egy interaktív tréningre, amelynek címe „*A menopauza fitoterápiájának gyakorlata*” volt. A szakosztály meghívott vendége volt a CPhH-n *prof. Rudolf Bauer*, a grazi egyetem professzora. A kongresszuson a gyógynövény szakterület két kiemelkedő egyénisége, *prof. Dános Béla* és *prof. Szendrei Kálmán* vehette át a Társaság legmagasabb rangú elismerését, a Kazay Endre Emlékérmét.

A szakosztály 2010. évi programjában két önálló rendezvény szerepelt. 2010. május 7-én került sor egy tudományos előadóülés keretében *prof. Csédy Károly*, a

Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem emeritus professzora köszöntésére, 80. születésnapja alkalmából. Az MTA Szegedi Akadémiai Bizottsága Székházában, Szegeden szervezett ünnepi eseményen a magyarországi kollégák és pályatársak köszöntötték *Csedő Károlyt*, Erdély méltán elismert, kiváló természet-tudósát. A rendezvény az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottsága támogatásával került megrendezésre. A tudományos programban az ünnepelt tiszteletére 8 előadás hangzott el, valamennyi kapcsolódott az orvos-botanikai hagyományokat kutató, gyógynövénykert-alapító, farmakognoszta-fitokémikus *Csedő Károly* munkásságához.

2010. szeptember 17-én szervezte a szakosztály a másik, szintén egynapos előadóülését „*Lehetőségek és korlátok a hazai flóra gyógynövényeinek kutatásában*” címmel Lajosmizsén a Gerébi Kúria Hotelben. Az ülésen közel 100 résztvevő volt jelen, a programban 17 tudományos előadás szerepelt. A rendezvény központi témája az volt, hogy milyen mértékben használjuk ki a hazai flóra adottságait, milyen feladataink vannak a hazai növények jobb megismerése és hasznosítása érdekében. 2010-et az ENSZ a biodiverzitás évének nyilvánította, ehhez tematikusan kapcsolódva előadások hangzottak el a hazai flóra gazdagságáról, specifikumairól, a klímaváltozás és globalizáció okozta flóraváltozásokról, a hazai növények kémiai vizsgáltságának és hasznosítási lehetőségeinek kérdéseiről. Szó volt a növényi biodiverzitás-feltárás világprogram hazai kutatásokra gyakorolt hatásáról, kiemelten a gyógynövények vonatkozásában, valamint az átgondolatlan tájhasználat-változások következményeiről, özönnövények megjelenéséről. Az élénk érdeklődést kiváltó biológus-ökológus előadások után megvitatásra kerültek a gyógynövény-hasznosítás, -minősítés és -minőség egyes kérdései is. A rendezvényen köszöntötte a szakosztály *Szabó László Gy.* professzort, a pécsi Farmakognóziái Intézet munkatársát abból az alkalomból, hogy munkássága elismeréséül részére az MGYT Elnöksége Szebellédy László Emlékérmel adományozott.

A Gyógynövény Szakosztály támogatta az MGYT által szervezett központi rendezvényeket, így előadók felkészítésével és zsűritagok delegálásával a 2009 illetve 2010 májusában megrendezett Rozsnyay Mátyás Emlékversenyt és a 2009. április 23-24-én rendezett

Clauder Ottó Emlékversenyt. A „Klasszikus gyógyszerészeti tudományok újabb eredményei” c. továbbképző program keretében *prof. Kéry Ágnes* illetve *prof. Hohmann Judit* előadásai voltak hallhatók. Az MGYT szaklapjaiban, a Gyógyszerészet és az Acta Pharmaceutica Hungarica c. folyóiratokban a szakosztály tagjai rendszeresen jelentetnek meg írásokat, referátumokat továbbképző jelleggel illetve tudományos publikációként, valamint beszámolókat a gyógynövényterület eseményeiről. Mind a továbbképző előadások, mind a továbbképző közlemények elsősorban a gyógyszerterápiában dolgozó kollégák számára igyekeztek korszerű, naprakész ismereteket nyújtani a gyógynövénykészítményekről, a terápiába újonnan bekerült gyógynövényekről, a korszerű, bizonyítékokon alapuló fitoterápia új kutatási eredményeiről.

2009-ben és 2010-ben két-két immár hagyományos farmakobotanikai túra megszervezésére került sor. *Dános Béla* és *László-Bencsik Ábel* vezetésével 2009 májusában a Gyadai rét-re, illetve 2009 októberében a Vértes hegységi Naturparkba, 2010 tavaszán a Bakony hegységbe és 2010 októberében a Mátrába szervezték a botanikai tanulmányutakat.

A szakosztályi munka értékelései és egyeztetései a vezetőségi üléseken történtek. A szakosztály vezetősége évente egy-egy alkalommal ülésezett Budapesten (2009. január 28. és 2010. január 26.), ahol kialakította aktuális programját és megtárgyalta a gyógynövény szakterület időszerű kérdéseit. A Gyógynövény Szakosztály szoros kapcsolattartásra törekedett a határon túli magyar gyógyszerészet képviselőivel, rendezvényeire vendégelőadókat hívott meg pl. Erdélyből és Szlovákiából. A szakosztály a két év során biztos pénzügyi gazdálkodást folytatott, az önálló rendezvények szervezése minden esetben pozitív mérleggel zárult.

2009-2010. év szomorú eseménye volt, hogy elhunyt a gyógynövény szakterület néhány kiemelkedő egyénisége: *prof. Tétényi Péter* a Gyógynövény Kutató Intézet korábbi igazgatója, *prof. Zsádon Béla*, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Kémiai Technológiai Tanszékének munkatársa és *prof. Gyurján István* az ELTE Növénysszervezettani Tanszékének egykori vezetője.

prof. Hohmann Judit

A Gyógyszeranalitikai Szakosztály beszámolója

Az MGYT Gyógyszeranalitikai Szakosztály 2009. január 14-én lezajlott tisztújító közgyűlésén új vezetőséget választott. A vezetőség *Vitányiné Morvai Magdolnát* elnökké, *Kőszeginé Szalai Hildát* alelnökké, *Völgyi Gergelyt* titkárrá választotta. A vezetőség 17 tagú összetételében képviseli a magyar gyógyszer-

analitika széles körét, így a gyógyszergyárakat, kutatóintézeteket, egyetemeket, hatóságot, hálózatot.

A tisztújító ülés keretében tudományos programra is sor került. Az üléselnöki teendőket *prof. Görög Sándor* akadémikus látta el és az alábbi előadások hangzottak el:

- *Kóti János, Háda Viktor* (Richter Gedeon Nyrt. Szerkezetkutatási Osztály): LTQ-FT-Ultra – Új dimenzió a szerves tömegspektrometriában;
- *Blazics Balázs, Kursinszki László, Albert Ágnes, Kéry Ágnes, Szőke Éva* (Simmelweis Egyetem, Farmakognóziai Intézet): Tandem tömegspektrometria a fenoloidok fitokémiájában – gyakorlati tapasztalatok;
- *Szakonyi Gerda* (Szegedi Tudományegyetem, Gyógyszeranalitikai Intézet): Vírusfehérjék szerkezetének meghatározása.

2009-ben szakosztályunk a Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XIV. szakmai rendezvényen 3 szekció eredményes lebonyolításában vett részt. Ezek közül 1 önálló szekció, 1 a Gyógyszerésztörténeti Szakosztállyal, 1 pedig a Gyógyszeripari Szervezettel tartott közös szekció volt.

2010 tavaszán rendeztük meg a szakosztály hagyományos, két és félnapos Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokviumát Sopronban. Idén első alkalommal lehetőség volt napijegyek váltására, valamint elégedettségi kérdőív kitöltésére is. Külön kiemeljük, hogy a pénzügyi kimutatás alapján a kollokvium több mint 2.000.000 Ft nyereséggel zárt.

A félévente rendszeresen tartott vezetőségi ülésen a következő félév programjának kialakítása mellett foglalkozunk a szakma aktuális kérdéseivel is. Szakosztályunk megkezdte a jövő évi Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokvium tudományos programjának előkészítését, melyre előreláthatólag Pécsen, 2011. április 7-9. között kerül sor. Az első nap programja a szívre és vérkeringésre ható gyógyszerek analitikája lesz. A második napon nyomnyi szennyezők vizsgálatával fogunk foglalkozni. A harmadik napon a beszállító-váltás gyógyszerbiztonsági kérdéseit folytatjuk, elsősorban az ipar és a nagykereskedelem szemszögéből. A szakosztály vezetősége egyöntetűen támogatja a hallgatók, PhD-hallgatók és az Anoli-díjra pályázók kedvezményes részvételi díjának bevezetését, valamint a kollokvium részvételi költségeinek lehetőség szerinti bontását (pl. társas programon való részvétel díja, kísérijegy, napijegy).

A szakosztály részt vesz az Anoli-díj pályázatainak értékelésében és eredményeinek ismertetésében. A szakosztályunk korábbi elnöke, *Török Ilona* által 2006-ban alapított díj azoknak a fiatal gyógyszerészeknek és gyógyszerészhallgatóknak a szakmai

továbbfejlődését kívánja segíteni, akik gyógyszeranyagok vagy gyógyszerek kémiai analitikai vizsgálatában fejtenek ki jelentős szakmai munkásságot. A beszámolási időszak alatt Anoli-díjban részesültek *Pápai Katalin* (kutatói kategória) és *Marosi Attila* (hallgatói kategória).

1. Szakmai programjaink

2009.:

CPhH XIV., Budapest, 2009. november 13-15.

- Gyógyszeranalitikai szekció: *Állandó és ellenőrzött gyógyszerminőség változó világunkban.*
- A Gyógyszerésztörténeti Szakosztállyal közös szekció: *Csillagok a gyógyszerészet egén.*
- Gyógyszeripari Szervezettel közös szekció: *A „biztonságos” és „gazdaságos” gyártási folyamat.*

2010.:

XXXVI. Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokvium, Siófok 2010. április 8-10. (150 résztvevő) Témák:

- 1. nap: *Citosztatikumok, citotoxikumok analitikája.*
- 2. nap: *Új kromatográfiás technikák a gyógyszeranalitikában.*
- 3. nap: *Beszállító-váltás, az alternatív beszállítók rizikótényezői a hatóanyagok minősége szempontjából.*

A fenti rendezvényekről részletesen beszámoltunk a Gyógyszerészet hasábjain, így a jelen beszámolóban ettől eltekintünk.

2. Schulek Elemér Emlékéremmel kitüntetettek

- 2009.: *prof. Klebovich Imre,*
- 2010.: *Takácsné prof. Novák Krisztina.*

3. A szakosztály pénzügyi helyzete

A szakosztály pénzügyi helyzete stabil, az elmúlt két évben a következők szerint alakult:

- 2009. évi nyitó egyenleg: 4.400.505 Ft,
- Jelenlegi egyenleg: 4.101.259 Ft.

Vitányiné Morvai Magdolna szakosztályelnök
Kőszeginé Szalai Hilda szakosztályalelnök

A Gyógyszerésztörténeti Szakosztály beszámolója

Események a szakosztály szervezésében

- 2010. május: Kőszegen került sor a *XI. Gyógyszerésztörténeti Konferenciára*, melynek fő témája és címe a „*Gyógyszerésztörténet Európa közepén*” volt. A konferencia jelentős nemzetközi részvétellel

zajlott, tudományos programját és az előadások összefoglalóit magyar és angol nyelven jelentettük meg (részletes beszámoló a Gyógyszerészet 2010. júliusi számában). A konferencián 19 előadás és 2 poszter került bemutatásra. A konferencia a szakosztály életében különös jelentőségű volt: tudományos

- sikerein felül mindvégig nagyszerű társasági élményt is nyújtott. A szakosztály és ezáltal az MGYT külföldi kapcsolatai tovább épültek. A német és a nemzetközi gyógyszerésztörténetet *prof. Wolf-Dieter Müller-Jahncke* képviselte, aki egyben a Nemzetközi Gyógyszerésztörténeti Akadémia tb. elnöke is. Úgyszintén az Akadémia tagja *prof. Antonio Corvi*, az Olasz Gyógyszerésztörténeti Akadémia (A.I.S.F.) elnöke, a több mint harminctagú olasz gyógyszerésztörténész delegáció vezetője. Az MGYT elnökségét *prof. Klebovich Imre* elnök és *Benkő Zsolt* gazdasági titkár képviselte. A konferencián mutattuk be a szakmai közönség előtt *prof. Bayer István* nagy sikerű új könyvét: *A gyógyszerészet kialakulása és fejlődése* (Galenus kiadó, 2010.).
- 2010. december 3.: Extractum Szakmai Nap. Elhangzik *prof. Bayer István* „Emlékbeszéd Bayer Antal (1860-1948) születésének 150. évfordulója alkalmából” c. előadása

Események az MGYT szervezésében

- A 2009 májusában Egerben megrendezett *Rozsnyay Mátyás Emlékversenyen* a szakosztályt az elnök képviselte és vett részt a zsűri munkájában. Az első díjat, a *Rozsnyay Mátyás Emlékplakettet* *Kutas Jenő* történeti előadása nyerte el, címe: *Than Károly (1834-1908) különleges kénvegyületet lelt a harkányi fürdő vizében*.
- 2009 novemberében a XIV. *Congressus Pharmaceuticus Hungaricus* megnyitó ünnepségén vehette át tiszteleti tagsági oklevelét *Klaus Meyer*, a Nemzetközi Gyógyszerésztörténeti Akadémia tiszteletbeli elnöke, a Német Gyógyszerésztörténeti Társaság tiszteletbeli elnöke, aki már sok-sok éve segíti szakosztályunk és ezzel együtt az MGYT törekvéseit. A kongresszus keretei között a szakosztály egy önálló és egy, a Gyógyszeranalitikai Szakosztállyal közös szekciót rendezett. Az elhangzott előadások (sorrendben) és azok előadói:
- *Meyer, Klaus*: Gyógyszerésztörténeti Társaság – német vagy nemzetközi?;
- *Sági Erzsébet*: A budai Szent Erzsébet Apácarend női kórháza és gyógyszertára;
- *Prof. Kata Mihály, prof. Gyéresi Árpád*: A marosvásárhelyi és a szegedi gyógyszerész kar közös eredetű története;
- *Péter H. Mária*: Az 1770-es Egészségügyi Főszabályzatot megelőző erdélyi javaslatok a gyógyszertárak ellenőrzésére;
- *Háznagy-Radnai Erzsébet*: A gránátalma kultúrtörténete és gyógyszerészi vonatkozásai;
- *Ferentzi Mónika*: Charles Darwin (1809-1882) és a gyógyszerészet;
- *prof. Bayer István*: Gyógyszerészek, akiket a világ ünnepelt;

- *Tömpe Péter*: Than Károly (1834-1908);
 - *Szmodits László, Ferentzi Mónika*: Winkler Lajos (1863-1939);
 - *Benkő András*: Felletár Emil (1834-1917);
 - *Budaházy István*: Barla Dezső (1886-1950) – egy erdélyi magyar gyógyszerész életpályája.
- A kongresszus szekcióiról részletes beszámoló jelent meg a *Gyógyszerészet* 2009. decemberi számában.
- 2010. március 15-e alkalmából, a budai Arany Sas Patikamúzeumban lévő emléktáblánál koszorúzott az MGYT. Az ünnep alkalmából elhangzott *Ferentzi Mónika* „A közösségért viselt áldozat. Emlékbeszéd az 1848-49-es forradalom és szabadságharc 162. évfordulóján” c. beszéde.
 - A 2010 májusában Pécsen megrendezett *Rozsnyay Mátyás Emlékversenyen* a szakosztályt *Szalay Annamária* képviselte és vett részt a zsűri munkájában. Az első díjat, a *Rozsnyay Mátyás Emlékplakettet* *Tóth-Vas Kata* nyerte; történeti előadása: *Id. Réthy Béla és a pemetefű cukorka*. Ő lett szakosztályunk különdíjasa is, mint a legjobb történeti dolgozat bemutatója.

Nemzetközi eseményeken való részvétel

- A Nemzetközi Gyógyszerésztörténeti Társaság (ISHP) 39. Kongresszusán Bécsben 2009 szeptemberében négyen képviselték a szakosztályt és az elnök részt vett a kibővített elnökségi ülésen. Az elhangzott előadások:
- *Ferentzi Mónika*: Pharmacy-foundations in Kőszeg (Hungary);
 - *Kiss Árpád*: The Dreadful Bight of Benin and Quinine;
 - *Magyar László András*: Leech Bussines and Hungary;
 - *Szalay Annamária, Szalay László*: Remembrance to a Military Pharmacist of the Austrian-Hungarian Monarchy in the 1st World War.
- A nagyszerű kongresszusról részletes beszámoló jelent meg a *Gyógyszerészet* 2009. októberi számában.

Ernyey József Emlékérem

- A szakosztály díjazottjai: *prof. Bayer István* (2009), *Dörnyey Sándor* (2010).

Szakosztályülések

- 2009. januári szakosztályülésünkön elhangzott *Ferentzi Mónika*: 20 éve nyílt meg a Fekete Szerecseny Patikamúzeum (1645), a Kőszegi Patikamúzeumok második részlege c. előadása és megtörtént a szakosztály tisztújítása. Eszerint a következő időszakra elnök *Ferentzi Mónika*, alelnök *prof. Kata Mihály*, titkár *Szmodits László*, a vezetőség tagjai: *Bittera Miklós, Fodor András, Göbel József, Sági Erzsébet, Simon Lajos, Tatár György*.

- 2009. márciusi szakosztályülésünkön véglegesítettük a CPH XIV. szekció-terveket és előkészületeket tettünk a 39th ICHP bécsi kongresszuson való részvételre.
- 2010. márciusi ülésünkön véglegesítettük a XI. Gyógyszerésztörténeti Konferencia programját, a konferencia emblémáját és ajándékplakettjét.
- 2010. szeptember 22-én rendkívüli szakosztályülésünkön *prof. Klebovich Imre* elnök lemondása volt a témánk. Ezután értékeltük az elmúlt évi munkánkat és a jövő évi terveinket tárgyaltuk meg (beszámoló a www.mgyt.hu szakosztályi hírek között).
- 2010. december 3-án a 2011-re tervezett programokat és együttműködést beszéljük meg.

Egyéb tevékenységek

- 2010 szeptemberében a Nikolics Károly Emlékülésen a szakosztályt az elnök és *Bittera Miklós*, a szakosztály vezetőségének tagja képviselte.
- a Bácsországi Vajdasági Honismereti Szemle 2012-ben gyógyszerésztörténeti tematikus szám megjelentetését tervezi a szakosztállyal közös szervezésben. Együttműködésünk keretében közzétettünk egy felhívást a Gyógyszerészet 2010. októberi számában és várjuk a közleményeket.
- a 2010. december 4-i küldöttközgyűlésre eleget tettünk jelöltállítási és küldöttjelölési feladatunknak
- Az elnök megválasztotta a Felügyelő Bizottságnak az elnöki lemondással és az az utáni helyzettel kapcsolatos kérdéseit.
- Kezdeményeztük (május 23.; október 4.) *Szigetváry Ferenc* emlékének megörökítését emléktábla formájában a kőszegi Arany Egyszarvú Patikamúzeum falán. Kezdeményezésünk eredményeként Kőszeg városa Emléktábla-bizottságot hoz létre.

A szakosztály tagjainak publikációs tevékenységéből

- *Bayer István*:
 - o Nemzetközi ópium Bizottság – Sanghaj, 1909. Száz évvel ezelőtt kezdődött a nemzetközi kábí-

tószer-ellenőrzés. Gyógyszerészet 53, 78-79 (2009);

- o Mementó: a FIP kongresszusa 25 évvel ezelőtt fogadta el a „Budapesti deklaráció”-t. Gyógyszerészet 53, 163-167 (2009);
- o Visszapillantás: amikor a gyógyszerészek még nem a doktori címet ünnepezték... Gyógyszerészet 54, 45 (2010);
- o Bayer Antal (1860-1948) – Megemlékezés születésének 150. évfordulójáról Gyógyszerészet 54, 563-565 (2010);
- o 100 éve született Dr. Szász Kálmán, akit mindenki becsült és szeretett Gyógyszerészet 54, 627 (2010).
- *Ferentzi Mónika*: Adalékok szent Kozma és Damján ikonográfiai megjelenéséhez. Egy rendkívüli festmény a kőszegi jezsuita officinában (*A. Peroni* és *G. Peroni* szerzőtársakkal) Gyógyszerészet 54, 625-626 (2010).
- *Kata Mihály, Ferentzi Mónika*: Gyógyszerésztörténet a magyar szaklapok tükrében Gyógyszerészet 53, 152-158 (2009).
- *Gleszer, E.*: Than Károly élete és emlékezete. Bácsországi 4, 125-133 (2009).
- *Kiss Árpád*: A rettegett Benini-öböl és a kinin – vázlatos gyógyszerésztörténet I.-III. Gyógyszerészet 53. I. 415-416, 421-425; II. 471-475; III. 551-556 (2009);
- *Szmodits László*:
 - o Anno... Neves gyógyszerész évfordulók 2009-ben Gyógyszerészet 53, 34-38 (2009);
 - o Anno... Neves magyar gyógyszerész évfordulók 2010-ben Gyógyszerészet 54. 37-42 (2010);
 - o *Tatár György, Ferentzi Mónika*: Mikó kontra Schulek, avagy a szabályozatlanság következtében létrejövő félreértések tisztázásának tanulságos története Gyógyszerészet 53, 93-94, 99-101 (2009).

Ferentzi Mónika
Gyógyszerésztörténeti Szakosztály elnöke

A Gyógyszerkutató Szakosztály beszámolója

A beszámolási periódusban egy Gyógyszerkutató Szimpózium megszervezését tűztük ki célul. A tervezett szimpózium helye Pécs, ideje 2010. szeptember 23-24. Miután a Gyógyszerkutató Szakosztály a gyógyszerkémiai és a farmakológiát gondolja, 4 előadót gyógyszerkémiai és 6 előadót farmakológiai témájú előadások megtartására kértünk fel. Az alábbiakban felsorolt felkért előadók az adott témákban nemzetközileg is elismert kutatók: *prof. Bagdy György* (SE GYTK), *Bokotey Sándor* (Sanofi), *prof. Falkay György* (SZTE GYTK), *Gáspár Róbert* (SZTE GYTK), *Takácsné prof. Novák Krisztina* (SE GYTK),

prof. Perjési Pál (PTE ÁOK Gyógyszerész Szak), *prof. Pethő Gábor* (PTE ÁOK), *Szakonyi Zsolt* (SZTE GYTK), *prof. Tótsági Árpád* (DEOEC GYTK), *Vecsernyés Miklós* (DEOEC GYTK).

A szimpóziumon poszterszekciót biztosítottunk fiatal kutatók, PhD hallgatók számára, akiknek redukált részvételi díjat ajánlottunk fel. A szimpóziumon való részvétel a praxisban dolgozó kollégák számára kreditpontot jelentő továbbképzésnek minősült volna. Mindezek ellenére a részvételre jelentkezők száma olyan csekély volt, hogy a szimpóziumot az utolsó pillanatban kénytelenek voltunk lemondani, mely sajnos

pénzügyi veszteséget is okozott. Az alacsony részvételi szándék konkrét okára nem tudok magyarázattal szolgálni. Feltételezhető, hogy 2010 szeptemberében a szokásosnál nagyobb volt a „kínálat”. A Gyógyszerkutatási Szimpóziumot azonos tartalommal és elő-

adókkal 2011 tavaszán újból meghirdetjük és remélhetőleg több sikerrel megszervezzük.

Prof. Falkay György
a Gyógyszerkutatási Szakosztály elnöke

A Gyógyszertechnológiai Szakosztály beszámolója

A Gyógyszertechnológiai Szakosztály tevékenységének alapvető célkitűzéseit követve fogalmazta meg munkaprogramját, amelynek legfontosabb célkitűzése volt, hogy egyrészt a hazai illetve nemzetközi gyógyszer-technológiai kutatás és fejlesztés helyzetének áttekintésével, másrészt a nemzetközi irányzatok kihívásaira adott lehetséges válaszok megfogalmazásával segítse a szakterület fejlődését.

Feladatunknak tekintettük a gyógyszer-technológia szerepének és új lehetőségeinek feltárását, megismertetését a gyógyszerkészítés minden területén, szorosabban fogva a kapcsolatot a gyógyszergyártás, gyógyszer-tári gyógyszerkészítés, oktatás, kutatás, termék-fejlesztés valamint a gyógyszerfelügyelet területein dolgozó kollégáinkkal. Szakosztályunk ösztönözte illetve elősegítette hazai szakember részvételét

- a 2009-ben megrendezett BBBB rendezvényen,
- a 2009-ben megrendezett Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XIV.-en,
- a 2010-ben megrendezett 7th World Meeting on Pharmaceutics, Biopharmaceutics, and Pharmaceutical Technology tudományos fórumon.

A Gyógyszertechnológiai Szakosztály tagjai 2009. évben is közreműködtek hazai és nemzetközi rendezvények szervezésében, illetve aktív részvételükkel járultak hozzá a szakmai fórumok sikeréhez. 2009-ben kiemelt feladatunk volt a Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XIV. szakosztályi programjának (1 saját valamint 1 közösen szervezett szekció) előkészítése.

Az eltelt 2 év legjelentősebb eredményének tekintjük, hogy a Gyógyszertechnológiai Szakosztály és a Gyógyszeripari Szervezet közös szervezésében került sor a „XVI. Országos Gyógyszertechnológiai

Konferencia” és a „VIII. Gyógyszer az Ezredfordulón Konferencia” megrendezésére 2010. október 20-22. között. A rendezvényt közel 300 érdeklődő tisztelte meg figyelmével, 35 előadás hangzott el és 25 poszter került bemutatásra. A jövő szempontjából eredménynek tekintjük a sok fiatal szakember illetve kutató (pl. doktorandusz) részvételét. Fontosnak tartjuk, hogy meghívásunk eredményeként a Magyar Gyógyszer-színhallgatók Egyesülete is jelentős számban tudta képviseltetni magát a konferencián.

Fontos célkitűzésünk volt a nemzetközi kapcsolataink ápolása és fejlesztése mellett az MGYT-n belül az egyes szakosztályok, szervezetek közötti együttműködés is. Szakosztályunk feladatának tekinti a szakterületen dolgozó fiatal, tehetséges kollégák kongresszusi részvételének támogatását, szakmai fejlődésük segítését. Vezetőségi tagjaink szerepet vállalnak a gyógyszer-technológiai területeket is érintő szakmai versenyek zsűri feladataiban. Tagjaink közreműködnek a hazai gyógyszerészeti szakfolyóiratok illetve kiadványok szerkesztőségi munkájában és rendszeresen vesznek részt továbbképző tanfolyamok előadói-ként a meghirdetett rendezvényeken. Az MGYT igen fontosnak tartott szakmai továbbképzési feladatainak teljesítését vezetéségi tagjaink tanfolyam-előadások megtartásával, a gyógyszer-technológia új eredményeinek bemutatásával segítették.

Reményeink szerint a Gyógyszertechnológiai Szakosztály munkájával hozzájárult a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság tevékenységéhez, a gyógyszerészet és ezen belül a gyógyszer-technológia szemléletének fejlesztéséhez.

Antal István
a Gyógyszertechnológiai Szakosztály elnöke

A Gyógyszerügyi Szervezési és Közigazgatási Szakosztály beszámolója

A Gyógyszerügyi Szervezési és Közigazgatási Szakosztály megújulására, vezetésének választására csak a többi szakosztály megalakulását követően, későbbi időpontban került sor. Ennek megfelelően az újonnan szervezett és a közigazgatási szakterülettel is kibővült szakosztály vezetésének első nagyobb lélegzetvételű feladatát a Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XIV. szervezési munkálatai jelentették. A Kongresszusi Központban a Szervezési

és Közigazgatási Szakosztály önálló szekciót szervezett, „A gyógyszerellátás szervezeti, szervezési kérdései a liberalizáció tükrében” témakörben. A szekcióülés keretében öt előadás hangzott el az alábbiak szerint

- *Doc. Simon Kis Gábor*: Gyógyszerellátás színvonal: stagnálás, visszafejlődés, vagy előremenekülés,
- *Prof. Noszál Béla, Gál Georgina*: A gyógyszerész-képzés, mint a gyógyszerészeti hivatás fundamentuma,

A kép előterében prof. Görög Sándor akadémikus, prof. Perjési Pál és prof. Hohmann Judit

- *Télessy István*: Standardok és protokollok a lakossági gyógyszerellátás minőségbiztosításában,
- *Samu Antal*: A közvetlen lakossági gyógyszerellátás láncai,
- *Mikola Bálint*: A moratóriumról.

A 2009-es év utolsó félévében több rendelet és törvény módosítását kezdeményezte a kormány. Ezek rövid határidejű értékelése, véleményezése is egyik feladatát képezte a szakosztály vezetőségének. Szakosztályunk 2010. március 26-án tartotta meg évi első ülését Budapesten, a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kar Zalai termében. A szakosztályi ülés rangját emelte, hogy azon részt vett *Bódis Lászlóné* országos tiszti főgyógyszerész asszony és *Télessy István* az MGYT szervezési alelnöke, a Gyógyszerellátási Gyógyszerészeti Szakmai Kollégium elnöke. A rendezvényen az előzetes programnak megfelelően három aktuális témát felvázoló előadás hangzott el, *Doc. Simon Kis Gábor*, *Feller Antal* és *Takács Gézáné* részéről. Az előadásokat hozzászólások, kérdések, gondolatokat ébresztő felvetések követték. Az erről szóló részletes beszámoló a Gyógyszerészet júniusi számában jelent meg.

Fontos törekvésünként jelöltük a hatékony együttműködést az MGYT szakosztályaival és szervezeteivel. Ennek szellemében elsőként az Oktatási Szakosztály elnökével *Tekes Kornélia* professzor asszonnyal közös programot szerveztünk 2010. október 28-án Budapesten, a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kar Högyes tantermében. Az ülésen elsőként *Bódis Lászlóné* országos tiszti főgyógy-

szerész a gyógyszerellátás helyzetéről, jelenéről és tervezett jövőjéről beszélt az ÁNTSZ szemszögéből. Ezt követően a szakgyógyszerész-képzés problémáiról és a társadalmi elvárásokról fogalmazta meg gondolatait *prof. Erős István* tiszteletbeli elnök, *prof. Noszál Béla* dékán és *Vecsernyés Miklós* dékán. Az előadásokat hozzászólások, kérdések és élénk vita követte. A rendezvény egyértelműen sikeresnek és eredményesnek minősíthető.

További feladatok:

A Szervezési és Közigazgatási Szakosztály a változások, a várható új helyzetek megkívánta gyakorisággal (negyedévente, félévente) kívánja megtartani országos jellegű munkamegbeszéléseit, ahol értékeli az aktuálisan felvetődő témákat és közös álláspont kialakításával próbálja az eseményeket befolyásolni, valamint felhívni a gyógyszerész társadalom figyelmét egy-egy új intézkedés várható következményeire. A fenti törekvések megvalósítása érdekében elengedhetetlen a folyamatos kapcsolattartás, együttműködés az ÁNTSZ, NEFMI, OGYI, OEP, OTH illetékes szakembereivel. Hasonlóan fontos továbbra is a folyamatos párbeszéd fenntartása az MGYT szakosztályaival, szervezeteivel, a gyógyszerész szakmai kollégiumokkal, a Magyar Gyógyszerészeti Kamarával, valamint a gyógyszerészet és az egészségügy egyéb területein szervezett szövetségekkel.

Tekintettel arra, hogy a Szervezési és Közigazgatási Szakosztály tevékenységi köre és ennek következtében szakterülete is kibővült a gyógyszerészeti közigazgatás képviselőivel, az eddigi szervezeti, szervezési feladatok mellett erőteljesebben kívánunk részt venni az egészségügyet, azon belül kiemelten a gyógyszerügyet érintő kérdések áttekintésében. Nagyobb hatékonysággal kívánunk részt venni a gyógyszerészetet érintő törvények, rendeletek, módszertani levelek előkészítő és véleményező munkájában. Ebből következően munkánk végzéséhez elengedhetetlenül szükséges, hogy folyamatosan megkapjuk véleményezésre az MGYT elé terjesztett jogszabálytervezetek teljes körét.

*Takács Gézáné Ph.D.
a Gyógyszerügyi Szervezési és Közigazgatási
Szakosztály elnöke*

Az Oktatási Szakosztály beszámolója

Társaságunk 2008. június 14.-én tartott 54. rendkívüli küldöttközgyűlésén hozott határozata alapján az MGYT oktatási kérdésekkel, feladatokkal foglalkozó tagsága az elmúlt két évben önálló Oktatási Szakosztály formában folytatta tevékenységét. Az új forma azonban azokon az alapvető jellegzetességeken, hogy

egyrészt tagjaink más szakosztályok munkájában is jelentős tevékenységet folytatnak, másrészt, hogy az MGYT területi/megyei szerveződése miatt, az Oktatási Szakosztály az MGYT-n belül elkülönített anyagi forrásokkal nem rendelkezik, változtatást nem hozott. Sajnálatos módon a tagnyilvántartásnak sem

az eddigi, sem a jelenlegi rendszere nem teszi lehetővé, hogy pontos adatokat kapjunk szakosztályunk tagjáról. Ennek hiányában a szakosztályként történő működés keretein belül első feladatként az MGYT megyei szervezeteinek vezetőihez fordultunk azzal a kéréssel, hogy hívják fel tagjaik figyelmét az Oktatási Szakosztály programjai iránt. A szakosztály 7 tagú új vezetőségének kialakításánál fontosnak tartottuk nemcsak azt, hogy a hivatásunk minden szegmenséből és minden képzőhelyről képviseltessék magukat kollégáink, de arra is törekedtünk, hogy lehetőleg a fiatal oktatók is szerepet kapjanak programjaink kialakításában.

Szakosztályunk aktív szerepet vállalt a Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XIV. más szakosztályokkal közös tudományos programjának szervezésében és önálló szimpóziumot is szervezett jeles külföldi és hazai előadók részvételével. Különösen fontosnak tartjuk, hogy a külföldi egyetemi oktatásban és a folyamatos gyógyszerész továbbképzésben nagy tapasztalatokat szerzett magyar kollégáink jó kitekintést adtak más országok oktatási gyakorlatára, mely tapasztalatok a hazai oktatási-továbbképzési gyakorlatban is jól használhatók. Az MGYT nagy nemzetközi szakmai elismerést kivívott II. International Regulatory Workshop on Bioequivalence and Dissolution konferenciájának szakmai programjában szintén számos tagunk vett részt.

Az Oktatási Szakosztály tagjai folyamatosan és rendszeresen tartottak előadásokat országszerte a „Klasszikus gyógyszerési ismeretek” és más továbbképző programok keretei között. Minden lehetőséget meg kívánunk ragadni a jövőben is annak érdekében, hogy a továbbképzési kredit-pontok megszerzésének folyamatában szakosztályunk tagjai színvonalas előadásaikkal hathatós támogatást nyújtsanak a kollégák mindennapi tevékenységében.

Állandó és folyamatos feladatunknak tartjuk a „Gyógyszerészet” folyóiratban olyan összefoglaló jellegű, továbbképző tanulmányok írását és közlemények tematikus szervezését, melyek a gyógyszerészi gyakorlatban felvetődő kérdések megoldását segítik. Szerkesztőbizottsági felkérésre tagjaink rendszeresen végeztek szakmai lektorálást a folyóirat részére.

A szakgyógyszerészképzés rendszerének korszerűsítési folyamatához kapcsolódóan és az új tisztifőgyógyszerészi feladatok áttekintése témakörében a Gyógyszerügyi Szervezési és Közigazgatási Szakosztállyal közösen igen sikeres szakosztályi előadóülést szerveztünk 2010. október 29.-én. A résztvevőktől kapott visszajelzések igazolták, hogy az MGYT aktív szerepvállalása nélkül sikeres szakmai előrelépés sem a szakhatósági munka, sem a minőségbiztosítás, sem a szakgyógyszerész-képzés területén nem valósítható meg.

Örömmel támogattuk az Ifjúsági Bizottság felhívását, hogy mind az egyetemi oktatók, mind az oktató gyógyszerész kollégák témák megadásával és konzulensi feladatok ellátásával járuljanak hozzá a Rozsnyay Emlékversenyre készülő kollégák felkészítéséhez. Igen fontosnak tartjuk ezt a kezdeményezést és aktív szerepet vállaltunk nemcsak a felkészítésben, de a bíráló bizottság munkájában is.

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság vezetőségében el kívánjuk érni, hogy a jövőben éljen a Társaság az Alapszabályunkban is rögzített azon lehetőséggel, hogy tudományos és szakmai pályázatok kiírásával támogatja a szakmai elhivatottsággal bíró kollégák önképzését, a szakmai kérdésekben való elmélyülést. Az Oktatási Szakosztály nevében készséggel vállaljuk a pályázatok témáinak megfogalmazásában és azok elbírálásában a munkát.

*Prof. Tekes Kornélia
az Oktatási Szakosztály elnöke*

BESZÁMOLÓ A SZERVEZETEK TEVÉKENYSÉGÉRŐL

A Gyógyszeripari Szervezet beszámolója

A Gyógyszeripari Szervezet vezetőségének létszáma 17 fő, továbbá 7 meghívott fiatal kolléga is részt vesz minden vezetőségi ülésen, tanácskozási joggal. Ezzel célunk az, hogy intenzíven bevonjuk őket a szervezet munkájába, feladatokkal bízunk meg őket a tapasztalatszerzés és a közösségi munka gyakorlatának elsajátítása érdekében. Ezzel a jövő vezető tisztségviselőinek utánpótlását szeretnénk biztosítani.

Vezetőségi üléseket havi gyakorisággal tartunk, kivétel ez alól a két nyári hónap, valamint azok a hónapok, amikor rendezvényünk van. A vezetőségi ülések emlékeztetőit minden vezetőségi tag megkapja és archívumban őrizzük. Célunk, hogy munkánk transzparenciájának biztosítására ezeket a jegyzőkönyveket az MGYT honlapján (a Gyógyszeripari Szervezet oldalán) is olvashassák tagjaink és az érdeklődő kollégák.

A 2009. évi tevékenységről

2009-ben taglétszámunk a befizetett tagdíjak alapján 330 fő volt. Hét vezetőségi ülést tartottunk, igen jó (80%-os) részvételi aránnyal. Ebben az évben lettünk teljes jogú tagjai az EIPG nemzetközi szervezetnek, melynek tagdíját a belépés évében a 17 tagú vezetőség után fizettük. A Gyógyszeripari Szervezet képviselőjét Kissné Csikós Emőke látta el, a minden évben egy alkalommal megtartott vezetőségi ülésen ebben az évben Kiss Dorottya is jelen volt. Ez a szervezet számos nemzetközi ajánlás- és irányelv-tervezetet küld véleményezésre tagjainak, és szakértők véleményét figyelembe véve mi is küldtünk javaslatokat, főleg az oktatás és az ipari gyógyszergyártás területét érintő kérdésekben.

Rendezvényeink:

– IX. Clauder Ottó Emlékverseny

A Hotel Benczurban, Budapesten április 23-24.-én megtartott rendezvényen való részvétel mindenki számára ingyenes volt, a versenyzők szállásköltségét és a helyszínnel kapcsolatban felmerült költségeket a Gyógyszeripari Szervezet a már kialakult hagyományokhoz hűen fedezte. A versenyelőadások száma 35 volt. Az I., a II. és a III. helyezett előadás kiválasztására az emléktárgy kuratóriumának tagjai tettek javaslatot az emléktárgy alapszabályában rögzített szempontok figyelembe vételével. Mindhárom előadó pénzjutalomban részesült, az első helyezett Clauder Ottó Emlékérmeket kapott. Mivel a remek előadások közül mindig nagyon nehéz az első hármat kiválasztani, további 5 különdíj kiosztására is sor

került. A fiatalok egymással való találkozásának és ismerkedésének lehetőségét az emléktárgy második napjának estéjén biztosítottuk egy ünnepélyes vacsorával, ahol az eredményhirdetésre is sor került. A rendezvényre közel 120 kolléga volt kíváncsi. Az emléktárgy részleteiről a „Gyógyszerészet”-ben olvashattak beszámolóit.

– Malvern Instruments Ltd. „Részecskemérés mikro és nano tartományban” Szimpózium

A Semmelweis Egyetem Gyógyszerészeti Intézet előadótermében május 20.-án megtartott rendezvényt közösen szerveztük az MGYT Gyógyszer-technológiai Szakosztályával. A résztvevők létszáma kb. 80 fő volt. Ez a szakmai nap a szervezet már szintén hagyományossá váló olyan rendezvénye volt, ahol készülék-gyártó cégek mutatkozhatnak be és ismertetik újdonságaikat a kollégáknak.

– Bacsa György Emlékülés

A Semmelweis Egyetem Gyógyszerészeti Intézet előadótermében június 11.-én megtartott rendezvényt közösen szerveztük az EOQ Magyar Nemzeti Bizottságának Gyógyszeripari Szakbizottságával. Témája a „gyógyszerhatóanyagok minősége, GMP ellenőrzési tapasztalatok” volt. A szakmai délutánon a következő előadások hangoztak el:

- Détári Gabriella GMP szakértő: A hatóanyagok GMP gyártásának ellenőrzési tapasztalatai,
- Szilágyi Katalin minőségbiztosítási igazgató (Alkaloida): A hatóanyaggyártás aktuális kérdései a gyártó szemszögéből,
- Szabóné Szeifert Ilona alapanyag minőségbiztosító főosztályvezető (TEVA): A gyógyszerhatóanyagok GMP deklarációs követelményének problémái,
- Nagy Balázs ügyvezető igazgató (Molar Chemicals Kft.): Az alapanyag-forgalmazással, kiszerelessel és minősítéssel kapcsolatos mindennapi problémák.

Az előadásokat számos kérdés és élénk diskusszió követte. A résztvevők létszáma kb. 100 fő volt. A szakmai napon elhangzott előadások tartalmáról részletesebben a „Gyógyszerészet” hasábjain olvashattak a kollégák.

– CPhH XIV.

Az MGYT kongresszusára november 13-15. között került sor a Budapest Kongresszusi Központban. A tudományos programban 1 saját és 2 közösen szervezett szekcióval (Gyógyszer-technológiai Szakosztály és Gyógyszeranalitikai Szakosztály) vettünk részt.

Ezekben a szekciókban 12 db előadás hangzott el a gyógyszeriparból, az adott terület legkiválóbb képviselőit kértük előadás megtartására. Két gyakorlatorientált tréning vezetését is vállaltuk, az egyik a „kockázatelemzés” témakörét, a másik a „mellékhatás bejelentés” követelményeit ölelte fel. Mind a szekció előadásokat, mind pedig a gyakorlatorientált tréningeket nagy érdeklődés kísérte, zsúfolt termeink azt igazolták, hogy a témák és előadók választása sikeres volt. Az MGYT elnöksége kongresszusi értékelése alapján mind az előadások vállalásában, mind pedig a részvétel arányában a Gyógyszeripari Szervezet tagsága volt az egyik leghatékonyabb szervezet. Kongresszusi kitüntetési javaslatainkat (5 db MGYT elnökségi és 2 db gyógyszeripari szervezeti kitüntetés) teljes mértékben elfogadta az MGYT elnöksége, így a Társaságért több éve lelkesen dolgozó kollégák ezen a jeles eseményen vehették át a megtisztelő elismeréseiket.

A 2010. évi tevékenységről

2010-ben taglétszámunk a befizetett tagdíjak alapján 268 fő. A beszámoló elkészítéséig 85 tagunk ez évi befizetését még nem tette meg (ezt a jelenséget igyekszünk – amennyire lehet – orvosolni). Hét vezetőségi ülést tartottunk, igen jó részvételi aránnyal (80%-os), a 8. ülés decemberben évadzáró ünnepi vezetőségi ülés lesz, melynek előkészületei már folyamatban vannak. Ebben az évben az EIPG nemzetközi szervezet vezetőségi ülésén a Gyógyszeripari Szervezet képviselőjében ismét *Kissné Csikós Emőke* vett részt, akit *Gál Georgina* kísért el. Ő képviseli a továbbiakban szervezetünket *Kiss Dóra* támogatásával. Az EIPG-be fizetett tagdíjunk most már a Gyógyszeripari Szervezet teljes tagsága után számított díj, ennek nagy része azonban visszaigényelhető a vezetőségi ülésen résztvevő kollégák költségeire.

Tagnyilvántartásunkat ebben az évben próbáltuk, amennyire csak lehet, e-mail bázisra helyezni és pontosítani. Több vezetőségi tagunk szorgalmas és kitartó munkájának eredményeként tagságunk kb. ¾ részét már el tudjuk érni így módon is.

Rendezvényeink:

– Bacsá György Emlékkülés

A Semmelweis Egyetem Gyógyszerészeti Intézet előadótermében április 21.-én megtartott rendezvényt közösen szervezzük az EOQ Magyar Nemzeti Bizottságának Gyógyszeripari Szakbizottságával. Témája a kockázatelemzés, gyógyszeralapanyagok stabilitási vizsgálatának tervezése volt. A szakmai délutánon a következő előadások hangzottak el:

- *Papp Lászlóné* (Richter Gedeon Nyrt., Budapest): A XXI. század, a minőség százada,
- *Morvai Magdolna* (TEVA Gyógyszergyár Zrt.,

Gödöllő): Kockázatelemzés, mint a Minőségügyi Rendszer része,

- *Berényi Vilmos* (WIL-ZONE Tanácsadó Iroda, Esztergom-Kertváros): Kockázatelemzés,
- *Horgos József* (Hungaropharma Zrt. Gyógyszeranyag Üzletág): Gyógyszeralapanyagok stabilitásvizsgálatának tervezése kockázatelemzés segítségével,
- *Gungl József* (Sanochemia AG): Határértéken túli eredmények és deviációk kezelése.

A szokásokhoz híven most is élénk vita zajlott a felvetett témákkal kapcsolatban, a feltett kérdésekre az előadók igyekeztek minden tekintetben elfogadható válaszokat adni. Kb. 100-120 fő töltötte meg az előadótermet.

– Szakmai nap

A szakmai nap a Sanofi-aventis/Chinoin előadótermében, Budapesten került megrendezésre, június 9-én. A Chinoin 100 éves születésnapja alkalmából egy rövid történeti összefoglalóra, valamint a gyár egyes részeinek megtekintésére hívtuk a kollégákat. A következő előadások hangzottak el:

- *Juhász Hedvig*: A 100 éves sanofi-aventis/Chinoin,
- *Bajdik János*: Az originális gyógyszerfejlesztés gyógyszerészeti szempontjai,
- *Stankovics Livia*: Bevezetés a farmakovigilancia tudományterületébe: jelentősége és helyzete.

Az előadások után K+F laboratóriumok látogatása következett, ahol a részlegeken dolgozó munkatársak tartottak rövid ismertetőt az ott folyó tevékenységről. Ezen a programon 60 fő vett részt. Mind a Bacsá György Emlékkülésről mind pedig a Chinoinban bonyolított szakmai napról részletes beszámoló jelent meg a „Gyógyszerészet” szaklapban.

– XVI. Országos Gyógyszertechnológiai Konferencia és VIII. Gyógyszer az Ezredfordulón Konferencia

A rendezvényre október 20-22. között került sor, helyszíne a siófoki Azúr Hotel volt. A konferenciát, amely folytatása a „Gyógyszer az Ezredfordulón” rendezvénysorozatunknak, a Gyógyszertechnológiai Szakosztállyal közösen szerveztük. A megnyitó ünnepségen a konferencia elnökeinek (*Antal István* az MGYT Gyógyszertechnológiai Szakosztályának elnöke és *Bozsik Erzsébet* a Gyógyszeripari Szervezet elnöke) meghívására részt vett az MGYT jelenlegi elnöke, *prof. Botz Lajos* valamint a Társaság három tiszteletbeli elnöke, *prof. Szász György*, *prof. Vincze Zoltán* és *prof. Erős István* is. A megnyitó biztosított ünnepi alkalmat egy jeles eseményre, melyet *Márkus Sarolta* MGYT főtítkárral jelentett be: az MGYT és a Magyar Kémikusok Egyesülete (MKE) között létrejött szakmai együtt-

FEJLESZD TE IS A VILÁG GYÓGYSZERÉSZETÉT!

Felhívás 35 évnél fiatalabb, közösségi ellátásban dolgozó gyógyszerészeknek

Kedves Fiatal Kollégánk!

2011 májusában újra megrendezésre kerül a Rozsnyay Mátyás Emlékverseny. Fél évvel a verseny előtt ideje elgondolkodni az indulás lehetőségén, számba venni a lehetséges érdeklődési területeket, témákat. Szeretnénk bátorítani a „Rozsnyay”-n való részvételre. Biztosíthatunk: örök élményt jelent majd!

Neked is megéri belevágni, mert:

- szakmailag és emberileg több, jobb, magabiztosabb leszel,
- jártasságot szerezhetsz egy téged érdeklő szakterületen,
- meg tapasztalhatod a felkészülés örömét,
- utánajárhatsz érdekes kérdéseknek,
- kipróbálhatod önmagad,
- a kutatásod továbbfejlődhet publikációvá, vagy PhD témává,
- szemmel követheted a korosztályod szakmai fejlődését, érdeklődését,
- új ismerősökre, barátokra tehetsz szert,
- remek szakmai és oldott társasági programok lesznek,
- továbbképzési pontokat szerezhetsz egy nem hétköznapi rendezvényen,
- a megyei MGYT szervezet támogathatja a részvételedet,
- szakmai renomét, pénzjutalmat és értékes díjakat nyerhetsz,
- megoszthatod ismereteidet, tapasztalataidat, problémáidat másokkal,
- segítheted mások fejlődését,
- javíthatod környezeted egészségügyi ellátásának színvonalát,
- lendíthetsz Magyarország és a világ gyógyszerészetén.

Mit kell tenned ehhez?

- Össze kell szedni a bátorságodat, jelentkezni kell a versenyre,
- kísérletes, kérdőíves vagy irodalomkutatást kell végezni egy érdekes, gyakorlati területen,
- összegezni kell az eredményeket és
- előadni egy kollegiális, bátorító közegben.

Miben tudunk segíteni?

- Ajánlhatunk kutatási témákat és konzulenseket,
- tanácsal, információkkal szolgálhatunk a rendezvényről,
- megismertethetünk korábbi résztvevőkkel,
- anyagi problémák esetén igyekszünk segítséget nyújtani.

Folyamatosan frissülő információkat találhatsz az Ifjúsági Bizottság (www.ib.mgyt.hu) és az MGYT (www.mgyt.hu) honlapján.

Keress fel bennünket: ifjusag@mgyt.hu

MGYT Ifjúsági Bizottság

Ajánlott témák a 2011-es Rozsnyay Mátyás Emlékversenyhez

AJÁNLOTT TÉMA	KONZULENS, MUNKAHELY	E-MAIL
A hagyományos kínai gyógyászat értelmezése az emberi genom ismeretének függvényében	<i>Blázovics Anna</i> Semmelweis Egyetem, Farmakognózia Intézet 1085 Budapest, VIII. Üllői út 26.	blaz@drog.sote.hu
Funkcionális élelmiszerekben előforduló gyógynövények: hatás-mellékhatás-toxicitás	<i>Prof. Botz Lajos</i> Pécsi Tudományegyetem Gyógyszerészeti Intézet és Egyetemi Gyógyszertár, 7624 Pécs, Honvéd u. 3.	lajos.botz@aok.pte.hu
Gyógyszertári gyógyszerész gondoskodó tanácsadás a gyógyszerhamisítások kiszűrése érdekében		
Bulvár reklámok hatása a gyógyszeres szolgáltatások igénybevevőire, a gyógyszertárak forgalmára (egyéni kérdőíves felmérés alapján is)		
A laikusok számára készült hazai internetes gyógyszer-információs fórumok szakmai értékelése		
A fogyasztók/betegek OTC gyógyszerválasztási szempontjai, ismeretei (egyéni kérdőíves felmérés alapján is)		
A gyógyszerkölcsonhatások értékelésének gondoljai és problémái a gyógyszeres munka során		
A gyakorló gyógyszerész számára a ma fontos és használható farmakogenetikai ismeretek		
Kitől és hogyan kapják meg a betegek a gyógyszereiket hazánkban?		
Gyógynövények, étrend-kiegészítők, gyógyszerek között fellépő releváns kölcsönhatások figyelembevételének szempontjai a gyakorló gyógyszerész munka során		
Mikből állhat a gyógyszeres minőség?		
A krónikus gyógyszereszedők valóban jól ismerik gyógyszereiket? (egyéni kérdőíves felmérés alapján is)		
Az intézeti gyógyszerész lehetséges szerepe az antibiotikum kontrollban	<i>Buchholz Gyula¹ - Krasznai István²</i> ¹ Bajai Városi Kórház Gyógyszertár 6500 Baja, Rókus u. 10. Pf.: 133 ² Debreceni Egyetem OEC Egyetemi Gyógyszertár 4032 Debrecen Nagyerdei krt. 98.	krasznai@dote.hu
Újabb segédanyagok a gyógyszer-technológiában	<i>Prof. Erős István</i> Szegedi Tudományegyetem Gyógyszer-technológiai Intézet, Szeged, Eötvös u. 6., 6720	eros@pharm.u-szeged.hu
Gyógyszerformák története	<i>Farkas Ágnes</i> Pécsi Tudományegyetem Farmakognóziai Intézet, 7624 Pécs, Rókus u. 2.	farkasa@gamma.ttk.pte.hu
Gyógynövények hisztológiai jellemzése		
A nektár és a méz kémiai összetétele gyógynövényekben		
Mérgező növények a környezetünkben (terepi és irodalmi munka)		
Növényi mérgezők, mérgező növények hatóanyagai (esettanulmányok és irodalmi munka)	<i>Higysán Ilona – Kis Szölgémi Mónika</i> Bajcsy-Zsilinszky Kórház 1106 Budapest 1106 Budapest, Maglódi út 89-91	higysan@bajcsy.hu
Citosztatikum tartalmú keverékinfúziók stabilitási problémái		
Gyógyszerelési hibák gyógyszerész értékelése		
Automata gyógyszeresztő rendszerek elemzése – összehasonlítás, gazdaságossági értékelés	<i>Horváth Györgyi</i> Pécsi Tudományegyetem Farmakognóziai Intézet, 7624 Pécs, Rókus u. 2.	georgina@gamma.ttk.pte.hu
Illóolaj tartalmú gyógynövények fitoterápiás értékelése		
Fitoterápiás készítmények közforgalmú gyógyszertárakban		
Teadrogok hatóanyagainak kimutatása	<i>Hümpfner Rózsa</i> Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet 1096 Budapest , Haller u. 29.	humpfner.rozsa@kardio.hu
Intézeti gyógyszertárak története	<i>Kovácsné Balogh Judit</i> Semmelweis Egyetem, Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet, Budapest, 1092. Hógyes Endre utca 7.	bjudit@gytk.sote.hu
A gyógyszerész szerepe a kábítószer-fogyasztás megelőzésében		
Az enterális táplálás gyakorlata IBD-s betegeknel (gyulladásos bélbetegség)		
Kórházi, klinikai táplálási teamek gyakorlata		
Különböző diétákba beilleszthető ételek tápszeres dúsításának kifejlesztése, organoleptikus vizsgálat végzése		
Malnutrició rizikószerűsítés végzése a klinikai betegek körében az NRS2002 módszerrel		
Korrekt tápláltsági állapot vizsgálata		
Parenterális és enterális táplálás gyakorlat monitorozása	<i>Papp Nóra</i> Pécsi Tudományegyetem Farmakognóziai Intézet, 7624 Pécs, Rókus u. 2.	nora4595@gamma.ttk.pte.hu
Gyógynövények hisztológiai jellemzése (szöveti tanulmányok)		
Népgyógyászatban és a mai fitoterápiában alkalmazott gyógynövények és készítményeik összehasonlító jellemzése		
Gyógynövényalapú készítmények fogyasztásának és forgalmának gyógyszeresztári felmérése	<i>Prof. Soós Gyöngyvér</i> Szegedi Tudományegyetem, Klinikai Gyógyszereszteti Intézet, Szeged, Szikra utca 8.	soos@pharm.u-szeged.hu
Gyógyszertárunkban gyógyszereiket kiváltó – gondozott – magasvérnyomás betegségben szenvedők jellemzése, tevékenységünk eredményei		
Gondozott DMT2 betegeknek anyagszere paramétereinek alakulása az elmúlt év során; együttműködésük jellemzése		
Lipidcsökkentők forgalmának alakulása az elmúlt 5 év során gyógyszeresztárunkban		
Mi került a gyűjtődobozba? A gyógyszerhulladék minősége; az elpazarolt támogatás becslése		
Segíti-e az extra-vonalkód az expedíció biztonságát, befolyásolja-e a gyógyszeresztári kompetenciát		
Napjaink antibiotikum rezisztenciája és az ellene való védekezés	<i>Prof. Sztaricskai Ferenc</i> Debreceni Egyetem Gyógyszeresztai Kémiai Tanszék 4032 Debrecen Egyetem tér 1.	sztarife@delfin.klte.hu
Az elsődleges fejfájások	<i>Prof. Tekes Kornélia</i> Semmelweis Egyetem, Gyógyszerhatástani Intézet, 1089 Budapest, VIII. Nagyvárad tér 4.	kornelia.tekes@net.sote.hu
A psoriasis		

Klasszikus gyógyszerészeti tudományok újabb eredményei

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság továbbképzési-pontos sorozata – 2011.

Központi téma: A helyettesíthetőség tudományos háttere

1. Gyógyszerészi kémia:

Prof. Fülöp Ferenc (tanszékvezető akadémikus, SZTE GYTK Gyógyszerkémiai Intézet)

1. A hatóanyagra vonatkozó hatásági szabályok, szabadalmi kérdések a generikus fejlesztés során.
2. Származékok és kémiai módosulatok jelentősége.
3. Gyakorlati példák: hatóanyagok, szintézisek, analitikai módszerek.

2. Gyógyszerhatástan:

Tóthfalusi László (egyetemi docens, SE GYTK Gyógyszerhatástani Intézet)

1. Gyógyszerek felszívódását és eloszlását befolyásoló tényezők.
2. Speciális kinetikai tulajdonságokkal rendelkező gyógyszerek és gyógyszerformák.
3. Farmakokinetikai vizsgálatok jelentősége a gyógyszerek törzskönyvezésében; Bioekvivalencia és helyettesíthetőség.

3. Gyógyszertechnológia:

Fekete Pál (c. egyetemi docens, BME Kémia és Techn.Tanszék)

1. A generikus fejlesztés technológiája, szabályozási környezet.
2. A gyógyszerforma kialakításának menete, vizsgálati módszerek.
3. Gyakorlati példák: generikus fejlesztések leggyakoribb célhatóanyagai, tendenciák.

4. Farmakognózia:

Kőszegi Tamás (egyetemi docens, PTE Laboratóriumi Medicina Intézet)

1. EBM elvei, a gyógyszeres és alternatív terápia helye.
2. A helyettesíthetőség az egyes termékcsoportok között.
3. Gyakorlati példák különböző terápiai csoportok esetén.

5. Gyógyszerügyi menedzsment:

Prof. Botz Lajos (intézetvezető egyetemi tanár, PTE Gyógyszerészeti Intézet)

1. Hitek és tévhitek a gyógyszerek helyettesíthetősége körül, EBM elvek a helyettesíthetőség szakmai és támogatási megítélésénél.
2. Gyógyszerhelyettesíthetőség gazdasági vonatkozásai; szakmai és jogi alapjai és szabályozása.
3. A gyógyszerészek és a gyógyszerészi gondozás szerepe a generikus készítmények elfogadtatásában, valamint a beteg-egységműködés biztosításában.

Kötelező szinten tartó („A” típusú) továbbképzés

A kétnapos regionális képzések továbbképzési pontértéke 15, sikeres tesztvizsgálóval 30.

A továbbképzés részvételi díja MGYT-tagoknak 12 500 Ft, MGYT-tagsággal nem rendelkezőknek 16 500 Ft,
+ minden résztvevőnek 500 Ft pontjótárolási díj (GYOFTEX)

(MGYT tagdíj összege: aktív korú kollégák részére: 3000 Ft/év; nyugdíjas, GYES-es, ifjúsági tagjaink számára: 900 Ft/év)

A részvételi díjról elkészített számlát a továbbképzés előtt nyolc nappal postázzuk a jelentkezési lapon feltüntetett névre és címre.

Az első félévi továbbképzések helyszínei és időpontjai

Budapest I.	február 26–27.	Pontos helyszín szervezés alatt
Sopron	március 19–20.	Pontos helyszín szervezés alatt
Nyíregyháza	május 7–8.	Pontos helyszín szervezés alatt

Jelentkezés esetén kérjük az alábbi, vagy az MGYT honlapján (www.mgyt.hu) található jelentkezési lapot kitölteni és az MGYT Titkárságára elküldeni. Cím: 1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16., fax: 483-1465; e-mail: tagdij@mgyt.hu

JELENTKEZÉSI LAP

„Klasszikus gyógyszerészeti tudományok újabb eredményei 2011.”

☐ MGYT tagsággal rendelkezem

☐ Budapest I.

☐ Sopron

☐ Nyíregyháza

☐ MGYT tagság kezdeményezése

A jelentkező neve:

Működési nyilvántartási száma:

Elérési cím:

Telefon, fax, e-mail:

A részvételi díjról szóló számlát az alábbi névre és címre kérem:

A részvételi feltételeket elfogadom, magamra nézve kötelezőnek tartom. A részvételi díj határidőre való befizetéséről gondoskodom.

Dátum:

Aláírás:

működésről szóló megállapodás aláírását. A megállapodásra a két Társaság elnöke, *prof. Botz Lajos* és *prof. Mátyus Péter* tette rá kézjegyét. A megnyitó záró eseménye két kitüntetés átadása volt. A Gyógyszertechnológiai Szakosztály és a Gyógyszeripari Szervezet felterjesztése alapján az MGYT elnöksége *Erős István* egyetemi tanárnak több évtizedes gyógyszer-technológiai munkásságáért, ezen belül a reológia összefüggéseinek alkalmazása területén új gyógyszerformák tervezésében elért kimagasló színvonalú kutatói munkájának elismerésül a Nikolics Károly Emlékérmét adományozta. *Bagó Györgynének*, aki hosszú évtizedeken át végezte lelkesen és szorgalmasan vezetőségi tagként a munkáját, Spargely Béla Emlékérmét adományozott a Gyógyszeripari Szervezet.

A tudományos programot 7 plenáris és 28 bejelentett szekció előadás, valamint 25 poszter prezentáció tette rendkívül változatossá. A konferencia Tudományos Bizottsága három kategóriában értékelte a posztereket, úgymint: (1) Alap kutatás, (2) Alkalmazott kutatás, (3) Vizsgálati metodikák. A kiemelt poszterek díjazásban részesültek.

A konferencia regisztrált létszáma 290 fő volt. A kényelmes helyszín, valamint a szakmai és társasági programok tartalma és változatossága reményeink szerint a kollégák megelégedettségére szolgált. A rendezvényről részletes beszámoló jelenik meg a Gyógyszerészetben.

Bozsik Erzsébet
a Gyógyszeripari Szervezet elnöke

A Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet beszámolója

A Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet (KGYSZ) jelenleg működő elnöksége és vezetősége 2009. január 15-én kapott bizalmat a tagságtól 4 éves időtartamra. *Célkitűzéseink:*

1. Továbbképző jelleggel szakmai, szakmapolitikai tudományos rendezvények szervezése, továbbá aktív részvétel a kórházi, klinikai szakképzésben.
2. Hazai társasági kapcsolatok folytatása.
3. Nemzetközi kapcsolatok fenntartása.
4. Részvétel a kórházi gyógyszerészetet érintő jogszabályok előkészítő és véleményező munkájában.
5. Stabil pénzügyi működés biztosítása.

A 2009-2010-ben elért eredmények vázlatos bemutatása

1. *Továbbképző jelleggel szakmai, szakmapolitikai tudományos rendezvényeink, és saját szervezésű kötelező szinten tartó továbbképzéseink*

Az elmúlt két éves időszakban kongresszusaink között egy önállóan szervezett, és két társszervezésű kongresszus, egy szimpózium és egy Rozsnyay Mátyás Emlékverseny szerepel. Az igényeknek megfelelően félévente akkreditáltattunk aktuális témákban kötelező szinten tartó pontszerző továbbképzéseket.

Szervezetünk fiataljai mindkét évben részt vettek a

I. táblázat

A KGYSZ által, illetve a közreműködésével szervezett rendezvények 2009-2010

Időpont, helyszín	A rendezvény neve	Téma	Regisztráltak száma
2009. március 6., Budapest	Kötelező szinten tartó továbbképzés	Műtétekhez kapcsolódó farmakoterápiás problémák	63
2009. május 4., Eger	Kötelező szinten tartó továbbképzés	Gyógyszerhamisítás	78
2009. május 14-16., Eger	XLIV. Rozsnyay Mátyás Emlékverseny és Kórházi Gyógyszerészek Szimpóziума	Fiatalok előadóversenye; Indikáción túli kezelések; Tételes elszámolású kórházi készítmények problémái; Egészségpolitikai Fórum; Aktualitások	185
2009. november 14-16., Budapest	CPH XIV. – Önálló szekció és közös szekció a Farmakoterápiás és Gyógyszerészeti Gondozási Szakosztállyal	Gyógyszer- és betegbiztonság; Járó- és fekvőbetegek gyógyszerelésének kapcsolódása	40
2010. február 26., Budapest	Kötelező szinten tartó továbbképzés	Bizonyítékokon alapuló gyógyszerészeti szolgálat	90
2010. április 16-18., Zalakaros	KGYSZ XVII. Kongresszus	Kórházi betegellátás válság idején	248
2010. szeptember 2., Budapest	Kötelező szinten tartó továbbképzés	Onkológiai gyógyszerkészítés, technológiai háttér kritériumai	70
2010. november 11., Budapest	Magyar Klinikai Onkológiai Társaság Kongresszusa – Gyógyszerészeti Fórum	Gyógyszerészeti szolgálat az onkológiai munka során	56

Rozsnyay Mátyás Emlékversenyen, ahol dicséretes eredményeket értek el. 2009-ben 6 versenyző, 2010-ben pedig 4 versenyző indult a Kórházi Szervezet képviselőjeként. 2009-ben egy, míg 2010-ben két fő kapott a zsűritől kiemelt díjat.

2. Hazai társasági kapcsolatok

A Kórházi-Klinikai Gyógyszerészeti Szakmai Kollégiummal a legintenzívebb az együttműködés. Szervezeteink számos területen közös szakmai képviselőket látnak el, és folyamatos egyeztetéseken veszünk részt a minisztérium, az OGYI, az OTH és az OEP illetékeseivel. Fontos kapcsolatot ápolunk a Kórházszövetség és az Egészségügyi Gazdasági Vezetők Egyesülete illetékes vezetőivel is.

3. Nemzetközi kapcsolatok fenntartása

Többéves múltat tekint vissza kapcsolatunk a *European Association of Hospital Pharmacists* (EAHP), a *European Society of Clinical Pharmacy* (ESCP) valamint a *European Society of Oncology Pharmacy* (ESOP) szövetségekkel. Kollégáink rendszeresen részt vesznek az európai szövetségek által rendezett kongresszusokon és továbbképző szemináriumokon.

- 2009. EAHP 13. kongresszusa Barcelona – 16 kollega részvételével,
- 2010. EAHP 14. kongresszusa Nizza – 8 kollega részvételével,
- 2009 és 2010 júniusában – EAHP közgyűlés és delegátustalálkozó – 2 fő.

Az EAHP ötévente végez átfogó európai felmérést a kórházi gyógyszerertárakban, amelyben a magyarországi kórházi gyógyszerertárak is részt vesznek. A felmérés elkészítése most van folyamatban, a leadás határideje 2010. november 19. Értékelés 2011-ben.

Az ESOP csatlakozással a célunk, hogy a nemzetközi szervezet tapasztalatait és segítségét felhasználva a hazai onkológiai gyógyszerészetet mihamarabb fel-

zárkóztassuk az európai színvonalhoz. Aktívan részt veszünk a nemzetközi tapasztalatcserében, a Masterclass képzésben és a standardok folyamatos revíziójában. ESOP programok:

- 2009. és 2010. január, Hamburg: delegátustalálkozó és kongresszus.
- 2010. május, Prága: ESOP szeminárium.
- 2010. november 15-19., Ljubljana: ESOP Masterclass képzés.

4. Jogszabályok előkészítése és véleményezése

Folyamatosan részt veszünk a kórházi gyógyszerészet érintő törvények és rendeletek előkészítésében és véleményezésében.

5. Stabil pénzügyi működés biztosítása

Az 1992-ben létrehozott „Kórházi Gyógyszerészetért” Alapítvány bevételei, valamint szakmai rendezvényeink sikere biztos pénzügyi háttérrel ad a jövőben is a kórházi gyógyszerészet területén dolgozó KGYSZ tag kollegáknak ahhoz, hogy a fejlődésüket szolgáló szakmai rendezvényeket és továbbképzéseket továbbra is elérhetővé tegyék számukra.

1. Egyebek:

- Megújult a honlapunk, amelyen a KGYSZ folyamatosan beszámol munkájáról, bemutatjuk aktualitásainkat, rendezvényeinket, kitüntetettjeinket. Elérhetősége: www.mgyt-kgysz.hu.
- Létrehoztunk két munkacsoportot a speciális területek és a szakmai kérdések egyeztetésére (Onkológiai Munkacsoport, Antibiotikum Munkacsoport).
- A nyugdíjas gyógyszerészek összefogására létrehoztuk a „Nyugdíjas Kórházi Gyógyszerészek Baráti Köre” csoportot, akikkel évente legalább két alkalommal találkozunk. A baráti kör találkozásainak résztvevői száma 25-30 fő/alkalom.

Higyisán Ilona
MGYT-KGYSZ elnök

Beszámoló a megyei gyógyszerellátási szervezetek tevékenységéről

Általános összefoglaló

Általánosságban elmondható, hogy a közforgalmú gyógyszerertárak többsége az elmúlt 2 év során a gyógyszerertár-liberalizáció valamint a működtetés rentabilitásának romlása miatt egyre nehezebb helyzetbe került. A kialakult relatív gyógyszerészhiány oda vezetett, hogy egyre kevesebb tagtársunk tudott a rendezvényeken részt venni, az aktív társasági életbe bekapcsolódni. Ez, a korábbi évekhez viszonyítva, minden megyében csökkentette az összejövetelek számát, viszont örömdetesen megszorodtak a társszervezetekkel közösen rendezett megmozdulások. Társa-

ságunk emblemikus kongresszusán, a XIV. Congressus Pharmaceuticus Hungaricuson is megtapasztaltuk, hogy a közforgalmú gyógyszerertárakban dolgozó kollégák nehezebben tudták magukat szabaddá tenni a többnapos rendezvényre mint korábban, még úgy is, hogy épp ilyen megfontolásból egy nappal eltoltuk a kezdés időpontját, s a vasárnapot is belevettük a rendezvénybe. A Rozsnyay Mátyás emlékversenyek viszont magasabb látogatottságot értek el a korábbiaknál, ez első sorban annak volt köszönhető, hogy a kiváló szervezés mellett új kezdeményezésként megkíséreltük egy szakosztály-rendezvénnyel ötvözni. A siker láttán ezt a jövőben is folytatni kívánjuk, hiszen

ezzel a rendezvényt színesebbé, még értékesebbé tudjuk tenni. Ugyancsak nagy látogatottságot regisztráltunk a továbbképző előadásainkon (Klasszikus gyógyszerészeti tudományok újabb eredményei és Aktuális gyógyszerészeti ismeretek), bár ez részben a továbbképzési periódus végének is köszönhető volt.

Örömmel tapasztaltuk, hogy a hagyományosan 6 vidéki és 2 budapesti „Klasszikus...” továbbképzésre sok város adta be jelentkezését, így kénytelenek voltunk néhány korábbi képzési helyet alternatívával felváltani. Meg kell azonban állapítanunk, hogy számos jól működő megye mellett vannak megyei szervezeteink, amelyekben szerény aktivitást tapasztalunk. Bízunk abban, hogy a választási periódus második felében – részben a patikák működési körülményeinek várható javulása következtében – ez az aktivitás fokozódni fog.

Részletes beszámoló

Baranya megye

Elnök: *Jakabovics Katalin.*

Aktuális taglétszám: 216 fő.

2009 májusában, az Egerben megrendezett XLIV. Rozsnyay Mátyás Emlékversenyen három fiatal kolléga képviselte a megyét, akik közül *iff. Kutas Jenő* a pécsi Melinda Gyógyszertár gyógyszerésze első helyezést ért el. Június 12-én a Pécsi Akadémiai Bizottság Székházának Zsolnay termében került sor 52 fős szakmai rendezvényre. A Pécsi Egyetemi Gyógyszerész Napok tudományos programjának keretében, a szervező bizottság az MGYT Baranya megyei elnökét kérte fel az Ifjúsági Fórum szekcióelnöki tisztére. A rendezvényt záró Gyógyszerész Szakest főzőversenyén külön csapatot állítottak ki és nagy sikere volt a vegyes pörköltjüknek is. Október 17-18-án a „Klasszikus...” továbbképzést szervezték meg Pécsen, ahova a korábinál jóval nagyobb létszámban (194 fő) jelentkeztek a kollégák. Öröndetes, hogy a novemberben megrendezett CPhH-n, a megyéből több kolléga is jelen volt, sokan a feltörekvő ifjúság közül. A 2009. év során kilenc új belépő tagot regisztráltak Baranya megyéből.

A 2010. év kiemelt feladata volt a XLV. Rozsnyay Mátyás Emlékverseny megszervezése, lebonyolítása, Pécssett. A Hotel Pátriában május 14-16. között megtartott rendezvénynek 139 regisztrált résztvevője volt. A március 20-21-i „Klasszikus...” továbbképzésen 98 fő vett részt Pécssett, az Akadémiai Székházban. Augusztus 20-án a felújított Brantner-Koncz Műemlékház ünnepélyes megnyitóján, Szentlőrincen, a Baranya Megyei Szervezetet az elnök képviselte.

A szervezetet a Gyógyszerészeti Gondozás Szakmai Bizottság szervező munkáját segítette, a térségben érintett kollegák érdekét szem előtt tartva, a november 13-án Pécsen rendezett „Asztma, allergia, COPD 2-Workshop” megvalósulása érdekében.

A december 4-i küldöttközgyűlés előkészítéséhez kapcsolódó feladatok (beszámoló elfogadása, jelöltállítás, küldöttválasztás) miatt november 3-án megyei ülést tartottak, szakmai programmal egybekötve. A 3 külső előadóval megrendezett szakmai rendezvény résztvevőinek a száma megközelítette a 80 főt, a taggyűlésen a megyei szervezet 51 tagja volt jelen.

Bács-Kiskun megye

Elnök: *Cseh Ildikó.*

Aktuális taglétszám: 185 fő.

A 2009. május 14-16. között Egerben megrendezett Rozsnyay Mátyás Emlékversenyen *Fang Simon* versenyzőként képviselte Bács-Kiskun megyét, *Benkő Zsolt* elnökségi tag részt vett a bírálóbizottság munkájában. 2009. június 6-7-én került megrendezésre Kecskeméten, a Tudomány és Technika Házában a Klasszikus Gyógyszerészeti Tudományok újabb eredményei című továbbképzés, 200 fő részvételével. A megyei szervezet csatlakozott a Gyógyszerészeti Gondozás Szakmai Bizottság és az MGYK közös szervezéséhez, melynek során a Metabolikus Szindróma Gyógyszerészeti Gondozási Program keretében a Dél-alföldi régió három megyéjében dolgozó gyógyszerészek részére 2009. II. félévében Szegeden rendezték meg 4 napos tanfolyamaikat. A *Congressus Pharmaceuticus Hungaricus* rendezvényen 2 fő képviselte Bács-Kiskun megyét.

A 2009. év során több alkalommal írásban és szóban megerősítették az MGYT tagság megújításának és a fiatal gyógyszerészek belépésének fontosságát. Felhívták a figyelmet a Gyógyszerészet és az Acta Pharmaceutica Hungarica folyóiratok megrendelésére. Az elnök és a titkár 2010. első félévben elektronikus úton megkereste a gyógyszerészeket. Ennek eredményeként a taglétszám 178 főre emelkedett.

A 2010. májusban Pécsen megrendezésre került Rozsnyay Mátyás Előadóversenyen *Fang Simon* fiatal gyógyszerész sikeres és színvonalas előadásával képviselte Bács-Kiskun megyét, *Cseh Ildikó* elnök a bírálóbizottság munkájában részt vett. A fiatal gyógyszerészek toborzására került megrendezésre szeptemberben egy kötetlen ismerkedés, szakmai beszélgetést kezdeményező „kávéház” jellegű szakmai összejövetel.

Békés megye

Elnök: *Herczegfalvi Lászlóné Abonyi Etelka.*

Aktuális taglétszám: 106 fő.

Az MGYT Békés Megyei Szervezete 2009. február 4-én Orosházán tartotta megyei tisztújító közgyűlését. A napirendi pontok között szerepelt *Csóka Ildikó* intézetvezető egyetemi docens összefoglalója: Amit a gyógyszerészdoktori címről tudni kell; Napi aktualitások a gyógyszerészképzésről, továbbképzésről címmel. Ezután tájékoztató hangzott el a gyógyszerértári

asszisztens- és szakasszisztens-képzésről. Rendhagyó közgyűlés keretében véleménycserére, közös gondolkodásra került sor Békéscsabán, 2009. május 7-én, a társszervezetekkel közösen.

Ebben, s a kiút keresésében útmutatást nyújtott *prof. Klebovich Imre* MGYT elnök, *Horváth Tamás* MGYK elnök, *Schlégelné Békefi Csilla* MOSZ alelnök, *Cseh Ildikó* régiós tiszti főgyógyszerész, *Lakatosné Hupuczi Rozália* a REP főgyógyszerésze. Gondokkal sújtott hivatásunk probléma-feltárása rendkívül hatékony volt.

2009 májusában a Rozsnyay Mátyás Emlékversenyen részt vett, Békés megye képviselőjében *Horváth Emília Dóra* gyulai kolléganő. A zsűribe *Papy Lajost* delegálták. Taglétszámuk további növelése érdekében kollégáiknak tájékoztató levelet, belépési nyilatkozatot és tagdíj fizetésére szóló csekkszelvényt küldtek.

A CPhH XIV.-en 5 Békés megyei gyógyszerész-kolléga vett részt. A „Klasszikus gyógyszerészeti tudományok újabb eredményei” továbbképzés helyi szervezését szervezetük végezte 2010. március 27-28-án Békéscsabán, mely esemény alkalmat adott egyéb konzultációra is.

2010. november 11-én szintén a Békés megyei társszervezetekkel közösen aktuális szakmai gondjaikat beszélték meg a tiszti gyógyszerészek tájékoztatójával egybekötve.

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Elnök: *Marjai Tamás (mb).*

Aktuális taglétszám: 217 fő.

2009-ben a „Klasszikus gyógyszerészeti ismeretek” előadássorozat keretében kétnapos nagysikerű továbbképzésen vettek részt a megye gyógyszerészei. A Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XIV.-en a megyei szervezetet több tagtársuk képviselte. 2009-től kezdődően több alkalommal is szerveztek összejöveteleket fiatal gyógyszerész kollégáknak. Ezekben a találkozókon kötetlen formában ismerkedhettek meg az egyetemen éppen végzett gyógyszerészek a már évek óta dolgozó kollégákkal. Számos együttműködést alakítottak ki a Magyar Gyógyszeri Kamara B-A-Z megyei szervezetével. 2009-ben és 2010-ben is indított a megye versenyzőket a Rozsnyay Mátyás Emlékversenyen, ahol szép eredményeket értek el. Az előadókat szép számú küldöttség is elkísérte, résztvevőként. 2010-ben az ugyancsak általuk szervezett „Növényi szerek a gyógyászatban” c. előadás vonzott jelentős számú hallgatót.

Budapest

Elnök: *Bognár András.*

Aktuális taglétszám: 641 fő.

A „Klasszikus gyógyszerészeti ismeretek” előadássorozat 2009. március 21–22. és december 5-6.-i rendez-

vényét fokozott érdeklődés és magas részvételi arány jellemezte. Ugyanez mondható el a 2010. január 23-24.-i és a február 20-21.-i továbbképzésekről. A november 27–28-ra tervezett továbbképzésre a beszámoló készítéséig több mint 300-an jelentkeztek.

Az Országház Főrendiházi Dísztermében 2009. április 19-én összevont ünnepi kari tanácsülés keretében került sor a gyógyszerészek első foglalkozásdoktori díszokleveleinek átadására. A Budapesti Szervezet delegációja képviselte a tagságot.

A CPhH XIV.-en összehangolt szervezéssel erősítették területükről a részvételt. „Innováció a gyógyszer-tárban” címmel hirdettek pályázatot fiatal kollégáknak 2009-ben és 2010-ben. A díjazottak az MGYT tudományos konferenciáján való részvételt nyerhetnek. A résztvevők közül kerülnek ki a következő évi Rozsnyay versenyzők.

A 2009. és a 2010. évi Rozsnyay Mátyás Emlékversenyre versenyzőket és zsűritagot is küldtek. Folyamatos a kapcsolatuk a Kamara Budapesti Szervezete által indított nyugdíjas klubbal. 2010-ben *Bartal Alexandra* és *Holub Lili* adták elő kutatási témájukat. 2010 tavaszán rajzversenyt hirdettek patikus gyerekeknek az IB-vel közös szervezésben. A műsoros díjkiosztót április 18-án tartották, jelentős szponzori támogatással.

Csongrád megye

Elnök: *Háznagyné Radnai Erzsébet.*

Aktuális taglétszám: 180 fő.

2009-ben a szervezet létrehozta a *mgycsongrad@gmail.com* e-mail fiókot, s ebbe gyűjtötték össze a megye tagságának címeit, hogy a későbbiekben gyorsan és biztonságosan elérhessék a tagokat. A szervezet jelentős hangsúlyt fektet a tagság szakmai képzésére, ezért rendszeresen tart tudományos üléseket. Így az alábbi rendezvények szolgálták tagságuk szakmai fejlődését és vitakészségét:

- 2009 júniusában tartott ülésen *Czigle Szilvia* PhD (Comenius Egyetem, Szlovákia) tartott előadást, melyen sok megyei MGYT-tag vett részt.
- 2009 novemberében *Újvári István* PhD tartott előadást „Herbal? drogok: új divat és az internet: megkezdésekkel” címmel.
- 2009. december 8-án *Hunyadi Attila* PhD „Kutatás a Távol-Keleten: egy posztdoktor Tajvan szigetén” címmel tartott előadást az MGYT tagok nagy öröme.
- 2010 júniusában *prof. Paál Tamás* nagy érdeklődéssel kísért előadása hangzott el a rendezvényen „Generikumok a gyógyszerészeti gyakorlatban” címmel.
- A 2010. november 4-i ülésen a Rozsnyay Emlékversenyen részt vett versenyzők (*Tóth-Vas Kata* és *Gulácsi-Gőgh Nóra*) mutatták be előadásait a megye gyógyszerészeinek.

2009-ben és 2010-ben az MGYT Csongrád megyei Szervezete a TDK Konferencián résztvevő hallgatók díjazását anyagilag támogatta.

Fejér megye

Elnök: *Schneiderné Szűcs Anita*.

Aktuális taglétszám: 124 fő.

2009-ben a Congressus Pharmaceuticus Hungaricusra a megyéből több gyógyszerész kolléga utazott. Ugyancsak részt vettek képviselőik a parlamenti PharmD ünnepségen. 2010-ben a megyei szervezet részt vett az április 24-25-én megtartott „Klasszikus...” továbbképzés megszervezésében Székesfehérváron. A kétnapos rendezvény jelentős hallgató-ságot vonzott a megyéből és a környező területekről. Vértessacsán a Kazay Emlékünnepen a szervezet rendszeresen részt vesz.

Győr-Moson-Sopron megye

Elnök: *Juranovicsné Nagy Valéria*.

Aktuális taglétszám: 133 fő.

2009 májusában Egerben a Rozsnyay Mátyás Emlékversenyen a megyét egy előadó (2. helyezést ért el), valamint egy zsűritag képviselte. Ugyancsak 2009-ben részt vettek a Sopronban megrendezett „Klasszikus...” továbbképzés szervezésében. A rendezvény jelentős számú résztvevővel nagyon sikeresnek nyilvánítható. Sajnálattal állapították meg, hogy 2010-ben ezt a nagy hagyománnyal rendelkező továbbképzést az elnökség Szombathelyre tette át, reményeik szerint csak átmeneti jelleggel.

Mind 2009-ben, mind 2010-ben az ÁNTSZ-szel és a megyei Gyógyszerész Kamarával közösen rendezett gyógyszerértékesítési-gyógyszerészi értekezletet hívtak össze, melyek állandó témái az új jogszabályok ismeretése, az ÁNTSZ ellenőrzések tapasztalatai, valamint a MEP ellenőrzések voltak, de ilyenkor alkalom nyílik a ritkábban találkozó kollégáknak más témák felvetésére és kötetlen beszélgetésre is.

2010-ben a pécsi Rozsnyay Emlékversenyre nem tudtak versenyzőt delegálni. 2010. szeptember 18-án viszont *Nikolics Károly* halálának 10. évfordulójára *Nikolics Károly* Emlékülést szerveztek a megyei MOSZ-szal és a Kamarával közösen. A rendezvényt számos illusztris vendégelőadó is megtisztelte. Ugyanezen a rendezvényen ünnepelték az Arany Kígyó Gyógyszertár alapításának 100. évfordulóját is. Az emlékülésen az egész országból voltak résztvevők. Sopronban havi rendszerességgel Gyógyszerész Klub összejövetelt tartanak, ahol mindig aktuális témák kerülnek terítékre. Minden alkalommal 20-25 résztvevője van a rendezvénynek.

Hajdú-Bihar megye

Elnök: *prof. Halmos Gábor*.

Aktuális taglétszám: 196 fő.

2009 júniusában az MGYT elnöksége kihelyezett ülést

tartott Debrecenben, melynek megszervezését a megyei szervezet vállalta. Az üléshez csatlakozott egy regionális szakmai fórum, melyen az elnökség tagjai rövid vitaindítót tartottak, majd a népes hallgatóság között lelkes párbeszéd alakult ki az egyes témák kapcsán. A XIV. CPhH-n a megyét *prof. Halmos Gábor* felkért előadóként képviselte, mellette több tagtársuk posztert mutatott be, s egyikük, *Mile Melinda* poszterprezentációjára első díjat kapott.

Megyei szervezetük támogatásával *Németh Zsófia* V. éves debreceni gyógyszerészhallgató részt vett a Krakkóban (Lengyelország) rendezett Nemzetközi Gyógyszerész Hallgatók Kongresszusán. Az idei pécsi Rozsnyay Mátyás Emlékversenyen *Szabó Attila* (koránál fogva) kategórián kívül indulva különdíjat szerzett. A 2010 őszi Siófokon rendezett Gyógyszer-technológia Konferencián a megye támogatásával és képviseletében is a poszterszekcióban szerepelt *Újhelyi Zoltán* (DEOEC GYTK) fiatal gyógyszerész kollégánk.

A megyei szervezet, valamint a DEOEC GYTK ill. a Debreceni Akadémiai Bizottság Gyógyszerészi munkabizottságával közösen szervezett szakmai konferenciák, továbbképzések és szakmai rendezvények rendszeresen segítenek a tagság tudományos fejlődésében. Az MGYT 2010. tavaszi továbbképzésének (Klasszikus Gyógyszerészeti Ismeretek) lebonyolításához szervezéssel és ingyenes előadóterem biztosításával járultak hozzá.

Heves megye

Elnök: *Fehérné Havasi Erika* (képviselő)

Aktuális taglétszám: 87 fő.

2009-ben a megyei szervezet legnagyobb eseménye az MGYT Kórházi Gyógyszerészi Szervezete által megrendezett Rozsnyay Mátyás Emlékverseny volt, melynek szervezési munkáiba a megyei szervezet is belefolyt. Ezen számos tagtárs is részt vett. A 2009-ben megrendezett CPhH-n is több gyógyszerész vett részt a megyéből. A 2010. október 30-31-én megrendezett „Klasszikus...” továbbképzést 93 résztvevővel bonyolították le.

Jász-Nagykun-Szolnok megye

Elnök: *Szalay Annamária*.

Aktuális taglétszám: 82 fő.

Az MGYT Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Szervezete – az MGYT tisztújításának megfelelően a 2009. január 31-re tűzte ki ülését melyen a tisztújítást követően érdekes közgazdasági-szakmapolitikai előadással folytatódott a rendezvény: *Bodrogi József*, az ELTE Egészségpolitikai Kutató Központjának Programigazgatója fogadta el meghívásukat, és „Quo Vadis magyar gyógyszerészet?” című előadását tartotta meg. 2009. szeptember 16-18. között zajlott Bécsben a 39. Nemzetközi Gyógyszerészettörténeti Konferencia –

ICHP (*International Congress for the History of Pharmacy*), melyen Szalay Annamária megyei elnök egyéni érdeklődés és kutatási irányultság alapján sikeres angol nyelvű előadást tartott katonagyógyszerészet tárgykörben. A CPhH XIV.-en a megyét Szalay Annamária poszter-előadással képviselte. A megyéből egyébként kevés regisztrált résztvevő tudott jelen lenni, ezért a távolmaradók kongresszusi tájékoztatását néhány nappal később megszervezték. 2009. november 26-án Szolnokon került megrendezésre a Megyei Gyógyszerész Fórum, amely az MGYT és a MOSZ közös megyei szervezésében valósult meg. A két társ-szervezet között a megyében hagyományosan jó a kapcsolat. Az MGYT Megyei Szervezet felkérésére prof. Halmos Gábor dékán-helyettes „Modern inhalációs gyógyszerleadó rendszerek biofarmáciai és gyógyszerészi gondozási vonatkozásai” címmel tartott előadást. Ezt követően került sor más gyógyszerészi gondozási és szakmapolitikai tárgyú előadásokra, Mikola Bálint, Samu Antal és Simon Kis Gábor interpretációjában.

2010. március 27-én a megyei elnök képviselte Jász-Nagykun-Szolnok megyét az MGYT kibővített vezetőségi és tanácsadó testületi ülésén, Budapesten. A 2010-es Rozsnyay Mátyás Emlékversenyen a megyei szervezet versenyzője Susztár Éva (István Király Gyógyszertár, Jászapáti) volt. Előadásának címe: „A gyermekgyógyászati antibakteriális terápia néhány jellemzője – gyógyszerutilizációs tanulmány egy település keresztmetszeti vizsgálata alapján”. A megyét a zsűri munkájában Galambosné Visy Mária regionális tiszti gyógyszerésznő képviselte, Szalay Annamária a Gyógyszerésztörténeti Szakosztály felkérésére és delegáltjaként volt zsűritag. 2010. október 19-én Szolnokon megyei gyógyszerész rendezvényre került sor a megyei társszervezetek részvételével. A rendezvény keretében Szalay Annamária tájékoztatta a kollégákat az MGYT-re vonatkozó aktuális szervezeti információkról. 2010. november 27-ére az év lezárásaként „Aktuális továbbképzésre” hívták a megye, ill. a környező megyék gyógyszerészeit. Ezen Télessy István tart akkreditált előadást *Gyógyszertári szakmai szolgáltatások minősége* címmel.

Komárom-Esztergom megye

Elnök: Bakalárné Benkovichs Éva.

Aktuális taglétszám: 78 fő.

A megyében megnehezíti a szakmai társasági élet szervezését az, hogy igen sok patika a fennmaradásáért küzdött az elmúlt két évben, s a gyógyszerészek nem tudtak időt szakítani rendezvényeken való részvételre. 2009-ben a Rozsnyay Emlékversenyre nem sikerült versenyzőt küldeni, de a megyei szervezet több tagja részt vett az emléktversenyen. A XIV. CPhH többnapos rendezvényén szintén több tagtárs vett részt, akárcsak a farmakobotanikai kirándulásokon.

2010-ben a Gyógyszertechnológiai Konferencián vett részt több tagtársuk.

Nógrád megye

Elnök: Ádám György.

Aktuális taglétszám: 37 fő.

A megyében az elmúlt néhány évben a szakmai társadalmi élet nagyon megnehezült, és ez a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság megyei szervezetére nézve is igaz. A megye 10-12 aktív gyógyszerésze az utóbbi időkben ráadásul komoly nehézségeket volt kénytelen elszenvedni a vállalkozásában is, ezért egyre kevesebb idő jutott az MGYT keretein belüli szerepvállalásra. Mindemellett a megyei vezetés alábbiakban felsorolt erőfeszítéseit a tagság aktív részvétel-lel honorálta.

2009. szeptember 19.-én a salgótarjáni Megyeháza dísztermében gyógyszerész díszdoktori címek átadására került sor a megye megjelent gyógyszerészei számára egy nagyszabású ünnepség és az ezt követő díszebéd kíséretében. A tagság a megpróbáltatások ellenére is rendszeresen részt vesz az országos rendezvényeken, így pl. 2009. november 13-15. között a CPhH XIV.-en a megye számos gyógyszerésze részt vett, valamint az MGYT továbbképzéseit is sokan látogatták. A vezetőség jelen van és képviseli a megyei szervezetet az országos vezetőségi üléseken.

2010. január 30-án Salgótarjában közös MGYK-MGYT ülést szerveztek, melyre az ÁNTSZ és a MEP jeles képviselőit is meghívták az aktuális gondok, ügyek megbeszélésére. A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság 2010. évi tanácskozó testületi ülésén 2010. március 27-én, aktívan vettek részt az útirány kijelölésében. A tagságot a megyei elnök rendszeresen tájékoztatja a Társaságon belüli történésekről, e mellett a legtöbb MGYT-tag e-mailekből, a sajtóból és az interneten tájékozódik az eseményekről.

Pest megye

Elnök: Farkasné Tompa Ildikó.

Aktuális taglétszám: 152 fő.

Mivel a megyei szervezet „önálló” státuszú, igen sok munkával próbálták a tagságot szervezni, hogy létszámuk ne csökkenjen. Ezzel együtt 2010-ben csak közel 150 fő fizette be a tagdíját. A megyei kamarával szoros együttműködésben dolgoznak, így pl. a megyei kamarai bálók előtt közös szakmai programokat szerveznek. Az elmúlt két esztendőben is részt vettek a fiatal gyógyszerészek Rozsnyay Mátyás Emlékversenyén, 2009-ben két, 2010-ben egy versenyző képviselte a megyét. 2009-ben látogatást szerveztek a budapesti Szikla kórházban, a programon közel 50 fő vett részt. A tavalyi CPhH-n megyei tagjaik szép számmal részt vettek. Hasonlóképpen jelen voltak az MGYT budapesti továbbképzésein („Aktuális...” és „Klasszikus...”) is. 2010 júniusában egy hetes akkre-

ditált továbbképzést szerveztek „A népi orvoslástól a gyógynövény készítményekig. Ismerkedés hargitai tájak növényvilágával” címmel Erdélyben, melyen 23 kolléga vett részt.

Somogy megye

Elnök: *Markos Ágnes.*

Aktuális taglétszám: 108 fő.

A megyei szervezet 2009. évben önálló továbbképzést nem szervezett, kollégáik az MGYT Baranya megyei Szervezete által rendezett továbbképzésen vettek részt, amelynek megrendezéséhez a megye támogatást nyújtott. Erőfeszítéseket tettek annak érdekében, hogy tagjaik nagy számban vegyenek részt a „Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XIV.” rendezvényen, ezért 15000 Ft támogatást ajánlottak fel azon kollégáknak, akik a rendezvényen képviselik a megyét. Erőfeszítésük csak mérsékelt eredménnyel járt, mivel a kongresszuson 9 fővel voltak jelen. Főleg a vidéki, egy gyógyszerésszel működő gyógyszerertárban dolgozó kollégák részéről merült fel igény arra, hogy Kaposváron is kerüljön megrendezésre olyan továbbképzés, amelyen „kötelező” pontjaikat teljesíteni tudják. A továbbképzés lebonyolítását az MGYK megkezdésére a Pécsi Tudományegyetem Gyógyszerész-tudományi Szak vállalta. A szervezés MGYK és MGYT támogatással 2009-ben kezdődött, a továbbképzés 2010 januárjában valósult meg – nagy sikerrel – ugyanis közel 50 kolléga vett részt a rendezvényen. Hosszú évek óta először fordult elő, hogy a megyét a 2010-es Rozsnyay Mátyás Emlékversenyen egy fiatal kolléga versenyzőként képviselte, aki a megmérettetésen nagyon szép eredményt ért el.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

Elnök: *Kerékné Kiss Erzsébet.*

Aktuális taglétszám: 191 fő.

2009-ben legfőbb célkitűzésük a taglétszám minél nagyobb arányú megőrzése volt. Ennek érdekében az ÁNTSZ-től és a MGYK helyi szervezetétől tudakozódtak a frissen végzett vagy újonnan a megyébe került gyógyszerészekről, hogy az első félévben meg-

jelent „Híradó”-t a részükre is eljuttathassák és belépési szándékukról tájékozódjanak. Az adminisztrációs munka és a banki költségek csökkentése érdekében a vezetőség úgy döntött, hogy 2009 folyamán a megyei szervezet „önálló jogi személyiség” jogállását megszüntetik. Az ezzel kapcsolatos adminisztrációs tevékenységek időben lezárultak, az elszámolások rendben megtörténtek. 2009. március 19-én a MOSZ-szal és az MGYK-val közös vacsorát szerveztek, melyen vendégük volt *Mikola Bálint*. A siófoki kongresszus tapasztalatairól számolt be a 60 fő résztvevőnek. Költségének döntő részét szponzorok segítségével sikerült megoldani. 2009. májusban a „Klasszikus Gyógyszerészeti Ismeretek” továbbképzésen közel 200 résztvevő volt. Továbbra is folytatják a megszokott és megszeretett „Gyógyszerész Klub”-ot, amit minden hónap második csütörtök délutánján tartanak. Örülnek, hogy a résztvevők létszáma nem csökkent, általában 20-30 fő. A klubban kellemes környezetben, kötetlen formában beszélnek meg hivatásunk és a közélet aktualitásait, változásait, problémáinkat, örömeinket. A Rozsnyay Mátyás Emlékversenyre versenyzőjük 2009-ben nem volt, a rendezvényre egy fő résztvevőt küldtek. 2009 szeptemberében kiadták a „Híradó” második számát. Ebben a megyében történt MGYT-vel kapcsolatos aktualitásokat foglalták össze. Terjesztésében az MGYK segített. 2009. október 30-án egy MOSZ-szal és MGYK-val közös vacsorát szerveztek, melyen *Mikola Bálint* volt a vendégük. A siófoki kongresszus tapasztalatairól számolt be a 66 fős hallgatóságnak. Költségének döntő részét szponzorok segítségével sikerült megoldani. A CPhH XIV.-et folyamatosan próbálták népszerűsíteni a tagjaik között. Azt sikerült elérni, hogy a résztvevők száma csak 2 fővel volt kevesebb a három évvel ezelőttinél. A legfontosabb esemény a 2009. október 17.-én megrendezett Doktori Díszoklevél átadó ünnepség volt, melyen közel 120-an vették át okleveleiket az egyetemek képviselőitől. A szervezésről és az ünnepélyes keretekről az MGYT és az MGYK közösen gondoskodott. Részt vett az ünnepségen Nyíregyháza polgármester asszonya és a megyei közgyűlés elnöke, valamint a MOK képviselője is. 2010-ben részt vettek a pécsi Rozsnyay Mátyás Emlékversenyen. 2010-ben is folytatódott a Gyógyszerész Klub, melyet tagjaik rendszeresen látogatnak.

Tolna megye

Elnök: *Rabbné Koch Erzsébet.*

Aktuális taglétszám: 82 fő.

A megye gyógyszerészei is sok gonddal küzdenek, ezért a szervezői munka csak nagyon kis eredményt hozott. 2009-ben több kolléga részt vett a Pécsen szervezett továbbképzésen. Ugyancsak 2009-ben képviselőik részt vettek a Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XIV. rendezvényén. 2010-ben a pécsi Rozsnyay Emlékversenyen is jelen voltak a megye delegáltjai.

Vas megye

Elnök: *Pelle Krisztina*.

Aktuális taglétszám: 110 fő.

Vas megyében is erősen érződik a patikaliberalizáció hatása. Ennek tudható be, hogy a tagságot időhiány miatt nagyon nehéz mozgósítani. Sajnos, a megyei vezetőség is nagyon leterhelt, így az alapvető szervezési feladatok ellátása is gyakran nehézségekbe ütközik. Ennek ellenére mindkét évben két megyei rendezvényt sikerült lebonyolítaniuk. 2009. május 7-én két neves előadót hallgattak meg, majd szakmai vita bontakozott ki. Elhangzott *Csóka Ildikó* (Szegedi Tudományegyetem): Tárgyalástechnika és konzultáció a gyógyszerértékesítésben, és *Feller Antal* (Hunapharma): A gyógyszerpiac Vas megyei érdekességei és jellemzői c. előadása. 2010. február 27-28-án Szombathelyen került megrendezésre a „Klasszikus...” pontszerző továbbképző tanfolyam, melynek megszervezésében a megye aktívan részt vett. Ezen jelentős számú hallgató jelent meg a megyéből és a környező megyékből, így sikeresnek értékelhető a rendezvény. E két rendezvényen kívül a megye képviselői részt vettek a CPhH-n valamint a Rozsnyay Emlékversenyen.

Veszprém megye

Elnök: *Vasváriné Hertelendy Márta*.

Aktuális taglétszám: 100 fő.

2009. február 9-én tisztújító ülést tartott az MGYT Veszprém Megyei Szervezete, melyen megválasztotta az új vezetőséget. 2009 februárjában került megrendezésre Veszprém megyében a „Klasszikus gyógyszerészeti ismeretek” című továbbképzés, amelyen több mint száz fő vett részt. A szervezésben a megyei szervezet több tagja aktívan részt vett. 2009 májusában a Rozsnyay Mátyás Emlékversenyen a megyét *Sturcz Ivett* valamint *Sasváriné Hertelendy Márta* képviselte. A CPhH-n való képviselői érdekében a szervezet vezetői számos fiatal gyógyszerész kollégát kerestek fel, hogy delegált tagként ötven százalékos térítést biztosítva vegyenek részt a rendezvény sorozaton. Egyéb elfoglaltságokra hivatkozva nem sikerült ily módon növelniük a rendezvény létszámát, pusztán két fő vett részt a rendezvényen. Kompenzációként a rendezvény sikere érdekében 150.000 Ft-ot ajánlottak fel a megye számlájának terhére, támogatás formájában.

2009-ben két alkalommal tartottak vezetőségi ülést, ezen az aktuális szakmai problémák megvitatása, valamint az elektronikus levelezési címlista összeállításának egyeztetése és a költségvetés, gyors kommunikáció kialakítása volt a fő téma. 2010 februárjában ismét vezetőségi ülést tartottak, melyen a következő témák kerültek megvitatásra:

- Közforgalmú gyógyszerértékesítők működését érintő hiányosságok egyeztetése.
- Rendeletben kötelezett belső minőségbiztosítási

Télessy István szervezési alelnök és prof. Szökö Éva megválasztott tudományos alelnök

rendszer kidolgozásának szükségessége, főbb tartalmi pontok egyeztetése.

- Patikaláncok merkantilista modelljének kispatikákra gyakorolt negatív hatásainak ismertetése, etikailag akciók, pénzvisszafizetés, kisollókézlet ajándékozás és egyéb patikalánc „trükkök” problematikájának feltárása.

A 2010. májusi vezetőségi ülésen a Rozsnyay Emlékversenyen résztvevők beszámoltak a történekről, valamint ismételt az elektronikus címlista összeállítása volt napirenden. Ezen az ülésen jelentette be az elnök, hogy átvesszi a titkári teendőket az időközben GYES-re ment titkártól.

Zala megye

Elnök: *Cseri Andrea*.

Aktuális taglétszám: 70 fő.

Az elmúlt két évben első és legfontosabb feladatul a tagság elektronikus adatbázisának létrehozását, frissítését tekintették. A gyakoribb és egyszerűbb – nem utolsósorban olcsóbb – kapcsolattartás megteremtését az indokolta, hogy az elmúlt években erősen megcsappant a tagság. Szerencsére a megyei szervezetnek immár saját e-mail címe van, így kommunikálnak. Szervezetük alig több mint 50 aktív tagot számlál, így a második legfontosabb feladat a tagtoborzás, fiatal kollégák beléptetése, korábban MGYT tagsággal rendelkező kollégák aktivizálása, a tagdíjfizetési fegyelem betartatása. Nem könnyű. Ma, amikor harc dül a patikaliberalizáció miatt megszaporodott gyógyszerértékesítők között, mindenki küzd a megélhetésért és a patikák a lehető legalacsonyabb szakdolgozói létszámmal dolgoznak, nehéz megmozdítani az embereket a tudományos ügyért. 2009-ben a CPhH-n is csak három kolléga tudott részt venni. A 2010 májusában Pécsen megrendezésre került Rozsnyay Mátyás Emlékversenyen nem volt versenyzőjük, a tagságot is mindössze egy vezetőségi tag képviselte.

*Összeállította: Télessy István
szervezési alelnök*

BESZÁMOLÓ A BIZOTTSÁGOK TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Az Etikai Bizottság beszámolója

Az Etikai Bizottság háromtagú testület, melynek tagjai az oktatásban résztvevő gyógyszerészek. A bizottság tagjai egymással a kapcsolatot telefon (posta) és e-mail segítségével tartják.

A 2007. áprilistól érvényes szervezeti és jogi változások nem hoztak számunkra érdemleges feladatokat.

Az MGYT Etikai Bizottságához az elmúlt két évben etikai ügy és bejelentés nem érkezett, de kérés és megkeresés igen. A beszámoló készítése előtt az MGYT elnöke kereste meg a bizottságunkat, hogy a november 12-i vezetőségi ülésen megfigyelőként képviseltesük magunkat, vegyünk részt az ülésen.

A kamarák etikai kódexei (MOK, MGYK és MESZK) szakmailag nagyon jók. Nagy szakmai hozzáértéssel és odafigyeléssel, a külföldi „kamarák” szabályozását is figyelembe véve készültek, bizonyos esetekben jobbak, mint a hivatalos szabályozások.

Török Ilona
az Etikai Bizottság elnöke

Mayer Klára
az Etikai Bizottság tagja

Az Ifjúsági Bizottság beszámolója

Az Ifjúsági Bizottság (IB) 2009. április 23-án alakult meg jelenlegi összetételével. Tevékenysége röviden az alábbiak szerint foglalható össze:

- 2009-ben a Debrecenben, Szegeden és Pécsen, 2010-ben valamennyi gyógyszerészképző egyetemen végzett gyógyszerészhallgató a pályakezdéshez szükséges információkat tartalmazó, a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaságot ismertető és népszerűsítő levelet kapott diplomája mellé az IB elnökétől.
- A 2009-es Pécsi Egyetemi Gyógyszerész Napokon az IB elnöke MGYT-t bemutató előadással szerepelt, illetve az esemény alapítása és szervezése is két IB tag, *Bozó Tamás* és *Fittler András* nevéhez kötődik.
- Az IB tagjai részt vettek a XIV. Congressus Pharmaceuticus Hungaricus (CPhH) szervezésében és lebonyolításában.
- Az IB teltházas, önálló Ifjúsági Fórumot tartott a CPhH zárónapján. A fórum előadásai a pályakezdő és fiatal gyógyszerészeket érintő kérdésekkel foglalkoztak, melyekre a hallgatóság számos kérdéssel, hozzászólással reagált. A fórum a CPhH talán leginteraktívabb szekciója volt. A fórumon elhangzott előadások: *Bozó Tamás*: Az MGYT IB bemutatkozása; *Ambrus Rita*: A PhD iskolák és a szakképzés helyzetéről; *Benkő Bernadett*: Gyógyszerészek a gyógyszeriparban; *Perjés Éva*: Menni vagy maradni ez itt a kérdés – a külföldi munkavállalásról.
- A Budapesti Szervezettel közös pályázat kiírása Rozsnyay Mátyás Emlékversenyen való részvétel támogatására (2009).
- Rozsnyay Emlékversenyre vállalkozó témavezetők, illetve ajánlott témák listájának összeállítása, nyilvános közjététele. Buzdító felhívás megjelentetése a potenciális versenyzőkhöz, témavezetőkhez, részt-

vevőkhöz a Gyógyszerészet hasábjain, az MGYT és az IB honlapján. Közforgalmú és kórházi fiatalok személyes megkeresése telefonon, email-ben, levélben.

- A Rozsnyay Emlékverseny (2010) zsűrijébe javasoltuk az előző évi győztest, *Kutas Jenőt*, ezt a Baranya Megyei Szervezet támogatta. Javaslatunkra ugyancsak zsűritag lett az IB egy tagja (*Fittler András*), ezáltal két Rozsnyay díjssal növeltük a fiatal gyógyszerészek részvételét a bírálók között. *Deák András* versenyen kívüli előadást tartott az IB tevékenységéről, céljairól.
- Rajzpályázat kiírása a Budapesti Szervezettel közösen gyógyszerészek gyermekeinek, unokáinak. A díjak átadása ünnepség keretében történt, ahol az IB MGYT infodesk-et működtetett (2010).
- A fiatal magyar gyógyszerészeket az MGYT színeiben az IB elnöke képviselte a FIP 70. kongresszusán, Lisszabonban.
- Kérdőíves felméréssel kerestük meg az elmúlt öt év rozsnyays versenyzőit és szervezőit, a versenyről alkotott véleményüket, javaslataikat összegyűjtendő. Az eredmények kiértékelése jelenleg folyik.
- Az IB önálló, a fiatalok számára hasznos információkat, „*Rozsnyay Mátyás Emlékverseny*” és „*Clauder Ottó Emlékverseny*” menüket tartalmazó interaktív honlapjának (www.ib.mgyt.hu) megalkotása, a honlap népszerűsítése (2010).
- Együttműködés az MGYT KGYSZ Ifjúsági Állandó Bizottságával, a Magyar Gyógyszerészhallgatók Szövetségével (HUPSA), a budapesti Fiatal Gyógyszerészek Klubjával. Együttműködési megállapodás született a MOSZ Ifjúsági Fórumával, kapcsolatfelvétel történt a Magyar Gyógyszerész Kamarával.

Bozó Tamás
az Ifjúsági Bizottság elnöke

A SZAKLAPOK BESZÁMOLÓI

Az Acta Pharmaceutica Hungarica szerkesztői beszámolója

A folyóirat küldetéséhez híven, az elmúlt két év során is megőriztük a lap tudományos orientációját, a magyar gyógyszerészeti nyelv ápolását, a gyógyszerészeti- és társtudományok legújabb eredményeiről szóló tájékoztatást, valamint nagy múltú hazai szakmai tudományos műhelyek bemutatását.

Az Acta Pharmaceutica Hungarica jelenleg évi négy számmal, átlagosan kötetenként 5 közleménnyel jelenik meg. Ez a kívánatosnál valamivel kevesebb, megjegyzendő azonban, hogy szerencsére nem kellett haláleset miatti emlékszámot szerkeszteni (amely hagyományosan jelentős többlet-publikációt eredményez) és néhány olyan tudományterület is megjelent, amely korábban súlyosan alulreprezentált volt. Az elmúlt periódusban örömeinkre szolgált továbbá, hogy több kiemelkedő tevékenységet végző kutató jelentetett meg a szakterületéhez kapcsolódó áttekintő vagy munkásságát átfogóan bemutató (review) közleményt. A megjelent 36 közlemény mellett 2 könyvismertetés is szélesítette az olvasói választékot. A gyógyszerészeti hivatás inter- és multidiszciplinaritása jól tükröződik a fenti időszak alatt napvilágot látott közlemények tematikus megoszlásában is.

A megjelent kéziratok tematikus megoszlása az alábbi:

– Analitika – gyógyszeranalízis – gyógyszerkémia	30,5%
– Farmakognózia	8,3%
– Farmakológia	13,8%
– Farmakoökonomia	8,3%
– Gyógyszertechnológia	19,4%
– Gyógyszerészeti gondozás – klinikai gyógyszerészet	13,8%
– Tudománytörténet – társadalomgyógyászat	5,5%

Az egyes kötetek magyar és angol nyelvű tartalomjegyzéke, valamint a közlemények magyar és angol nyelvű összefoglalója, a kulcsszavakkal együtt az MGYT honlapján is elérhető.

*Prof. Noszál Béla
főszerkesztő*

*Prof. Zelkó Romána
felelős szerkesztő*

A Gyógyszerészet szerkesztőségi beszámolója

A Gyógyszerészet, mint a Társaság legnagyobb példányszámú, havonta megjelenő szaklapja a 2009-2010 időszakban is igyekezett teljesíteni hármas – szakmai továbbképző, információt nyújtó és közszolgálati – funkcióját. A 2008. novemberi tisztújítást követő új elnökség nem fogalmazott meg markánsan új elvárásokat a lap arculatával szemben, továbbra is aktuális, érdekes, tartalmas és esztétikus folyóirat készítését várta el, melyben a Társaság által képviselt értékeknek, a tagságot érintő események bemutatásának prioritása kell érvényesülni. A szerkesztőség kiegyensúlyozott működésének záloga a laptulajdonos elvárásainak világos megfogalmazása mellett, a szerkesztők elkötelezettsége, feladatvállalása és aktív munkája. Ennek megvalósulása biztosította az elmúlt két évben is a lap egyenletes szakmai színvonalát. A Gyógyszerészet szerkesztőségi összetétele a 2008-as tisztújítást követően minimálisan változott, a szerkesztőbizottságban a szakosztályi és szervezeti tisztújításoknak megfelelő személyi korrekciók voltak.

Törekvésünk, hogy a gyógyszerészet különböző területein, így a közforgalomban, kórházi, klinikai gyógyszerértárban, iparban, hatóságnál és az egyetemen dolgozó kollégáink is találjanak a lapban számukra érdekes közleményt, jórészt realizálódhatott. Hiszen a továbbképző cikkek témái az alkalmazott

farmakológia és gyógyszeres terápia, a gyógyszerkémia és analitika, a gyógyszer-technológia, a szervezettudomány, a gyógyszerésztörténet és a gyógynövényismeret területéről kerültek ki. Ezen belül, az árnyok kialakításánál figyelembe vettük a szakma igényeit. A közlemények döntő többsége szerkesztői felkérésre készült. A lap megbecsültségét jelzi, hogy a szerzői aktivitás folyamatos, a felkéréseknek szívesen tettek eleget az egyes szakterületek prominens képviselői. Szeretnénk remélni, hogy ez a tendencia jövőben még tovább erősödik.

A Gyógyszerészet továbbra is feladatának tekinti a 2006-os liberalizáció következtében kiüresített gyógyszerészeti kompetenciák helyreállítása és a gyógyszerészeti gyakorlat fejlesztése érdekében folytatott tevékenységet. Aktív fórumot biztosítunk a kompetencia-rendezés, a gyógyszerészeti gondozás, a minőségi problémák és a marketing-kérdések megvitatásának. Kiemelten foglalkoztunk a gyógyszerértárban is forgalmazott étrend-kiegészítők összetételével, minőségével és ezzel összefüggésben a gyógyszerhamisítás problémájával. A Szendrei Kálmán professzor és munkatársai által írt cikkek felkeltették a napi sajtó érdeklődését is és ennek nyomán címlapon (is) hivatkoztak a Gyógyszerészetre. Eredményként értékelhetjük, hogy a biztonságos gyógyszerellátást veszélyeztető súlyos

problémára ráirányítottuk az illetékesek figyelmét és ennek nyomán megindult a szükséges intézkedések előkészítése.

Az MGYTávoktatás keretében 2009-ben 336 gyógyszerész szerzett a jogszabályban ezen formánál megengedett maximális 20 kreditpontot. Az idei program novemberben zárul, várhatóan több mint 250 fő teljesíti a kurzus feltételeit, azaz 20 továbbképző közlemény tesztkérdéseinek (75%-ot meghaladó) helyes megoldását. A kérdőíves szakmai értékelés szerint, melynek eredményeiről a lapban beszámoltunk [Gyógyszerészet 53, 236 (2009)], a résztvevők jónak tartják ezt a szolgáltatást és elégedettek a közlemények témaválasztásával és magas szakmai színvonalával. Sajnos a remélt előfizetői szám növekedését nem hozta meg a távoktatás, az új előfizetők és a lemondók kb. kiegyenlítik egymást.

A kiemelkedő szerzői tevékenység elismerésére 2006-ban alapított Végh Antal Nívódíjban 2009-ben Szalai Csaba részesült a genomika gyógyszerkutatásban betöltött szerepét bemutató kétrészes közleményéért. A 2010-es díjazott kiválasztása, az alapítólevél szerint a szerkesztőbizottsági javaslatok alapján, november 15-ig megtörténik és reményeink szerint a december 4-i küldöttközgyűlésen átadásra kerül.

A lapban rendszeres előzetes tájékoztatást adtunk a

Társaság által szervezett konferenciákról, rendezvényekről, továbbképzésekről, majd a lezajlást követően részletes beszámolókat közöltünk. A CPhH XIV-re különszámot jelentettünk meg, illetve a kongresszus szakmai és társadalmi programjáról részletes értékelő összefoglalást adtunk közre, melyből az eseményen részt venni nem tudó gyógyszerészek is tájékozódhattak.

A lap formai megjelenése esztétikus. A 2009-ben lezajlott nyomdaváltás bevált, az Arrabona Print Kft. munkájával eddig elégedettek vagyunk. A borítón 2008-ban gyógynövények fotóit, 2010-ben muzeális értékű patikaedényeket mutattunk be. Előbbihez Babulka Péter, utóbbihoz Ferentzi Mónika írt tömör, szakszerű ismertetést.

Előfordult, hogy a Gyógyszerészet megjelenése kisebb késedelmet szenvedett, de azon igyekszünk, hogy a lap tárgyhónap közepéig eljusson az előfizetőkhez.

Köszönjük szerzőinknek, a Tallózó rovat referálóinak, a szerkesztőbizottság tagjainak és nem utolsósorban Oláh Csaba tördelőszerkesztőnek a lelkiismeretes munkáját.

*Takácsné prof. Novák Krisztina
főszerkesztő*

*Hankó Zoltán
felelős szerkesztő*

*Prof. Vincze Zoltán, prof. Erős István és prof. Botz Lajos
a küldöttközgyűlésen*

AKTUÁLIS OLDALAK

Gyógyszerészet 54. 758-762. 2010.

ZÁRÓVIZSGA EREDMÉNYEK A GYÓGYSZERÉSZKÉPZŐ HELYEKEN

A magyarországi gyógyszerésképző helyeken ez évben is nyár elején zajlottak a záróvizsgák, majd ezt követően került sor a végzett gyógyszerészhallgatók gyógyszerészdoktorrá avatására. A diplomaosztó ünnepségekről már beszámoltunk. Most – az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően – az egyetemi záróvizsga-eredményeket tesszük közzé.

Záróvizsga a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Karán 2010-ben

Stampf György¹ és Noszál Béla²

Budapesten az idén 116 magyar és 7 külföldi hallgató tett záróvizsgát. Érdekes és elgondolkodtató adat, hogy 2005-ben 137 magyar hallgató iratkozhatott be karunkra, közülük most csak 66-an vehettek részt a záróvizsgán.

A három részből álló vizsga a teszt megírásával kezdődött, amelyre országosan június 1-jén kedden 13 órakor került sor. A dolgozattal maximálisan 199 pontot lehetett elérni. A javítás az idén is központi-lag, az informatika segítségével történt. A dolgozat kérdéseinek megoszlását az **I. táblázatban** foglaltuk össze. A tesztolgozat ponthatárait a **II. táblázatban** tüntettük fel.

A tesztolgozat eredményei karunkon a magyar hallgatóknál az alábbiak szerint alakultak:

- jeles érdemjegy: 89 (76,8%, tavaly 48,5%),
- jó érdemjegy: 19 (16,4%, tavaly 30,7%),
- közepes érdemjegy: 8 (6,8%, tavaly 9,9%).

Az angol nyelven tanuló külföldiek egy jeles, öt jó és egy elégtelen dolgozatot írtak.

A gyakorlati valamint az elméleti rész átlagait a **III. táblázatban** tüntettük fel.

A záróvizsga elméleti részén két elégtelen eredmény született.

Az angol nyelven tanuló hallgatók átlageredményei: gyakorlat: 4,0, gyógyszerhatástan 4,0, gyógyszertechno-

lógia 3,83, gyógyszerügyi szervezés 4,16 (az elégtelen dolgozattal a vizsga további részéből kizártuk a hallgatót).

Prof. Noszál Béla dékán a Kari Tanács döntése alapján záróvizsgáztatásra az alábbi összetételű bizottságokat bízta meg:

I. Bizottság:

Elnök: *Kovács Béla* ny. egyetemi docens, tagok: *Vajdáné Benedek Veronika* egyetemi adjunktus (gyakorlat), *Bertalanné Balogh Emese* egyetemi adjunktus, *prof. Bagdy György*, *prof. Vincze Zoltán*.

II. Bizottság:

Elnök: *Lásztity Alexandra* egyetemi docens, tagok: *Hajdú Mária* egyetemi adjunktus (gyakorlat), *Antal István* egyetemi docens, *prof. Török Tamás*, *prof. Zelkó Romána*.

III. Bizottság:

Elnök: *Südy György* ny. kereskedelmi igazgató, tagok: *Stampf György* egyetemi docens, *Balogh Judit* egyetemi adjunktus, *Dredán Judit* egyetemi docens, *prof. Tekes Kornélia*.

A gyógyszerészavatásra június 26-án délelőtt igen ün-

A tesztolgozat kérdéseinek megoszlása tantárgyak és kérdéstípusok szerint

I. táblázat

Tantárgy	Egyszeres választás	Többszörös választás	Asszociáció	Reláció analízis
Farmakognózia	7	3	6	4
Gyógyszerhatástan	21	5	10	3
Gyógyszerészi kémia	14	1	7	8
Gyógyszertechnológia	15	5	14	5
Klinikai gyógyszerészet	3	-	3	1
Mikrobiológia	2	-	1	-
Összesen	62	14	41	21

II. táblázat

A tesztoldozat ponthatárai

Pontszám	Érdemjegy
0 – 129	elégtelen (1)
130 – 144	elégséges (2)
145 – 164	közepes (3)
165 – 179	jó (4)
180 – 199	jeles (5)

nepélyes külsőségek között a Madách Színházban került sor. A Semmelweis Egyetem Szenátusának nyilvános ülésén *prof. Tulassay Tivadar* rektor és *prof. Noszál Béla* dékán 101 magyar és 6 külföldi hallgatót avatott gyógyszerészdoktorrá. (Tizenhatan csak ké-

III. táblázat

A záróvizsga gyakorlati és elméleti részének átlageredményei

Gyakorlat	Elmélet		
	Gyógyszerhatástan	Gyógyszer-technológia	Gyógyszerügyi szervezés
3,81	3,81	3,86	4,18

sőbb, a nyelvvizsga bizonyítványok bemutatása után vehetik át oklevelüket.)

Stampf, Gy., Noszál, B.: *Final exam at the Faculty of Pharmacy Semmelweis University, 2010.*

¹*Semmelweis Egyetem, Gyógyszerészeti Intézet, Budapest, Högyes Endre u. 7. – 1092*

²*Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kar Dékáni Hivatal, Budapest, Üllői út 26. – 1085*

Záróvizsga eredmények Szegeden, 2010

Kata Mihály

A Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Karán a záróvizsgák a három másik gyógyszerészképző helyhez hasonlóan 2010. június 1-én azonos időpontban a tesztek megírásával kezdődtek, majd 10-én az utolsó elméleti vizsganappal zárultak. A teszt megoldására 52-en jelentkeztek, június 27-én végül is 50 fiatalat avattunk fel gyógyszerészdoktorrá [az idén egy angol nyelven tanult jelöltünk volt: *Geramipoor Amir* (Irán)].

A most záróvizsgát tett gyógyszerészdoktor-jelöltek kisebb részét 2005-ben vettük fel. A jelöltek szakdolgozatukat előzetesen már megvédték; ezek zöme *jeles*

(5) és *jó* (4) eredménnyel zárult. A nyelvvizsga „jegelése”, ill. a diplomamunka védésének hiánya miatt több fiatal csak ezután kap oklevelet. [A tavalyi tapasztalatokról: *Gyógyszerészet* 53(10), 623-627 (2009).] A záróvizsga-eredményeket az **I. táblázatban** közöljük. Tudásukról a jelöltek négy elméleti tantárgyból adtak számot (**II. táblázat**).

A vizsgán minden jogosult megjelent. Egyikük visszaadta a tételét, ketten a gyakorlati vizsgán buktak meg. Végül is 26 fiatal *jeles* (5) vagy *jó* (4) eredménnyel zárta tanulmányait. *Roza Orsolya* valamennyi szigorlatát és záróvizsgáját *jeles* (5) eredménnyel telje-

I. táblázat

Záróvizsga-eredmények (fő)

Vizsga	Jeles (5)	Jó (4)	Közepes (3)	Elégséges (2)	Elégtelen (1)	Összesen
Teszt	11	24	12	9	0	56
Gyakorlat	13	12	22	7	2	56
Elméleti vizsga	6	20	21	4	5	56

II. táblázat

Elméleti vizsgaeredmények

Vizsga	Jeles (5)	Jó (4)	Közepes (3)	Elégséges (2)	Elégtelen (1)	Átlag	Összesen
Gyógyszertechnológia	13	12	22	7	2	3,48	56
Gyógyszerhatástan	8	21	8	16	1	3,35	54*
Gyógyszerészeti kémia	10	13	11	19	0	3,26	53**
Szakigazgatás	13	16	11	11	2	3,51	53**

Megjegyzés:

*egy vizsgázó visszaadta a tételét.

**ketten a gyakorlati vizsgán buktak meg.

sította. A gyakorlati és elméleti vizsgákon az idén is némi nehézséget jelentett, hogy mind a VII., mind a VIII. Magyar Gyógyszerkönyv nomenklatúráját ismerniük kellett (bár ez minden új gyógyszerkönyv hatályba léptetésekor így van). Egyéb lényeges változás nem adódott.

A **II. táblázat** 7. oszlopának adatai szerint az egyes szaktárgyak átlaga – csekély eltéréssel – 3,26 és 3,51 között ingadozott. Szakigazgatásból és gyógyszerhatástanból 29-29-en, gyógyszerterológiából 25-en, gyógyszerészi kémiából 23-an értek el *jeles* (5) és *jó* (4) eredményt.

A záróvizsgák két bizottság előtt folytak, amelyek tagjait következetesen változtatták. Elnök volt pl. *Barcsay István, Bölcs Judit, Pintye János és Télessy István*; gyakorlati vizsgáztató *Csányi Erzsébet és Regdon Géza jun.*, elméleti kérdező gyógyszerterológiából *prof. Hódi Klára és prof. Révész Piroksa*; gyógyszerhatástanból *Gáspár Róbert és Zupkó István*; gyógyszerészi kémiából *Lázár László és Szakonyi Zsolt*, ill. szakigazgatásból *Csóka Ildikó, prof. Paál Tamás és prof. Soós Gyöngyvér*.

Megjegyzések, észrevételek

Meglepő, hogy az egykori 107 elsőévesből öt év alatt csak ilyen kevesen, azaz 17-en jutottak el a záróvizsgáig, s az még inkább szokatlan, hogy végül is csak 49 (+ 1 külföldi) fiatal avattunk fel (a mostaniak közül 32 magyarnak „illett volna” már 2009-ben vagy a korábbi években végeznie)! *Egyrészt tény*: a gyógyszerészi oklevél olyan szinten sokoldalú, hogy számos területen lehet vele elhelyezkedni, továbbá már évtizedek óta nincs munkanélküli gyógyszerész (1-1 fiatalnak

legalább két-három állást kínálnak!), illetve 1999 óta az unió-konform oklevéllel külföldön is lehet munkát vállalni. *Másrészt az is tény*, hogy bár Szegeden 2003-ban és az azt követő két évben legalább 107 elsőéves kezdte meg tanulmányait, ezzel szemben öt évvel később – a 2008-as, a tavalyi és az idei nyári avatáson – csak 40, 56 és 50 fiatal avattak gyógyszerésszé. Az idén a 2005-ben kezdett 107 hallgatóból csupán 17-en(!) végeztek. Hol van a többi 90 hallgató? Megismétlem, amit már tavaly is megfogalmaztam, miközben a hallgatóság jelentékeny része dicséretesen helytáll, az illetékeseknek el kellene végre gondolkozniuk azon, vajon mi az oka e lesújtó eredménynek, ami immár ismétlődik is! Általában ez következik-e (illetve mi következik) a szemléletváltásból, az általános gazdasági és főként morális válságból, a középiskolai oktatás és a kari oktatási helyzet változásából? Van-e hatása (s ha igen, mi) az ún. liberalizációnak és a kredit-rendszernek? Országosan egységes-e és vajon mennyire a hazai gyógyszerészképzés követelményrendszere?

Ami a záróvizsgára történő felkészülés körülményeit, az egyetemen kívüli gyakorlóhelyek oktatóinak áldozatos munkáját, a vizsgaeredmények további értékelését, az elhelyezkedési lehetőségeket stb. illeti, utalok az előző évek tapasztalataira.

A végzetek gyógyszerészdoktorrá avatása 2010. június 27-én volt, erről a Gyógyszerészet korábban már beszámolt. A záróvizsgák és a gyógyszerészdoktoravatás szervezését és zökkenőmentes lebonyolítását ezúttal is a Dékáni Hivatal munkatársai végezték, kitűnően, amiért köszönet illeti őket!

Kata, M.: *Final exam at the Faculty of Pharmacy in Szeged, 2010*

Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerterológiai Intézet, Szeged, Eötvös u. 6. – 6720

A Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum Gyógyszerésztudományi Karának záróvizsga eredményei 2010-ben

Vecsernyés Miklós

A Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum Gyógyszerésztudományi Karán 2010-ben 50 magyar hallgató és 6 angol nyelven tanuló diák fejezte be tanulmányait és vehette át gyógyszerészdoktori oklevelét.

A magyar nyelvű diplomamunkák eredményei: 49 jeles, 1 jó, az angol nyelvűek esetében 6 jeles eredmény született.

A gyakorlati államvizsga vizsgáztatói: *Bácskay Ildikó, Feketéné Csótó Edit*. Az elméleti vizsga elnökei: *Samu Antal és Sohajda Attila* voltak, a vizsgáztatók: *prof. Tótsági Árpád, prof. Halmos Gábor, Vecsernyés Miklós, Szendrey Levente és prof. Blaskó György*.

A záróvizsga írásbeli, szóbeli és gyakorlati részének eredményei eltérően, az alábbiak szerint alakultak.

Magyar államvizsgázók esetében az írásbeli záróvizsgán 34 jeles, 10 jó, 5 közepes és 1 elégséges eredmény született. A szóbeli vizsgán 35 jeles, 13 jó, 2 közepes érdemjegyet szereztek a hallgatók. A gyakorlati záróvizsga eredménye a következő lett: 29 jeles, 20 jó, 1 közepes. Az angol nyelvű államvizsgázók esetében: az írásbeli záróvizsgán 2 jeles, 2 jó, 1 közepes és 1 elégséges eredmény született. A szóbeli vizsgán 5 jeles és 1 jó érdemjegyet szereztek a hallgatók. A gyakorlati záróvizsgán mind a hatan jeles eredménnyel szereztek.

A Debreceni Egyetem OEC Gyógyszerésztudományi Karán 2010. június 18-án 43 magyar és 6 angol nyelven végzett hallgató vehette át diplomáját. A diplomaátadó ünnepségről a Gyógyszerészet hasábjain korábban már beszámoltunk. 7 magyar hallgató nyelvvizsga hiányában később veszi át oklevelét.

A frissen végzett diplomások közül kiemelendő *Skaliczki Tímea* és *Ötvös Réka*, akik III. éves koruktól részt vettek a Debreceni Egyetem tehetséggondozó programjában és Köztársasági ösztöndíjban is részesültek.

Összességében elmondhatjuk, hogy a Debreceni

Egyetem Gyógyszerésztudományi Karán államvizsgázató oktatók elégedettek voltak a gyógyszerészjelöltek teljesítményével. A végzett kollégák mindegyike több állásajánlat közül választhatott és elképzeléseiknek megfelelően remélhetőleg már elhelyezkedtek.

Megköszönöm *Lieliné Fejes Andrea* dékáni hivatalvezetőnek, hogy a beszámoló összeállításában a segítségemre volt.

Vecsernyés, M.: *Final exam at the Faculty of Pharmacy, University of Debrecen, 2010*

*Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum Gyógyszerésztudományi Kar
Debrecen, Nagyterdei krt. 98. – 4012*

Záróvizsga eredmények a Pécsi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Szakán, 2010

Perjési Pál

A pécsi gyógyszerészképzés történetében az idei évben zajlott le az ötödik záróvizsga, melyen 22 gyógyszerészjelölt vett részt. Valamennyien magyar nyelven tanultak.

A záróvizsga megkezdése előtt sikeresen megvédett szakdolgozatok intézeti megoszlása a következő volt:

- Gyógyszertechnológiai és Biofarmáciai Intézet – 2,
- Farmakognóziai Tanszék – 11,
- Gyógyszerészi Kémiai Intézet – 1,
- Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet – 1,
- Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet – 2,
- Farmakológiai és Farmakoterápiai Tanszék – 3,

- Gyógyszerészeti Intézet és Egyetemi Gyógyszertár – 1,
- Bioanalitikai Intézet – 1.

A szakdolgozatát 21 hallgató jeles, 1 hallgató jó eredménnyel védte meg.

A központilag összeállított tesztoldatok eredményeit az **I. táblázat** foglalja össze.

A záróvizsgák lebonyolításával a Kari Tanács döntése alapján *prof. Németh Péter* dékán a következő összetételű bizottságot bízta meg: Elnök: *prof. Erős István*, tagok: *prof. Barthó Loránd*, *prof. Botz Lajos*, *Dévay Attila* egyetemi docens, *Mayer Klára* egyetemi adjunktus, *prof. Perjési Pál* és *prof. Pethő Gábor*.

I. táblázat

A jelöltek teszteredményei

Eredmény	Jelöltek száma	Jelöltek %-a
Jeles (5)	6	27,2
Jó (4)	4	18,2
Közepes (3)	9	41,0
Elégséges (2)	3	13,6
Elégtelen (1)	0	0

II. táblázat

A záróvizsga gyakorlati és elméleti részének eredményei

Osztályzat	Jeles (5)	Jó (4)	Közepes (3)	Elégséges (2)	Elégtelen (1)
Gyakorlat	5	3	3	5	5
Elmélet	4	4	6	1	1*

* Öt jelölt nem vizsgázott

III. táblázat

Pótzáróvizsga gyakorlati és elméleti részének eredményei

Osztályzat	Jeles (5)	Jó (4)	Közepes (3)	Elégséges (2)	Elégtelen (1)
Gyakorlat	0	2	3	3	0
Elmélet	0	2	3	2	1

IV. táblázat

Diplomaminősítések

Diploma eredménye	Hallgatók száma
Summa cum laude	0
Cum laude	11*
Rite	10

*Egy hallgató nyelvvizsga hiányában nem kapta meg diplomáját

A záróvizsga 2010. június 7-én indult a vizsga gyakorlati részével. A gyakorlati részen a 22 jelölt közül 21 vizsgázott, közülük 16 jelölt nyújtott értékelhető teljesítményt, akik folytathatták a vizsgát a szóbeli záróvizsgával. A záróvizsga szóbeli része keretében a jelöltek *gyógyszerhatástan*, *gyógyszertechnológia* és *gyógyszerügyi ismeretek* témakörökből adtak számot tudásukról. Itt öt jelölt nem kezdte meg a vizsgát és egy másik jelölt elégtelen teljesítményt nyújtott. A komplex záróvizsga gyakorlati és elméleti részének eredményeit a **II. táblázat** mutatja be.

A pótzáróvizsga 2010. augusztus 30-án indult a vizsga gyakorlati részével, és 31-én folytatódott a szóbeli vizsgával. A pótzáróvizsgán nyolc vizsgázó vett részt. Közülük mind a nyolcan értékelhető teljesítményt nyújtottak a gyakorlati vizsgán, így folytathat-

ták a vizsgát a szóbeli pótzáróvizsgával. A szóbeli pótzáróvizsgán egy hallgató elégtelen teljesítményt nyújtott.

A pótzáróvizsga a következő összetételű bizottságból állt: elnök: *prof. Erős István*, tagok: *prof. Botz Lajos*, *Dévy Attila* egyetemi docens, *Mayer Klára* egyetemi adjunktus, *prof. Perjési Pál* és *prof. Pethő Gábor*.

A komplex pótzáróvizsga gyakorlati és elméleti részének eredményeit a **III. táblázat** mutatja be.

A záróvizsgák érdemjegyeinek megállapítása a három részvizsga (írásbeli, gyakorlat, elmélet) és a szakdolgozatra kapott érdemjegyek számtani átlaga alapján történik. A diploma minősítését a teljes tanulmányi időszak alatt szerzett valamennyi kreditet eredményező vizsga érdemjegyeinek súlyozott átlaga (diplomaátlag) határozza meg. A végzett 21 hallgató diplomájának minősítését a **IV. táblázat** foglalja össze.

A végzett diplomások többsége – a korábbi évek gyakorlatának megfelelően – a Dél-Dunántúli régióban működő közforgalmú gyógyszertárakban helyezkedett el.

Perjési, P.: *Final exam at the Faculty of the Pharmacy, University of Pécs*

Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Gyógyszerésztudományi Szak
Pécs, Rókus u. 2. – 7624

MEGJELENT

Dr. Kata Mihály és Dr. Stampf György

GYÓGYSZERÉSZI SZINONIMASZÓTÁR

Gyógyszeranyagok és gyógynövények elnevezéséhez

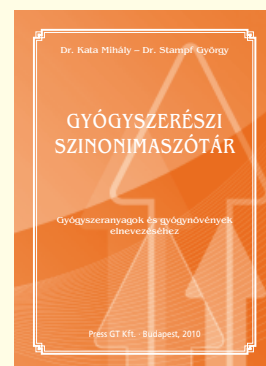
Ebben a tárgykörben közel húsz éve nem jelent meg kiadvány és az eltelt időszakban a nomenklatura jelentős változáson esett át, valamint új ható- és segédanyagok kerültek be a gyógyszerkincsbe. Ezek mellett a szerzők a régi, jól bevált, de esetleg a Gyógyszerkönyvekben már nem hivatalos anyagokról sem felejtkeztek el.

A tartalomjegyzéket követően Előszó, Irodalom, Gyógyszerészeti szinonima-szótár, Gyógyszerészeti latin szójegyzék (a leggyakoribb latin kifejezésekkel), továbbá a VIII. Magyar Gyógyszerkönyv gyógyszer- és segédanyagainak, ill. a hazánkban használt más gyógyszeranyagok rövidítése és *genitivus partitivusa*, farmakonok észterképző származékainak megjelölése, rövidítések a gyógyszerkészítmények elnevezésében, gyakori magyar és angol, ill. angol eredetű rövidítések olvashatók.

A szerzők a szinonimák összegyűjtésén kívül még számtalan hasznos információval kívánták segíteni a szakemberek és az érdeklődő közönség informálását.

A kiadványt a **Press GT Kft.** jelentette meg.

Címe: 1139 Budapest Úteg u. 49.; T: 1-349-6135; Fax: 1-452-0270

Felvételi vizsga a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem Gyógyszerészeti Karán

Gyéresi Árpád

Az utóbbi években alkalmazott módszer szerint szerveztek felvételi vizsgát a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem (MOGYE) Gyógyszerészeti Karán (GYK). 2010-ben 70 állami támogatású (35 román és 35 magyar nyelvű) és ugyanennyi tandíjas helyet hirdettek meg. Ebben az évben – tekintve az állami támogatás növelését is – az éves tandíjat a kétszeresére emelték, azaz 8000 lejre (kb. 533.350 Ft). A 70 állami támogatású helyre kétszeres túljelentkezés volt.

A felvételi vizsga eredményébe a szerves kémiai írásbeli tesztvizsga 80%-ban, a középiskolai átlag 10%-ban és az érettségi eredménye szintén 10%-ban számított be. Az eredményeket az **I. táblázatban** összegszem. A térítésmentes képzésben való részvételre mindkét nyelven csak 8,43-as vagy annál jobb eredménnyel lehetett bejutni.

A további – átmenő jegyeket elérő – jelentkezők tandíjkötelesek. Így 41 román és 35 magyar nyelven vizsgázó élhet ezzel a lehetőséggel. Megjegyzendő, hogy az I. év végén, a vizsgaeredmények alapján újraértékelik a hallgatók státuszát. Így a jobb eredményeket elérő tandíjas hallgatók mentesülhetnek a fizetség alól, míg az államilag támogatott helyen bejutó, de gyengébben teljesítő hallgatók tandíjkötelessé válnak.

A hároméves gyógyszerészasszisztens képzés tandíjas és idén is csupán román nyelven folyik. Itt mind a 19 jelentkező (közülük 13 magyar) felvételt nyert.

Gyéresi, Á.: *Entrance examination at the University of Medicine and Pharmacy of Targu Mures Faculty of Pharmacy*

I. táblázat

A MOGYE GYK 2010-es felvételi vizsga főbb adatai

Oktatási nyelv (csak előadás)	Helyek száma	Jelentkezők száma	Bejutási eredmények*	
			legmagasabb pontszám	legalacsonyabb pontszám
magyar	35	63	9,90	8,43
román	35	83	9,94	8,43

* Az osztályzási rendszer 1-10; 1-4 között elégtelen, 5-10 között sikeres jegyek.

*Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem Gyógyszerészeti Kar,
Gh. Marinescu, 38, Marosvásárhely, MS, 540000, Románia*

TÁJÉKOZTATÁS ÉS KÖSZÖNET

Idén a Dr. Mozsonyi Sándor Alapítvány az 1%-okból 321.390 Ft-ot kapott. Az összeget az Alapítvány szabályzatának megfelelően, pályázat útján, a kiemelkedő eredményt elérő hallgatók, Ph. D. ösztöndíjasok, doktoranduszok és fiatal oktatók jutalmazására kívánjuk fordítani.

Budapest, 2010. november

*Stampf György docens
a Mozsonyi Sándor Alapítvány elnöke*

MEGÚJULVA VÁRJA ÖNT AZ MGYT HONLAPJA

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság elnökségének döntése értelmében az elmúlt időszakban a Társaság honlapját megújítottuk. A honlap elérhetősége a régi: www.mgyt.hu.

Néhány hétig még elérhető az ún. „régi honlap”, hogy ha valaki ott akar valamilyen információt megtalálni, megtehesse. Elérhetősége a honlap bal oldali sávjában az **MGYT honlap 2007** menüpont alatt.

Az új honlapon a tisztségviselők új struktúrában érhetők el, kinek-kinek a honlapról is lehet e-mailt küldeni. Lásd a Kapcsolat, ill. az Elnökség menüpontokat.

Reményeink szerint az új honlapra sikerült konvertálni a régi honlap minden információját. Ez nagy munka volt, amelynek során esetleg előfordulhatott valamilyen hiba. Kérjük, ha a kollégák bárhol elütést, hibát, téves linket találnának, jelezzék a Titkárságnak, vagy közvetlenül a webszerkesztő e-mail címére.

Kívánjuk, hogy sikerrel használják az információkat és a lehetőségeket, amelyeket a honlap nyújt.

Kérünk mindenkit, aki a honlap menüpontjaiban személy szerint érintett, szíveskedjék adatait ellenőrizni. Ha valamely adat időközben megváltozott, vagy más okból nem aktuális, kérjük jelezni a titkarsag@mgyt.hu, vagy az info@helpnet.hu e-mail címen, az adatot azonnal javítjuk.

www.mgyt.hu

HÍREK

A MAGYAR GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI TÁRSASÁG HÍREI

AZ MGYT VEZETŐSÉG DÖNTÉSEI

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Országos Vezetőségének 2010. november 12-i döntései

Helyszín és időpont: Budapest, a Társaság székhelyének tárgyalóterme, 2010. november 12. 14.00 óra.

Jelen voltak: *prof. Botz Lajos* elnök, *prof. emerit. Szász György* tiszteletbeli elnök, *prof. emerit. Vincze Zoltán* tiszteletbeli elnök, *prof. Erős István* tiszteletbeli elnök, *Télessy István* szervezési alelnök, *Márkus Sarolta* főtitkár, *Benkő Zsolt* gazdasági titkár, *Pannonhalminé Csóka Ildikó* továbbképzési titkár, *Erdei Ottilia* rendezvényi titkár, *Kis Szőlgyémi Mónika* a Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet titkára, *Bozsik Erzsébet* a Gyógyszeripari Szervezet elnöke, *prof. Soós Gyöngyvér* a Farmakoterápiás és Gyógyszerészi Gondozási Szakosztály elnöke, *prof. Hohmann Judit* a Gyógynövény Szakosztály elnöke, *Vitányiné Morvai Magdolna* a Gyógyszeranalitikai Szakosztály elnöke, *Ferentzi Mónika* a Gyógyszerésztörténeti Szakosztály elnöke, *prof. Falkay György* a Gyógyszerkutató Szakosztály elnöke, *Antal István* a Gyógyszertechnológiai Szakosztály elnöke, *Takács Gézné* a Gyógyszerügyi Szervezési és Közigazgatási Szakosztály elnöke, *prof. Tekes Kornélia* az Oktatási Szakosztály elnöke, *Bognár András* a Budapesti Szervezet elnöke, *prof. Halmos Gábor* a megyei gyógyszerellátási szervezetek Dunán inneni képviselőjében, *Pelle Krisztina* a megyei gyógyszerellátási szervezetek dunántúli képviselőjében, *Blazics Gyula* a Felügyelő Bizottság elnöke, *Mayer Klára* az Etikai Bizottság tagja és *Konrádné Abay-Nemes Éva* titkár-ságvezető, jegyző.

Kimentésüket kérték: *Takácsné prof. Novák Krisztina* a „Gyógyszerészet” főszerkesztője és *prof. Noszál Béla* az „Acta Pharmaceutica Hungarica” folyóirat főszerkesztője.

Meghívott vendég: *Burgett László* a Vértesacsai Kazay Gyógyszerészeti Alapítvány kuratóriumának elnöke.

Az ülésről hangfelvétel készült.

30/2010. sz. VD: A főtitkár ismertetete, hogy az ülést megelőzően, írásban *Ferentzi Mónika* szakosztályelnök asszonytól kérés érkezett, hogy *Bittera Miklós* részt vehessen az ülésen. A főtitkár szavazásra bocsátotta a kérést és a vezetőség úgy döntött (13 igen, 4 tartózkodás és 1 nem szavazattal), hogy a 7. napirendi pont tárgyalásán (*Ferentzi Mónika* elnök asszony ismertetése az elnöki lemondást követően tett szakosztályi lépésekről, állásfoglalásokról) legyen részt *Bittera Miklós*.

31/2010. sz. VD: Az elnök összefoglalta a „T1668. számú törvényjavaslat az egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról” szóló egyeztetések és véleményezések állását. Az MGYT határozott álláspontja, hogy mindent meg kell tenni a betegek számára is előnytelen „liberalizációs” intézkedések okozta súlyos gyógyszerészeti, szakmai minőségromlás megállítására és a rendszer helyreállítása érdekében. Meg kell őrizni a hazai gyógyszerellátásban is a gyógyszerészek, szakgyógyszerészek feladatkörét, nem azok „kiürésítésére”, hanem sokkal inkább azok tartalmi megújítására, szakmai megerősítésére, az egyértelmű gyógyszerészi kompetenciák meghatározására kell törekedni a gyógyszer- és betegbiztonság maximális figyelembevétele mellett. El kell érni, hogy az Európai Közösség Bíróságának

ezen tárgykörben hozott ítéleteiben kijelölt szakmai irányok hazánkban érvényre jussanak. Az MGYT Tanácskozó Testület 2010. március 27-én tartott ülésén elfogadott állásfoglalások, irányelvek szerint fog eljárni az MGYT a most folyó egyeztető tárgyalások során is (l. részletesen a Gyógyszerészet 2010. áprilisi számában).

Felelős: *prof. Botz Lajos*, határidő: folyamatos.

32/2010. sz. VD: A Vezetőség meghallgatta *prof. Soós Gyöngyvér* beszámolóját az MGYT, az MGYK és a MOSZ által létrehozott Gyógyszerészeti Gondozásért Közhasznú Nonprofit Kft-ről és első taggyűléséről. Az alapító szervezetek elnökeinek többszöri egyeztető megbeszélését követően elkészült a társasági szerződés, mely 2010. szeptember 8-án került aláírásra. A Cégbíróság 2010. szeptember 9-én befogadta, majd a szükséges adminisztratív és banki lépések (számlanyitás 3 x 200.000 Ft alapító tőkével) megtétele után 2010. október 4-én végzésével bejegyezte a céget. A Gyógyszerészeti Gondozásért Közhasznú Nonprofit Kft. első taggyűlésére 2010. november 8-án került sor. Társaságunkat az alakuló ülésen – teljes körű elnöki felhatalmazással – *Télessy István* szervezési alelnök képviselte. A főtitkár felkérte *prof. Soós Gyöngyvért* arra, hogy a Vezetőség előtt rendszeresen tartson tájékoztatást a Gyógyszerészi Gondozásért Nonprofit Kft. és a Gyógyszerészeti Gondozás Szakmai Bizottsága munkájáról.

Felelős: *prof. Soós Gyöngyvér*, az MGYT delegáltja, a Gyógyszerészeti Gondozás Szakmai Bizottsága soros elnöke, határidő: folyamatos.

33/2010. sz. VD: *Pannonhalminé Csóka Ildikó* továbbképzési titkár tájékoztatta a Vezetőséget a szakgyógyszerész-képzés fejlesztésével kapcsolatos társasági állásfoglalásról, mely az MGYT Tanácskozó Testület 2010. március 27-én tartott ülésén elfogadott alapelveken alapul és melyről legutóbb a 2010. évi 3. Hírlevélben jelent meg tudósítás. Az MGYT Oktatási Szakosztálya és Gyógyszerügyi Szervezési és Közigazgatási Szakosztálya 2010. október 29-én megtartott közös rendezvényén éles vita alakult ki az egyetemek képviselői között ebben a témában. Ezért az elnök úgy döntött, hogy az 55/2010. sz. ED-ben foglaltakat egyelőre nem terjeszti a képzés megújításában illetékesek és az ESZTT elnöke elé, hanem a Vezetőség elé viszi a kérdést. A Vezetőség tagjai között is többféle vélemény hangzott el, ezért végül olyan döntés született, hogy ebben a témában *prof. Erős István, Pannonhalminé Csóka Ildikó, Télessy István, prof. Falkay György és Higysán Ilona* egyeztet, mely alapján – ha szükséges – a továbbképzési titkár javaslatot tesz a korábbi előterjesztés korrekciójára, kiegészítésére. Az MGYT mint tudományos szervezet álláspontja szükségszerűen a valós munkaerő-piaci igényeknek is eleget tevő szakmai szempontokat helyezi előtérbe és azokat a szakmai értékeket hangsúlyozza, amelyek a gyógyszerészet és a gyógyszerellátás minőségének javulását eredményezik.

Felelős: *Pannonhalminé Csóka Ildikó*, határidő: 2010. november 19.

34/2010. sz. VD: Az MGYT Hajdú-Bihar Megyei Szervezetének jegyzőkönyve szerint, 2010. október 14-i vezetőségi ülésükön olyan döntést hoztak, melyben a teljes országos vezetőség újraválasztását javasolták. *Prof. Halmos Gábor* az MGYT Hajdú-Bihar Megyei Szervezetének elnöke köszönettel vette az észrevételeket, melyek alapján korrigálták a jegyzőkönyvet, melynek megfelelően az Elnökség újraválasztását indítványozták. Álláspontjukat

azzal indokolta, hogy a feszültség – ismereteik szerint – az elnök és a többi elnökségi tag között volt. A Vezetőség tagjai közül *prof. Falkay György* és *prof. Erős István* mellett érveltek, hogy a korrekt munkát végző elnökségi tagokat nem helyénvaló lemondadni. *Ferentzi Mónika*, a Gyógyszerésztörténeti Szakosztály elnöke mellett foglalt állást, hogy minden elnökségi tag mondjon le. Végül *Botz Lajos* elnök azzal zárta le ezt a kérdést, hogy a Vezetőség tagjait arra kérte, nyílt szavazással döntsenek arról, hogy ebben a kérdésben teljes körű titkos szavazás legyen-e, vagy vegyük le ezt a kérdést a napirendről? A szavazás eredménye: teljes körű titkos szavazást kért 1 fő, vegyük le a napirendről: 13 fő, tartózkodott: 4 fő (ebből 1 fő információ-hiányos állapotról hivatkozott).

Így a többségi véleménynek megfelelően a kérdés lekerült a napirendről.

35/2010. sz. VD: A Vértesacsbai Kazay Gyógyszerészeti Alapítvány kuratóriumának elnöke – *Burgett László* – tájékoztatást adott az Alapítvány helyzetéről. Az Alapítvány mára – sajnos – nagyon rossz anyagi helyzetbe került. Idén már a szokásos Kazay Emlénapot sem tudták megrendezni, a fiatal gyógyszerészeket sem tudták anyagi támogatásban részesíteni és Kazay Endre emlékének támogatására sincs pénzük. *Burgett László* javaslatot tett egy MGYT-vel megkötendő együttműködési megállapodásra, melyet a Vezetőség örömmel fogadott. Az elnök a Társaság együttműködési megállapodás alap-séma tervezetét el fogja juttatni Vértesacsára, kérve ennek tartalommal való kitöltését, lehetőleg egy hónapon belül. A Vezetőség egyhangú igen szavazattal elfogadta azt az előterjesztést is, hogy az MGYT a Kazay Emlékünnepe minden évben gondozni fogja.

Felelősök: az MGYT részéről: *prof. Botz Lajos*, a Vértesacsbai Kazay Gyógyszerészeti Alapítvány részéről: *Burgett László*, határidő: 2010. december 13.

36/2010. sz. VD: A 28/2010. sz. VD-ben foglaltak szerint az elnökség felkérte a Jelölő Bizottságot, melynek feladata, hogy azoknak az elnökségi tagoknak a helyére, akik a további két évben nem kívánják betölteni megválasztott tisztségüket, új személyeket javasoljon. Jelen helyzetben elnökre, tudományos alelnökre és gazdasági titkára kell új személyeket javasolniuk. Az elnökség által felkért Jelölő Bizottság elnöke *Takács Gézáné*, tagjai *Kokovay Katalin, Mayer Klára, Nagyné Ambrus Ildikó* és *Szalay Annamária*. A Vezetőséget a Jelölő Bizottság elnöke tájékoztatta eddigi munkájukról. A bizottság első körben e-mailben kérte be a javaslatokat, melynek határideje: 2010. október 29-e volt. Eddig az időpontig 26 válasz érkezett vissza. A jelöltek száma a következő: elnök: 18 fő, tudományos alelnök: 24 fő, gazdasági titkár: 22 fő. A Jelölő Bizottság ezek alapján a jelöltektől nyilatkozatot kér be a jelölések vállalásáról.

A Vezetőség egyhangú igen szavazattal elfogadta a Jelölő Bizottság előzetes tájékoztatását.

37/2010. sz. VD: A Felügyelő Bizottság elnöke, *Blazics Gyula* tájékoztatta a Vezetőséget eddigi vizsgálatuk eredményéről, feltételezve a Vezetőség tagjainak titoktartási kötelezettségét. Az FB vizsgálata tovább folyik, elsősorban a pénzügyi, gazdálkodási folyamatokra irányulóan. A Felügyelő Bizottság végleges jelentését az Alapszabálynak megfelelően a 2010. december 4-i küldöttközgyűlésen fogja ismertetni. Az FB elnöke tájékoztatta a Vezetőséget arról, hogy a Vezetőség ülésének megkezdése előtt *prof. Klebovich Imre* lemondott elnöknek is megküldték elektronikus úton jelentésük eddig elkészült – nem végleges – anyagát. Így a Vezetőség és Klebovich professzor egy időben kapta meg az FB tájékoztatását. Ezzel kapcsolatban *prof. Botz Lajos* elnök jelezte, hogy a titoktartási kötelezettség értelemszerűen ez esetben is mindenkire vonatkozik, te-

kintettel arra, hogy nem végleges FB anyagról van szó.

A Vezetőség tudomásul vette a Felügyelő Bizottság elnökének tájékoztatóját.

38/2010. sz. VD: *Ferentzi Mónika* az MGYT Gyógyszerésztörténeti Szakosztályának elnöke elmondta a szakosztályi döntés indoklását és panaszát, továbbá kérte, hogy a 47/2010. sz. és a 63/2010. sz. elnökségi döntését vonja vissza az elnökség és a szakosztályi beszámolóhoz *Télessy István* által írt hozzászólás kerüljön le a honlapról. Az elnök válaszában ismételt utalt a Vezetőség tagjainak 2010. szeptember 13-án tett kérésére, az egyéni ítélektől való tartózkodásra az FB vizsgálat lezárásáig. Kiemelte, hogy a jelen helyzetben a legfontosabb,

hogy a Társaság minden tagja tegye, tehesse a dolgát, ugyanis az elmúlt időszakban rengeteg energiát kellett fordítani a néhány tag által indított, mondvacsinált kérdésekre. *Ferentzi Mónika* szakosztályelnök asszony kérését – a rendezvényszervezések során felmerült nézeteltérések kivizsgálását – a Felügyelő Bizottság már nem tudta felvállalni. *Ferentzi Mónika* kijelentette, hogy a mai nappal lezárja az elnökséggel folytatott vitáit. A szakosztályelnök asszony által az ülésen átadott dokumentumok – a Vezetőség javaslatának megfelelően – a Titkárságon kerülnek iktatásra. *Erdei Ottilia* rendezvényi titkár hozzászólásában elmondta, hogy a funkciójából adódó feladata a rendezvények pénzügyi és eljárási fegyelmeinek betartása. Tudomása szerint 2004 óta

csak a Gyógyszerésztörténeti Szakosztálytól érkezett elmarasztaló megjegyzés a munkájával kapcsolatban.

A Vezetőség és a Gyógyszerésztörténeti Szakosztály elnöke is ezzel a témát lezártnak tekinti.

39/2010. sz. VD: Az MGYT 55. küldöttközgyűlésére 2010. december 4-én, 10 órai kezdettel kerül sor Budapesten a Semmelweis Egyetem Elméleti Orvostudományi Központ „Szent-Györgyi Albert” előadótermében. A Vezetőség egyhangú igen szavazattal elfogadta a küldöttközgyűlés napirendi pontjait és a rendkívüli küldöttközgyűlés levezető elnökének felkérte *Erős István* professzort.

Felelős: *prof. Botz Lajos és Márkus Sarolta*, határidő: 2010. december 4.

GYÓGYSZERÉSZETTÖRTÉNET A DÉLVIDÉKEN

Vajdasági honismereti szemle

A *Bácsország* folyóirat a Vajdaság egyetlen honismerettel, helytörténettel foglalkozó lapja. Lapunk fontosnak tekinti a térség mindeddig feltáratlan gyógyszerésztörténeti vonatkozásainak bemutatását. Célunk a Magyar Gyógyszerésztudományi Társasággal való együttműködés révén egy hiánypótló és egyben a későbbi kutatások alapjait is lefektető vállalkozás felkarolása.

Lapunk a Társaság Gyógyszerésztörténeti szakosztályának koordinálásával olyan forrásfeltárára épülő alpmunkákat vár, amelyek eddig még nem kerültek publikálásra és a későbbi kutatások szempontjából témájukat, vagy elméleti és módszertani keretüket illetően iránymutatóak lehetnek. Bár lapunk helytörténeti jellegű, kitekintése és értelmezési kerete a történeti Bács-Bodrog megye és a szomszédos megyék, a tágabb értelemben vett régió, a Kárpát-medence, valamint az egykori monarchia szabta keretek révén Közép-Európa és annak – a gyógyszerészet történetében jelentős – német nyelvterületi kötődései.

A modern gyógyszerészet kialakulása térségünkben a 19. századhoz köthető, így a tematikus szám középpontjában is a 19. század és a 20. század első fele áll. Többnemzetiségű, a vizsgált időszakban több szempontból is átstrukturálódó térség lévén fontos volna bemutatni a gyógyszerészet egyetemi központjait, az ekkor kiépülő gyógyszergyártás, -kutatás és -ellátás kereteit. A gyógyszerészet „makro-történelme” mellett ugyanakkor fontosnak ítéljük a gyógyszerészethez, a gyógyszerházakhoz és a gyógyszerhasználathoz kapcsolódó életmód-történeti vonatkozások vizsgálatát is. A szűken vett gyógyszerészet történetén túl meg szeretnénk jeleníteni a gyógyászat történetének térségünkhöz kapcsolódó tematikus vonatkozásait is a korábbi korok régészeti, történeti anyagától a népi gyógyászat gyakorlatáig.

A jelzett témakörben az egyes tanulmányok témája szabadon választható. Körlevelünk inkább útbaigazító írás kíván lenni csak, semmint a témát minden szempontból kimerítő kötelező keret. Gyógyszerésztörténeti tematikus számunk a *Bácsország* 2012-es évfolyamában kap helyet.

A cikkek *Ferentzi Mónika*, a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Gyógyszerésztörténeti Szakosztály elnök asszonyának küldendő (9730 Kőszeg Pf. 120., e-mail: ferentzimonika@t-email.hu). A kéziratok beérkezési határideje: 2011. szeptember 1.

A benyújtott, lektorálásra kerülő kéziratok terjedelme max. 15 oldal a szükséges illusztrációkkal együtt. Lapunk gazdagon illusztrált cikkek megjelenítésére törekszik.

Részletes formai követelmények a *Bácsország* honlapján a www.bacsorszag.rs linken olvashatók.

Szabadka, 2010. szeptember

Silling Léda
főszerkesztő

A SZAKMAI ÉS TUDOMÁNYOS ÉLET HÍREI

ERŐS ISTVÁN PROFESSZOR 70 ÉVES

A Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerész-tudományi Kar, a Gyógyszertechnológiai Intézet és a Szegedi Akadémiai Bizottság Gyógyszerészeti Szakbizottsága tudományos ülés keretében köszöntötték *Erős István* professzort 70. születésnapja, valamint az általa vezetett Reológiai Munkacsoport 45 éves fennállása alkalmából. Az ünnepi ülésre 2010. november 25-én került sor, ahol a köszöntések mellett a Gyógyszertechnológiai Intézet jelenlegi és korábbi munkatársai egy-egy tudományos előadással tisztelgettek *Erős István* professzor munkássága előtt.

Erős István professzor életútja, oktatói és kutatói tevékenysége, valamint közéleti pályafutása az alábbiakban foglalható össze.

Kaposváron született 1940. december 8-án, ahol általános és középiskolai tanulmányait is végezte. 1965-ben szerzett gyógyszerési oklevelet a Szegedi Orvostudományi Egyetemen. Még az oklevél megszerzése évében egyetemi státuszra került a Gyógyszertechnológiai Intézetben (Intézet). Gyógyszerészdoktor lett 1969-ben, 1973-ban gyógyszertechnológus szakgyógyszerési vizsgát tett, majd 1976-ban a gyógyszerészeti tudomány kandidátusa tudományos fokozatot szerezte meg. 1994-től az MTA gyógyszer tudományok doktora címet viseli, 1995-ben habilitált doktor lett.

Erős István professzor tehát 45 évet töltött az Intézetben, végigjárva a ranglétra minden fokát. 10 éven keresztül tanszékvezetőként irányította az Intézet oktató és kutató munkáját (1995-2005). Vezető kari feladatokat látott el, előbb mint dékán-helyettes (1993-1997), később pedig, mint a Gyógyszerésztudományi Kar dékánja (1997-2000). A Szakképzési és Továbbképzési Tagozat igazgatójaként 2000-től 2007-ig tevékenykedett. A kari Doktori Iskola alapító tagja, az Intézet PhD programvezetője 1996-tól. Elnöke volt a kar Habilitációs Szakbizottságának (2000-2006). Kutató munkáját 303 dolgozat, 255 előadás, 5 szerkesztett könyv, 3 könyvfejezet és több egyetemi jegyzet fémjelzi. A „Supplementum” továbbképző lap (Galenus Gyógyszerészeti Lap és Könyvkiadó Kft.) szerkesztő bizottságának elnöke ill. a távoktatási program koordinátora volt. Több mint 48 ipari kutatási témának volt a vezetője, OTKA és egyéb (RET, GVOP) projektek résztvevője, valamint 2 szabadalom társszerzője.

Közéleti tevékenysége is igen szerteágazó. A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság (MGYT) Gyógyszertechnológiai Szakosztály mb. elnöke volt (2003-2004), majd az MGYT tudományos és továbbképzési ügyekért felelős alelnöke (2004-2006), később elnöke (2006-2008). A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Gyógy-

szerkémiai és Gyógyszertechnológiai Munkabizottságának és az MTA Kémiai Tudományok Osztálya Kémia Doktori Bizottságának tagja. A Szegedi Akadémiai Bizottság Gyógyszerészeti Szakbizottságának elnökeként 1996-tól 2005-ig tevékenykedett. A Magyar Gyógyszerész Kamara (Kamara) alapító tagja, a Kamara elnökségének tagja (1998-2002), és még számos munkacsoportban, egyesületben tevékenykedett és tevékenykedik. Az Acta Pharmaceutica Hungarica szerkesztő bizottsági tagja, az Ipari

Gyógyszerészeti Szakmai Kollégium elnöke (2000-2004), jelenleg tagja, az Egészségügyi Szakképzési és Továbbképzési Tanács tagja, valamint a VIII. Magyar Gyógyszerkönyv Szerkesztőbizottságában a Galenusi és Technológiai albizottság elnöke.

Eddigi elismerései, kitüntetései: Kiváló Gyógyszerész (Népjóléti Miniszter, 1990.), Mestertanár (Oktatási Miniszter, 1999.), Gyógyszerészetért életműdíj (Magán-gyógyszerészek Országos Szövetsége, 2000.), Magyar Köztársasági Érdemrend Tiszti Keresztje (2002.), Szebelle László Emlékérem, (MGYT, 2004.), Hintz György Emlékérem (MGYT Gyógyszertechnológiai Szakosztály, 2006.), Batthyány-Strattmann László Emlékérem (egészségügyi miniszter, 2007.), Életműdíj (Szegedi Gyógyszerészképzés Fejlesztéséért Alapítvány, 2008.), Kazay Endre Emlékérem (MGYT, 2009.), Tantus Amor Operis Pharmaciae (Kamara, 2010.), Nikolics Károly Emlékérem (MGYT Gyógyszertechnológiai Szakosztály, 2010.), SZTE Általános Orvostudományi és Gyógyszerésztudományi Karai Öregdiák Szövetsége 2010. évi pályázatának I. díja., tiszteletbeli elnök (MGYT, 2010.).

Kedves Erős professzor úr!

Születésnapod alkalmából, minden gyógyszerész nevében, szeretettel köszöntünk, s szívből gratulálunk! Köszönjük a Gyógyszerésztudományi Kar és a Gyógyszertechnológiai Intézet érdekében végzett munkádat, s reméljük, hogy emeritus professzorként még hosszú ideig velünk maradsz, s részese leszel a szakmai, a kari és az intézeti életnek. Ehhez kívánunk erőt, egészséget az elkövetkezendő időre.

Fülöp Ferenc akadémikus
dékán, SZTE Gyógyszerésztudományi Kar

Révész Piroska
tanszékvezető egyetemi tanár, Gyógyszertechnológiai Intézet

Blázsó Gábor egyetemi docens
SZAB Gyógyszerészeti Szakbizottság elnöke

**XVI. GYÓGYSZERTECHNOLÓGIAI KONFERENCIA ÉS
VIII. GYÓGYSZER AZ EZREDFORDULÓN KONFERENCIA
SIÓFOK, 2010 OKTÓBER 20-22.**

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság (MGYT) Gyógyszeripari Szervezete és Gyógyszertechnológiai Szakosztálya 2010. október 20-22. között, közösen rendezte meg konferenciáját, melynek helyszíne – szakítva sokéves hagyományaival – ezúttal Siófok volt. A rendezvénynek helyt adó Hotel Azúrban kényelmesen és megfelelő körülmények között fért el a közel 300 résztvevő. A tudományos programot 7 plenáris és 28 bejelentett szekció előadás, valamint 25 poszter prezentáció tette rendkívül változatossá.

A megnyitó ünnepségen *Antal István*, a Gyógyszertechnológiai Szakosztály elnöke köszöntötte a résztvevőket, majd felkérte az MGYT elnökét, *prof. Botz Lajost* a konferencia megnyitására. Elnök úr megnyitó szavai után a Társaság három tiszteletbeli elnöke, *prof. Szász György*, *prof. Vincze Zoltán* és *prof. Erős István* is köszöntötték a konferenciát. Ez után a Gyógyszeripari Szervezet elnökeként *Bozsik Erzsébet* köszöntötte a résztvevőket.

Ezt követően a Gyógyszeripari Szervezet vezetőségében 1988-tól 2009-ig betöltött aktív szerepének, valamint több évtizedes rendszeres és igen aktív szervező munkájának elismerésként,

a Gyógyszeripari Szervezet a legmagasabb szakmai elismerésével, „Spergely Béla Emlékérem”-mel jutalmazta *Bagó Györgyné Szmodits Editet*, aki a Szervezet vezetőségi tagja volt sok éven keresztül. A laudációban elhangzott, hogy munkahelye mindvégig a gyógyszeriparhoz kötötte. A Chinoin (későbbi Sanofi Aventis) gyógyszergyárban a Minőségellenőrzési főosztályon analitikusként kezdett, majd szakgyógyszerészi vizsgát tett kémiai-fizikai gyógyszer-

*Antal István köszönti
a résztvevőket*

A konferencia elnöksége. Balról: prof. Vincze Zoltán, prof. Erős István, prof. Szász György, Bozsik Erzsébet, prof. Botz Lajos, prof. Mátyus Péter, Márkus Sarolta

Bagó Györgyné Szmodits Edit átveszi a Spergely Béla Emlékérmét prof. Botz Lajos elnöktől

Prof. Erős István átveszi a Nikolics Károly Emlékérmét prof. Botz Lajos elnöktől

**Prof. Botz Lajos köszönti
a résztvevőket**

**Bozsik Erzsébet köszönti
a résztvevőket**

**Márkus Sarolta köszönti
a résztvevőket**

ellenőrzésből, amit a doktori cím megszerzése követett. Később a kvantitatív laboratórium vezetője, majd a Minőségbiztosítási Igazgatóság osztályvezetői kinevezését kapta meg. Foglalkozott minőségfejlesztéssel, majd a gyógyszeripari termékek felszabadításának irányításával, melyre az OGYI-tól kapott Qualified Person megbízása jogosította fel.

A Gyógyszertechnológiai Szakosztály és a Gyógyszeripari Szervezet felterjesztése alapján az MGYT elnöksége **Erős István** egyetemi tanárnak több évtizedes gyógyszertechnológiai munkásságáért, ezen belül a reológia összefüggéseinek alkalmazása területén új gyógyszerformák tervezésében elért kimagasló színvonalú kutatói munkájának elismerésül a Nikolics Károly Emlékéremet adományozta. A kitüntetést **prof. Botz Lajos** adta át, az ünnepelt laudációját **Antal István** ismertette. Fontosnak tartotta kiemelni, hogy a közeljövőben 70. életévét betöltő Erős professzor úr az egyetemi feladatok mellett kiemelkedő elhivatottsággal és felelősséggel látta el a szakmai közéletben elnyert tisztségeit. Tudományos munkáját fémjelzik a megírt könyvek és könyvfejezetek, a több száz folyóiratcikk és előadás. Erős prof. tudományos műhelyt épített fel és iskolát teremtett. Irányítása alatt több mint 40 egyetemi doktori, kandidátusi illetve Ph.D. értekezés született.

Ez után **Márkus Sarolta** MGYT főtítkárr az MGYT és a Magyar Kémikusok Egyesülete (MKE) között létrejött szakmai együttműködésről szóló megállapodás aláírását jelentette be. A megállapodást a két Társaság elnöke, **prof. Botz Lajos** és **prof. Mátyus Péter** a megnyitó ünnepség asztalánál írta alá. (A megállapodás szövegét a Gyógyszerészet novemberi számának Hírek rovatában tettük közzé.) Az aláírás után **prof. Mátyus Péter** köszöntötte a rendezvény résztvevőit.

A továbbiakban az üléselnökök feltüntetésével a szekciókban elhangzott előadások tartalmának összefoglalá-

sa következik a beküldött összefoglalók és az előadások ábrái alapján.

A konferencia első napján elhangzott előadások

1. szekció

Az 1. szekció üléselnöke **Márkus Sarolta** (EGIS Gyógyszergyár Nyrt.) volt.

Első plenáris előadásként **prof. Erős István** (Szegedi Tudományegyetem): „Polimerek és biopolimerek a gyógyszertechnológiában” c. előadása hangzott el. A polimerek és biopolimerek nélkülözhetetlen anyagok a gyógyszerészetben, a polimer hatóanyagok – pl. enzimek, hormonok, antibiotikumok – száma és jelentősége egyre nő. A polimer jellegű segédanyagokról már a gyógyszerekkel kapcsolatos ókori írásos emlékekben is találunk utalásokat. A modern gyógyszerkészítményekben alkalmazott segédanyagok tekintetében pedig robbanásszerű növekedést tapasztalunk. Eltűnt az éles határ a hatóanyag és az adalékanyag között: a programozott hatóanyag-leadású rendszerekben ugyanis a hatóanyag-leadás késleltetése, pulzálóvá tétele, célba juttatása, a penetráció és permeáció fokozása már (majdnem) önálló terápiás hatásnak tekinthető. A polimereket és biopolimereket hatóanyagként, csomagoló- és ioncserélő segédanyagként, készítményalapok (pl. kenőcs és kúpalapanyagok) alkotóiként, stabilizáló segédanyagként különböző gyógyszerformák esetében alkalmazzuk. Az előadó ennek a nagy és változatos anyagcsoportnak a gyógyszerleadás szabályozására irányuló felhasználását ismertette részletesebben. Szólt a polimer oldószer és hatóanyag micellába zárásáról, anyagok dendrimerhez kapcsolásáról, membránképzésről (különös tekintettel a bevonásra, mikro- és nanokapszulázásra, valamint a transzdermális szabályozásra) és a mátrixképzésről is. Ez

utóbbi csoporton belül megismerkedhettünk a liogélek és xerogélek közötti különbséggel, valamint szerepükkel a transzdermális bevitel, mukoadhézió, oldódás, duzzadás, erózió, degradáció és jel-szenzitív rendszerek előállításában.

Második plenáris előadásként *Aszódi József et al.* (Sanofi-Aventis / Chinoin): „Az eredeti gyógyszerkutatás új útjai a sanofi-aventis-nél” c. előadását hallgathattuk meg. A kutatási igazgató előadásában bemutatta a „klasszikus” gyógyszerkutatás válságának jellemzőit és okait. Míg az elmúlt 10 évben több mint duplájára emelkedett a nagy gyógyszercégek K+F kiadása, az FDA által engedélyezett gyógyszerek száma a felére csökkent. Egyre több gyógyszer felfedezése kis biotechnológiai cégeknél vagy egyetemeken történik, majd a legjobb molekulákat a gyógyszercégek megvásárolják és maguk folytatják a fejlesztést. A gyógyszeripari innováció tehát már nem elsősorban a nagy cégek kiváltsága. A leggyakoribb magyarázat, hogy a nagy gyógyszercégeknél a lassú döntéshozás és bürokratikus procedúrák megölik a kreativitást. A ma engedélyezett gyógyszerek 10-15 év kutatásának és fejlesztésének eredményei. Az elmúlt 10-15 év alatt azonban a tudományos és egészségügyi környezet jelentősen megváltozott. A megnövekedett gyógyszerbiztonsági követelmények nagyobb szerepet adnak a preklinikai toxikológiai vizsgálatoknak. Néhány gyógyszer bukása, különösen az onkológiai területen, szükségessé tették a betegek gondosabb besorolását a klinikai kipróbálások során, valamint biomarkerek kifejlesztését, amelyek személyre szabott orvoslást tesznek lehetővé. Az előadásban ezeknek a biomarkereknek a fejlesztéséről, a betegek fenotípezálásának szükségességéről, és az ebből levonható messzemenő következtetésekről volt még szó a rendszerbiológia fejlődésének bemutatásával egyetemben.

2. szekció

A második szekció üléelnöke *prof. Hódi Klára* (Szegedi Tudományegyetem) volt.

A szekcióban plenáris előadásként *Cseh Zsoltné Pálos Andrea* (OGYI): „A gyógyszerhatóanyagok minősége és a beszállító váltás kockázatai” c. előadása hangzott el. A gyógyszerkészítmények minőségét, hatásosságát és biztonságát sok tényező befolyásolja. Fontos a hatóanyag(ok) minősége, melyet jelentősen befolyásolhat az eredete és előállításának módja. Az előadó elsősorban a szerves, szintetikus (fél-szintetikus) úton előállított gyógyszeranyagok minőségét szabályozó hatósági követelményeket foglalta össze. Különleges hangsúlyt kapott a kiindulási anyagok megjelölése, a szintézisút/gyártási útvonal részletezése és a lehetséges szennyezők tárgyalása. Manapság egyre inkább elválik a hatóanyag- és a készítménygyártás, és növekvő számban jelennek meg hatóanyaggyártók Kínából, Indiából és más, nem európai országokból. Ilyen esetekben gyakran

előfordul, hogy a szintézis első lépéseit, de akár az egész szintézist nem a Helyes Gyógyszergyártási Gyakorlat (GMP) alkalmazásával végzik. Mivel a GMP előírásai a gyártót csak a megnevezett kiindulási anyagtól kötelezik, ezért egyre komplexebb molekulákat jelölnek meg, a leírt szintézis-utak egyre rövidebbek, néha csak egy-két lépés (sóképzés, tisztítás) választja el a kiindulási anyagot a végső hatóanyagtól.

Az előadó erre, és ennek veszélyeire hívta fel a figyelmet.

A szekcióban hangzott el *Kovács Mónika* (TEVA Gyógyszergyár Zrt.): „Gyógyszerbiztonság a gyógyszergyártók szemszögéből (felhasznált alapanyagok minősége)” c. előadása. A felhasználó szempontjából a gyógyszerrel szemben támasztott elvárások között az első helyeken osztozik a hatékonyság és biztonságosság. A fejlesztési fázisban kritikus hangsúlyt kap a gyógyszer-hatóanyagok mellékhatásainak a pontos felderítése és a biztonságos alkalmazhatóság feltételeinek a kidolgozása. A rutin gyártás során „minőséget beépíteni a termékbe” irányelv alapján feladat a folyamatosan megbízható minőségű kiindulási anyagok alkalmazása és a gyártás lépéseinek szigorú kontroll alatt tartása. A szerző előadásában áttekintette az alapanyagok minőségével szemben támasztott követelményeket és azok folyamatos kontroll alatt tartásának lehetőségeit.

Bajdik János et al. (Chinoin Zrt.) „Lehetőségek az originális gyógyszerforma-fejlesztés hatóanyag-felhasználásának minimalizálására” címmel tartott előadást. A kismolekulák originális fejlesztése, a jelentős költségnövekedés ellenére egyre kevesebb új molekula piaci megjelenését eredményezi. A hatékonyság növelésére új szemléletre, illetve új technikai megoldások alkalmazására van szükség. A cél a hatóanyag hatásosságának, ártalmatlanságának és fejleszthetőségének minél gyorsabb, pontosabb és költséghatékonyabb feltérképezése, amely lehetővé teszi, hogy a fejlesztési fázisba olyan molekulák kerüljenek, amelyeknél nagyobb a piacra kerülés valószínűsége. A gyógyszer-technológiai fejlesztés célja, hogy minél korábban nyújtson olyan támogatást, amely a fenti kritériumok becslését a legjobban elősegíti. Ehhez a korai fázisban csak igen kis mennyiségű hatóanyag áll rendelkezésre; a mennyiség növelése jelentős idő- és költségnövekedést okoz. Az előadásból megismerhettük azokat a tech-

Aszódi József előadását tartja

nológiai lehetőségeket, melyek minimális anyagszükséglet mellett képesek megbízható módon jellemezni egy-egy gyógyszerjelölt hatóanyag viselkedését és a segítségükkel a korai preklinikai vizsgálatokhoz szükséges minták előállítása is lehetővé válik.

Aigner Zoltán et. al (Szegedi Tudományegyetem) „Kokristályok alkalmazása a gyógyszerészetben” c. előadásában szólt arról, hogy napjainkban a hatóanyag-kutatás korai fázisában már nemcsak a gyártás szempontjából legmegfelelőbb polimorf forma és só kiválasztása történik, hanem a kokristály képzés lehetőségeit is egyre többen vizsgálják. Ezekkel a vizsgálatokkal nemcsak arra nyílik lehetőségünk, hogy a hatóanyag kristályszerkezetét a kívánalmaknak megfelelően válasszuk ki, hanem a kokristályok alkalmazásával, a kristályszerkezet módosításával javítsuk a fizikai-kémiai tulajdonságokat, a feloldozhatóságot vagy/és a rossz oldékonyságú anyagok biohasznosulását. Az előadó bemutatta a kokristályképzés feltételeit és lehetőségeit, a gyakran alkalmazott elővizsgálatokat (screening technikák), a kokristályképzők kiválasztásának alapvető feltételeit, végül a termékek legfontosabb szerkezetvizsgáló módszereit. A kokristályok alkalmazásának előnyös tulajdonságai mellett szót ejtett előállításuk problémáiról is (kristályosítás, dimerizálódás, oldószer beépülés, méretnövelés). Végül pedig irodalmi példák bemutatása mellett a kutatási team eredményeiről is beszámolt.

Szeghy Gergely et al. (Meditop Gyógyszeripari Kft.) „Porlasztva szárítás lehetőségei hatóanyagok amorfizálására” c. előadása hangzott el a szekcióban utolsóként. A porlasztva szárítás során magas hőmérsékletű térbe porlasztott oldatból az oldószer gyors elpárolgása után az alkalmazott körülményektől függő méreteloszlású szilárd szemcsék keletkeznek. Többféle szilárd anyag feloldásával különböző összetételű szilárd oldatok/eutektikumok állíthatók elő. Az előadásban a szerző modellvegyületen mutatta be a paraméterek optimálásával elért 80% feletti kitermelést. Szó esett a diklofenak hatóanyag tablettázhatóságának javításáról és stabilizált amorf karvedilol hatóanyag előállításáról is.

3. szekció

A harmadik szekció üléseelnöke *prof. Zelkó Romána* (Simmelweis Egyetem) volt.

Elsőként Csányi Erzsébet et al. (Szegedi Tudományegyetem): „Hatóanyagok bőrön keresztüli penetrációjának vizsgálati lehetőségei I. *In vitro*, *ex vivo* modell” c. előadása hangzott el. A bőr legfelső rétegére, a stratum corneumra az úgynevezett „tégla-fal-szerkezet” jellemző, ahol a tégláknak elszarusodott, sejtorganellum nélküli corneocyták felelnek meg, közöttük pedig lipid- és vízrétegek helyezkednek el. Ennek a sajátos kettős lipid szerkezetnek köszönhetően a stratum corneum véd a

külső behatásokkal szemben és szabályozza a víz párolgását a bőrből. Ez a barrier funkció azonban megnehezíti és gyakran lehetetlenné teszi hatóanyagok transzdermális bejuttatását. A bőrön keresztüli diffúziós folyamatok vizsgálata rendkívül fontos a transzdermális gyógyszerhordozó rendszerek fejlesztéséhez. A Franz-cellás penetrációs vizsgálatok során általánosan használt szintetikus membrán alkalmas modellként szolgál a hatóanyag diffúziós folyamatainak tisztázására. A transzdermális készítmények fejlesztése során alkalmazott penetrációfokozók számos esetben azonban a stratum corneum kettős lipidszerkezetének megváltoztatása révén fejtik ki hatásukat. Ezen folyamatok modellezésére a szintetikus membrán nem alkalmas. Az előadó beszámolt a humán epidermis és amnion membrán alkalmazásával szerzett tapasztalatokról különböző hatóanyagok biológiai membránokon keresztüli penetrációjának, abszorpciójának változásával kapcsolatosan, továbbá ismertetésre került különböző penetrációfokozó szerek hatása.

Közvetlenül ezt követően hangzott el *Berkó Szilvia* et al. (Szegedi Tudományegyetem): „Hatóanyagok bőrön keresztüli penetrációjának vizsgálati lehetőségei II. *In vivo* eger modell” c. előadása. A transzdermális gyógyszerfelszívódás igen fontos, alternatív gyógyszerbeviteli út, ezért számos vizsgálati módszert alkalmaznak bőrön keresztül történő hatóanyag-penetráció vizsgálatára. Az előadó ismertette egy új modell kidolgozására tett erőfeszítést, mely élő bőrt alkalmazva lehetővé teszi a penetráció és a felszívódás egyidejű monitorozását. A módszer kidolgozása során altatott SKH-1 szőrtelen egerek hátán bőrredőt alakítottak ki, melyet két szimmetrikus ablakkal ellátott titániumlemezzel rögzítettek. A bőrredő egyik oldaláról eltávolították a bőrt és erre az oldalra a lemez ablakához fémhengert rögzítettek, melyet foszfát pufferrel töltöttek meg. A bőrredő másik oldalát ibuprofen tartalmú géllal kezelték. A 6 órás kísérleti idő alatt minden órában lecserélték az akceptor fázist és meghatározták a bőrön átjutott hatóanyag mennyiségét. Vizsgálták ezen kívül a keringésbe jutott hatóanyag mennyiségét is. A bőrredő mikrokeringését intravitális mikroszkóppal figyelték meg, emellett szövettani vizsgálatokat is végeztek. A mikrokeringési és szövettani elemzés szerint a bőrredő funkcionálisan és morfológiailag épnek bizonyult. A hatóanyag koncentrációja a pufferben folyamatosan emelkedett, a plazmában 3 óra után érte el a csúcát. Az eredmények alapján a modell alkalmas hatóanyagok bőr penetrációjának és felszívódási kinetikájának *in vivo* vizsgálatára.

Az előadás-sorozat harmadik részeként hangzott el *Csizmazia Eszter* et al. (Szegedi Tudományegyetem): „Hatóanyagok bőrön keresztüli penetrációjának vizsgálati lehetőségei III. FT-IR alkalmazása” c. előadása. A Fourier-Transzformációs Infravörös (FT-IR) spektroszkó-

pia egy hatékony módszer a stratum corneum (SC) biofizikai szerkezetének molekuláris szintű tanulmányozására, lipid-, protein- és víztartalmának jellemzésére, hatóanyagok bőrpenetrációjának követésére és a különböző penetrációfokozók által előidézett biokémiai változások detektálására. Nagy előnye ennek a technikának, hogy magyarázatot adhat az *in vivo* perkután penetrációfokozás mértékére és mechanizmusára is. Az ún. „*tape stripping*” módszerrel kombinálva pedig nemcsak a SC legfelső rétege jellemezhető, hanem a mélyebb régiókról is információt lehet szerezni. Az előadó egy nagy HLB értékű cukorészter (Sucrose laurate D-1216) penetrációfokozó hatására irányuló vizsgálatról, valamint a SC szerkezetére és hidratációjára gyakorolt hatásáról számolt be ibuprofen tartalmú hidrogél *in vivo* alkalmazása esetén SKH-1 szőrtelen egereken.

A nap utolsó előadását Peter Gauer (Korsch AG): „KORSCH tablettázástechnológia” címmel tartotta. Az előadásban, mely a konferencia tudományos programján kívül hangzott el, részletes tájékoztatást kapott a hallgatóság a tablettázógépek fejlődésében elért legújabb eredményekről. Megismerkedhettünk a Korsch tablettázó gépeinek legújabb generációjával, valamint izgalmas és látványos bemutatóban ismerhettük meg a szendvicstablettázás, a tabletta-a-tablettában, a pelletek tablettázásának lehetőségeit.

A konferencia második napján elhangzott előadások

4. szekció

A nap első szekciójának üléselnöke Ujfalussy György (EGIS Gyógyszergyár Nyrt.) volt.

Elsőként prof. Marosi György et al. (Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem): „Folytonos és szakaszos gyógyszer-technológiai alternatívák” c. plenáris előadása hangzott el. A gyógyszeripar érdeklődésében a termék mindig megelőzte a technológiát. E szemléletben az FDA 2004-ben publikált *Process Analytical Technology* (PAT) útmutatása óta elmozdulás figyelhető meg. A fejlesztés korlátainak és a gyártás kockázatainak csökkentése érdekében megfogalmazódott a technológia jobb megértésének, szabályozásának igénye. A gyógyszer-technológiai megoldások megértése lehetőséget kínál az anyagtulajdonságok kreatív, tervszerű módosítására is, ami jelentős hajtóerő az ilyen irányú fejlesztésekhez. Ennek fényében különösen aktuális összevetni a szakaszos és folytonos technológiák lehetőségeit az anyagtulajdonságok befolyásolására. Lényeges különbség figyelhető meg abban is, hogy a kétfajta technológia mennyire alkalmas a PAT elvek realizálására. A jól ismert szakaszos technológiai módszerek alternatívájaként az extrúziós technikák változatai kerültek bemutatásra. Az összehasonlítás kiterjedt az extrúziós szferonizálók, egy- és kétcsigás, ömledékszivattyús,

kaszkád, szuperkritikus, nanoszálképző és mini-extrúderekre. A szerkezeti változások nyomon követésére szolgáló analitikai módszerek közül az előadó ismertette a Raman spektrometria, termoanalitika, XRD és TSC alkalmazásának lehetőségét.

Ezt követően Nagy Zsombor Kristóf et al. (Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem): „Elektrosztatikus nanoszálképzés alkalmazási lehetőségei a gyógyszer-technológiában” c. előadását hallgathattuk. Az elektrosztatikus nanoszálképzés a gyógyszeriparban még alig ismert nanotechnológiai eljárás, mely elsősorban a gyógyszer-technológia területén nyújt új lehetőségeket. A technológia alapja az, hogy nagy elektromos térerősség hatására kialakuló Coulomb erő képes polimer oldatokból és olvadékokból szálakat kihúzni, amik a gyűjtő felé haladva elvékonyodnak és megszilárdulnak. Az így kialakított szövedékek szálainak átmérője általában szubmikronos méretű (50 nm – 1 µm). Az előadásban bemutatásra kerültek a munkacsoport által előállított nanoszál szövetek, melyeket különböző polimerek és oldószerek alkalmazásával készítettek. A szövedékek morfológiájának meghatározására optikai és pásztázó elektronmikroszkópot (SEM), a hatóanyagok kristálymorfológiájának igazolására röntgen diffrakciót (XRD), Raman mikrospektrometriát, differenciális pásztázó kalorimetriát (DSC) alkalmaztak. Az előadás konklúziója, hogy ez az ígéretes nanotechnológiai eljárás új, hatékonyabb gyógyszer-bejuttatási lehetőségeket nyithat a fejlesztő gyógyszer-technológusok számára.

A soron következő előadást Jójátrné Laczkovich Orsolya et al. (Szegedi Tudományegyetem) tartotta „Kristályos vagy amorf? Az amorfizálhatóság vizsgálata” címmel. Mint ahogy az a konferencia előző napján is elhangzott már, a szilárd anyagok két nagy csoportba oszthatók: lehetnek kristályosak és lehetnek amorf szerkezetűek. A gyógyszeriparban használt hatóanyagok nagy része kristályos formában kerül feldolgozásra. Ennek elsősorban stabilitási okai vannak. Mégis az amorf forma tanulmányozása az utóbbi években a gyógyszer-technológia egy népszerű, sokak által vizsgált ága. Ennek megközelítése több oldalról lehetséges. Egyrészt cél lehet az amorf forma direkt előállítása, amely sok esetben jobb biohasznosíthatósággal rendelkezik. Másrészt az amorf forma keletkezhet egy kristályos hatóanyag formulálása illetve tárolása során, amely egy nem kívánatos folyamat és stabilitási problémákat eredményez. A jobb biohasznosíthatósággal összefüggő szemcseméret csökkentés egyik lehetősége a mikronizálás és a nanonizálás. Az előadó hangsúlyozta, hogy ha egy hatóanyagot mikrovagy nanokristály formájában kell előállítani és ez az adott hatóanyag egy jól amorfizálódó vegyület, akkor dezintegráló művelet segítségével szinte lehetetlen a kristályos szerkezet megtartása. Az amorfizálhatóság előrejelzése és tanulmányozása hasznos még a

formulálás megkezdése előtt, mivel ezzel prediktálni lehet egyes felmerülő problémákat, illetve elkerülhetetlen, ha amorf formulálásról van szó.

ifj. Regdon Géza et al. (Szegedi Tudományegyetem): „Pelletek előállítására rétegzési technológiával” címmel tartott előadást. A rétegzési technológia számtalan lehetőséget biztosít a gyógyszerek formulálásában. Pelletek előállításához, bevonásához gyakran különböző polimereket használnak fel, de ezek hatását a készítmény viselkedésére keveset vizsgálták. Az előadás azon kísérleti eredményeket ismertette, melyekben két különböző vízzoldékonyságú hatóanyaggal, a diltiazem hidrokloriddal és a piridoxin hidrokloriddal készített rétegzett pelleteket vizsgáltak. A pelletek inert magra rétegzett hatóanyagból, majd arra különböző mennyiségben felvitt felhasználásra kész Acryl-EZE filmbevonatból álltak. Az eredmények azt mutatták, hogy az Acryl-EZE hatására a diltiazem hidroklorid részben a filmbevonatba migrált, s ennek során amorf formát vett fel, és csak hőközlés hatására kristályosodott ki. Ezt röntgen- és termomikroszkópos vizsgálatok is igazolták. A piridoxin hidroklorid a fenti viselkedést nem mutatta, ugyanakkor a termodinamikai vizsgálatok azt jelezték, hogy a pelletek csak a filmbevonás befejezése után órákkal nyerték el végleges szerkezetüket.

Kása Péter et al. (Szegedi Tudományegyetem): „A tabletta-bevonás levegőmennyiségének optimalizálása léptékcsoökkentéssel a művelet gazdaságosabbá tétele érdekében” című előadása hangzott el a szekcióban utolsónként. Napjainkban az egyre szaporodó gyógyszerek/gyógytermékek/étrend-kiegészítők között a sok egyéb forma mellett még mindig a szilárd gyógyszerformák száma a legnagyobb. Ezek többsége a klasszikus értelemben vett tablettázási folyamat terméke. A felhasználásra kerülő hatóanyagok zömének igen keserű az íze, a termékek megfelelő védelme, illetve az adott helyen történő hatóanyag-kioldódás érdekében az előállított termékeket különböző bevonatokkal láthatják el. Ezen művelet nemcsak idő-, hanem energiaigényes is, így az előállítóknak nem mindegy, hogy erre a célra mekkora anyagi ráfordítás szükséges. Ennek érdekében elengedhetetlen a műveleti paraméterek megfelelő beállítása. A szerzők munkájukban különböző termékek bevonási paramétereit optimalizálták, különös tekintettel a felhasznált levegőmennyiségre és a folyadékadagolás sebességére. Ezzel együtt vizsgálták a geometriai paramétereikben különböző termékek bevonási folyamatait, a megfelelő minőségű termék előállításához minimálisan szükséges levegő mennyiségét, a bevonó folyadék adagolásának sebességét, a bevonási folyamatok végén a termékek minőségét. Az ipari méretben alkalmazott berendezés paramétereit figyelembe véve a felhasznált levegő mennyiségét átültették a laborkörülmények között használatos berendezés méreteire, majd a beállítá-

sok változtatásával meghatározták a művelet optimális paramétereit. Ennek segítségével megállapították, hogy az eredeti beállítások megváltoztatásával jelentős megtakarítás érhető el.

5. szekció

A nap második szekciójának üléselnöki feladatait *Kissné Csikós Emőke* (Richter Gedeon Nyrt.) látta el.

A szekció *Thaler György* (Richter Gedeon Nyrt.): „Globális kihívások előtt: Gyógyszeripari körkép 2010” c. plenáris előadásával kezdődött.

A gyógyszeripart az elmúlt 5 évben több kihívás érte, mint az elmúlt négy évtizedben együtt. A hagyományos gyógyszerkutatás, fejlesztés és marketing sok év alatt kialakult gyakorlata tarthatatlannak tűnik: növekvő költségek és ráfordítások mellett kevés a kiemelkedő forgalmú, igazán innovatív új termék, a biztosítótársaságok anyagi forrásai csökkenőben vannak, ugyanakkor az egészségügyi költségek és a gyógyszerköltségek növelésére irányuló igények növekednek. Az ellentmondást sokféleképpen igyekeznek feloldani. Az originális kutatás új területekre tör be és új metodikákat alkalmaz. Az eddig tiszta profilú (generikus vagy originális) cégek diverzifikálnak a másik területre, a biztosítók tendereket alkalmaznak az árak további leszorítására, amire a generikus cégek a hatékonyság növelésével válaszolnak. Egy másik lehetőség a folyamatos fejlődés fenntartására a biotechnológia, ami előtt továbbra is fényes jövő látszik, bár a területre való belépési korlátok nagyok. Az előadás második részében a jövővel kapcsolatos kérdésekről volt szó, a lehetséges kilátásokról. A túlélési stratégia alapozhat a mindenáron való növekedésre (M&A), a másik lehetőség pedig a kollaboratív modellek terjedése. Az előadó kiemelte a biotechnológiát, mint a jövő reményességét. Az előadást egy *Csikószentmihályi Mihály* idézet zárta: „Egy üzleti vállalkozás annyiban sikeres, amennyiben olyan termékeket és szolgáltatásokat állít elő, amelyek a boldogság teljességéhez segítenek hozzá.”

Ezt követően *Horányi Tamás* (Béres Gyógyszergyár Zrt.): „A törzskönyvező dilemmái, avagy ami az előírásokból nem olvasható ki” c. előadása hangzott el. A különböző kategóriájú termékek (gyógyszerek, orvostechikai eszközök, étrend-kiegészítők, speciális gyógyászati célra szánt tápszerek, kozmetikumok stb.) forgalomba hozatalának és forgalmazásának feltételeit részletes előírások,

Thaler György előadását tartja

nemzeti és uniós jogszabályok sokasága szabályozza, melyek folyamatos változása komoly szellemi kihívás elé állítja az engedélyeztetéssel foglalkozó szakembereket. Mégis az ezen a területen dolgozó törzskönyvezők jól tudják, hogy a valódi nehézséget nem a követelmények ismerete, hanem azok maradéktalan betartása jelenti. A legtöbb szabályrendszer – és ez alól a fentebb említett termék kategóriákra vonatkozó jogszabályi környezet sem kivétel – jól kezeli az általános, szokásos folyamatokat, de gyakran nem tud választ adni az egyedi esetekben (különösen a határterületeken) felmerülő kérdésekre. A jól működő fejlesztési környezetekben (különösen a kis és középméretű vállalkozásoknál) a törzskönyvezőknek szegezett kérdések jelentős számban a nem tipikus esetekre vonatkoznak. Sokszor már a fejlesztés kezdeti szakaszában nyilatkozni kell egy kiválasztott termék engedélyeztetettségéről, az áhított alkalmazási javallat hatósági elfogadásának esélyéről, az alap- és csomagolóanyagokhoz rendelkezésre álló dokumentumok megfelelőségéről, a betartandó követelményrendszeréről, az átvételre kerülő termék engedélyeztetési dokumentációjának alkalmasságáról, vagy éppen az engedélyeztetési/forgalomba hozatali eljárás várható időtartamáról. Az előadás arra kereste a választ, hogy van-e megoldás a mindennapi gyakorlat és a jogszabályi előírások között megbúvó ellentmondásokból fakadó dilemmák feloldására.

Soron következett *Vető Imre* (TEVA Gyógyszergyár Zrt.): „Új analitikai kihívások néhány ismert citosztatikum esetén” c. előadása. A citosztatikum molekulák analitikai vizsgálatai több évtizedes múltra tekintenek vissza. A közismert molekulák (mint például: ciszplatin, karboplatin, dakarbazin) analitikai vizsgálatai a fizikai és kémiai tulajdonságaik miatt azonban napjainkban is komoly analitikai kihívásokat jelentenek. A platinatartalmú citosztatikumok rendkívül érzékenyek fényre, hőre, nagyon jó komplexképzők és vizes oldatban rendkívül gyors bomlásuk következik be. Ezen tulajdonságaik megnehezítik a megfelelő minta előkészítést. Az előadásban különös hangsúlyt kapott, hogy a nem megfelelő minta előkészítési és kromatográfiás eljárás során műtermékek keletkeznek, amelyek meghamisíthatják a mérési eredményeket. A növényi eredetű citosztatikumok bomlása során keletkező ismert és ismeretlen bomlástermékek száma komoly kihívásokat támaszt a megfelelő analitikai módszerek kiválasztása illetve validálása során. Az előadásban ezen tulajdonságokból eredő analitikai és gyártástechnológiai problémák megoldására kaptunk információkat a gyártási folyamat validációk illetve analitikai módszer validációk és vizsgálatok során.

Orbán Ádám (EGIS Nyrt.): „Gyógyszerfejlesztés a szabadalmak útvesztőjében” címmel tartott előadást. A generikumok fejlesztése során a bioekvivalens készítmény előállítás mellett elvárta az olyan összetételű és

gyártástechnológiájú gyógyszer piacra vitele, ami nem sérti egyetlen szabadalom oltalmi körét sem. Ahhoz, hogy egy gyógyszer mihamarabb forgalomba kerülhessen, már a fejlesztés megkezdése előtt a meglévő szabadalmak és szabadalmi bejelentések tükrében szabadalmilag független utat, illetve utakat kell kijelölni a fejlesztés számára. A fejlesztési munka során folyamatosan figyelni kell a téma szempontjából releváns – már eddig ismert bejelentéseket is. Az előadásból megismerhettük az ehhez a munkához szükséges szabadalmi adatbázisok megfelelő használatának módját. A szabadalmak és a szabadalmi bejelentések vizsgálata során a fejlesztő szakember önkéntelenül is egyfajta „szabadalmi útvesztőbe” kerülhet és felteszi magának a kérdést; hogyan tovább, melyik a helyes út? Az adatbázisok használatának ismertetésén keresztül ezekre a kérdésekre kaptunk választ.

A szekció utolsó előadását *Subainé Farkas Veronika* (GMP szakértő, önálló auditor): „A karbantartás, mint a validálás nélkülözhetetlen eleme” címmel tartotta. A validált gyártási folyamatok lényege, hogy a folyamat az elkerülhetetlen változások között is változatlanul működjék. A validálás célja általában a kiindulási anyagok, a gyártási körülmények és a technológiai paraméterek megfelelőségének elérése és bizonyítása, valamint ezek fenntarthatóságának biztosítása. A fenntarthatósághoz a gépek, a berendezések és az ellátó rendszerek állandó és megfelelő karbantartása szükséges. A minőségbiztosítási szakemberek a belső auditok alkalmával általában csak a karbantartási terveket és azok megvalósulását ellenőrzik, és nem fordítanak figyelmet arra, hogy a terv milyen alapon született meg. Holott nélkülözhetetlen tisztában lenni azzal, hogy a gépek és berendezések gyenge pontjainak ellenőrzésére és karbantartására milyen kockázati értékelés alapján állapították meg a leírt időintervallumokat, és azok az elhasználódás következtében meddig érvényesek. Az előadó hangsúlyozta, hogy már nem lehet egy gépre vagy berendezésre vonatkozóan a karbantartás elvégzésének egy időpontját megállapítani, hanem karbantartási ciklusban kell gondolkodni, amely időtartamon belül meghatározott sorrendben és az egyes elemek elhasználódási tartálékától függően meghatározott számban kell elvégezni az összes javítási és karbantartási feladatot.

6. szekció

A soron következő szekció elnöki teendőit *prof. Erős István* (Szegedi Tudományegyetem) látta el.

Elsőként *prof. Greiner István* (Richter Gedeon Nyrt.): „Biotechnológiai gyógyszerek fejlesztése” című plenáris előadását hallgathattuk meg. A biotechnológiai eredetű gyógyszerek jelentősége, száma és részaránya a világ gyógyszerforgalmában az utóbbi időszakban jelentősen

megemelkedett. Ez több oknak is köszönhető, melyek közül leginkább a specifikusság és a mellékhatások alacsony előfordulása emelhető ki. Hatásmechanizmusuk alapján a termékek több csoportba sorolhatók, így génterápiáról, helyettesítő fehérjéről és ellenanyagokról szokás a leggyakrabban beszélni. Az előadásban ez utóbbi két területről hallhattunk részletesen, mivel ezeknek van a legnagyobb jelentősége. A hangsúlyt tehát a fehérjék rekombináns módon történő ipari termeléséhez vezető K+F tevékenység és a kapcsolódó területek ismertetése kapta. Az előadó bemutatta a biohasonló gyógyszerekkel szemben támasztott elvárásokat és helyzetüket a világban, végezetül pedig bepillantást nyerhettünk a magyar gyógyszeriparban ezen a területen elérhető lehetőségekbe is.

A szekció-előadások sorát Kollár Éva et al. (Richter Gedeon Nyrt.): „A biotechnológiai gyógyszerkészítményekben fellépő aggregáció és annak következményei” c. előadásával nyitotta. Miként az a szekciót bevezető plenáris előadásban is elhangzott, a biotechnológiai gyógyszerkészítmények közös jellemzője, hogy hatóanyagként valamilyen makromolekulát, leggyakrabban (gliko)proteint tartalmaznak, amelynek egy speciális harmadlagos struktúrában való jelenléte alapvetően szükséges a megfelelő biológiai hatás kifejtéséhez. A feltekeredett, harmadlagos szerkezetet felvett makromolekula esetenként instabil lehet, ami aggregátumok megjelenését idézheti elő. Az előadásból megismerhettük az aggregációhoz vezető legfontosabb külső és belső tényezőket, valamint azokat a megoldási lehetőségeket, melyek ezeknek a készítményt érő stressz-hatásoknak a kivédésére szolgálnak.

Ambrus Rita et al. (Szegedi Tudományegyetem): „Mikro- és nanoszemcsék előállításának lehetőségei” címmel tartott előadást. A gyógyszerhordozó rendszerek előállítása során ismételten előtérbe kerültek a szemcseméret csökkentésén alapuló eljárások. A részecskék habitusának tervezése a gyógyszer technológia új és kiemelten fontos irányvonalává vált, mivel a hatóanyag fizikai-kémiai sajátságainak megváltozása az oldékonysági tulajdonságok változásához vezet, illetve a kedvező geometriai feltételek biztosításával megcélozható a pulmonáris és nazális gyógyszerbevitel. Az előadás során betekintést nyerhettünk a kutatócsoport munkájába, azon belül is egyik fő profiljának, a különböző technológiai protokollok fejlesztésébe, melynek célja mikro- és nanoszemcsék előállítása. Néhány példán keresztül bemutatásra kerültek az alkalmazott oldószerek, hordozók, stabilizálók és az eljárások paramétereinek formulációban betöltött szerepe is.

Merczel Sára et al. (Pécsi Tudományegyetem): „Műkönyvek gyógyszer technológiai optimalizálása és mikrobiológiai stabilizálása biokompatibilis gyógyszerkészítmény tervezése céljából” c. előadásában kifejtette, hogy a műkönyvek előállításánál fontos szempont a készítmé-

nyek mikrobiológiai stabilitásának biztosítása, további kórokozók szembe jutásának és a készítmény kontaminációjának megakadályozására. Az előadásból megismerhettük azon kutatási eredményeket, melyek célja biokompatibilis műkönyvek gyógyszer technológiai és mikrobiológiai optimalizálása volt. A munka során az általánosan használt konzerváló anyagok mellett megvizsgálták a povidon-jód (PVP-J) esetleges alkalmazhatóságát a szemészetben gyakran alkalmazott műkönyvek tartósítására. A készítményminták minőségi paramétereinek és alkalmazhatóságának megállapítására gyógyszer technológiai (pH, viszkozitás, fagyáspont csökkenés, törésmutató, felületi feszültség) és mikrobiológiai (aerob és anaerob standard táptalajokon történő tenyésztés) vizsgálatokat végeztek, melyek során a stabilitást és a felbontás utáni mikrobiológiai változásokat is tanulmányozták. A vizsgálati eredmények azt mutatták, hogy a különböző összetételű készítményekben a PVP-J tartósítószerként sikerrel alkalmazható.

Deli Mária et al. (Szegedi Tudományegyetem): „*In vitro* sejtenyésztes vizsgálatok gyógyszer technológiai vonatkozásai: vér-agy gát és epitelsejtes modellek” címmel tartott előadást. A vér-agy gát, a nazális, és gasztrointesztinális epitélium a szervezet védelmi rendszerének részei. Ugyanakkor ezek a biológiai gátak megnehezítik hatóanyagok bejutását a központi idegrendszerbe, illetve a vérkeringésbe. A gyógyszer technológia fontos feladata, hogy új módszereket, hordozókat és alternatív bejuttatási kapukat felhasználva elősegítse a gyógyszerek transzportját a barriereken keresztül. A sejtenyésztes vizsgálatok lehetővé teszik ezeknek a barrieréknek a vizsgálatát. Az előadásból megismerhettük a három sejt-típusból (agyi endotél, glia és periciták sejtéből) együtt tenyésztéssel előállított vér-agy gát modellt, ami jól közelíti az anatómiai állapotot. A modellben a sejtek tenyésztése porózus membránnal elválasztott kettős kamarendszer felületein történt. Az így tenyésztett agyi endotelsejtekben kimutatható volt a vér-agy gátra jellemző sejt szerkezet és működés, amire az endotelsejtek közötti korlátozott passzív és a sejten keresztüli aktív anyagtranszport jellemző. A sejtenyésztesen különböző abszorpciófokozó tulajdonságokkal rendelkező segédanyagok toxicitását, illetve hatékonyságát tesztelték. Az eredmények alapján sikerült mindkét modellen igazolni a cukorészterek abszorpciófokozó tulajdonságát, valamint szilika nanohordozók és nanokristályos hatóanyagok sejt károsító hatását. Az előadó kiemelte, hogy ezek a tenyésztéses modellek új lehetőségeket jelentenek a biológiai barrierék kísérletes vizsgálatában.

A szekció és egyben a konferencia második napjának utolsó előadását Pál Szilárd et al. (Pécsi Tudományegyetem): „Dinamikus képanalizáló módszer gyógyszer szemcsék folyási tulajdonságainak meghatározására”

címmel tartotta. A multipartikuláris gyógyszerhordozó rendszerek képviselői, a granulátum és a pellet önálló gyógyszerkészítményként és köztes terméként is jelentős szerepet töltenek be a gyógyszeriparban, kedvező fizikai, gyógyszer technológiai és biofarmáciai tulajdonságaik miatt. A sikeres termék kifejlesztésének kulcsa az előállítás műveleti paramétereinek és a gyógyszerkészítmény tulajdonságainak optimalizálása. A gyógyszeres szemcsék fontos jellemzője a folyási sajátságuk, hiszen a nem megfelelő porreológiai tulajdonság törvényszerűen gátat állít a további feldolgozás elé. A statikus módszerek, mint a lejtőszög vagy tölcserből való kifolyási idő meghatározása mellett dinamikus vizsgálati berendezések is kifejlesztésre kerültek, mint a hazai fejlesztésű granulátum-tömégáram-sűrűség mérő, amely a tablettázógép működési viszonyait modellezi. Ismerve az eddig alkalmazott módszerek előnyeit és hátrányait, az előadásban ismertetésre került egy digitális képanalízisen alapuló dinamikus folyási tulajdonság vizsgáló módszer, mely ötvözi a hagyományos statikus vizsgálati módszereket a szemcsék megcsúszásán alapuló dinamikus vizsgálatokkal. Az összefoglalás hangsúlyozta, hogy a kidolgozott digitális technika értékelése által nyert adatsorozat segítségével a gyógyszeres szemcsék folyási tulajdonságairól jóval több információ nyerhető, mely a gyógyszerformulálás során értékes segítséget nyújthat.

A konferencia harmadik napján elhangzott előadások

7. szekció

A nap nyitó szekciójának üléseelnöke Dévay Attila (Pécsi Tudományegyetem) docens, intézetigazgató volt.

Elsőként Sáska Zsófia et al. (Semmelweis Egyetem): „Izomalt, mint kötőanyag hatása paracetamol-tartalmú granulátumok préselhetőségére” c. előadását hallgathattuk meg. A tablettá préselése komplex és irreverzibilis

folyamat. Tanulmányozása műszerezett tablettázógépeken lehetővé teszi a folyamat mélyebb megismerését, illetve segítséget nyújt a műveleti paraméterek és összetétel optimalizálásában. A kutatás és fejlesztés területén alkalmazott tablettázógépek műszerezése általában a prösszerszámokon megjelenő prösserőt, valamint a prösserszám elmozdulását méri. Az alkalmazott prösserő, a prösser-

szám által megtett út és idő összefüggések elemzésével számos, az adott hatóanyag-segédanyag rendszerre jellemző paraméter számolható, például a matricában fellépő súrlódás leküzdéséhez szükséges munka, a tisztán tablettá préselésére fordított energia, elaszticitási illetve plaszticitási tényezők. Az előadó beszámolt azon célkitűzésükről, hogy felderítsék egy új, az élelmiszeriparban már alkalmazott, de a gyógyszeriparban még kevésbé elterjedt segédanyag, az izomalt hatását a prösserőre, mint műveleti paramétert befolyásoló tulajdonságát rosszul tablettázható és nagy dózisban alkalmazandó modell-hatóanyag préselhetőségére. A jelenséget a hatóanyag-segédanyag rendszer prösserő-elmozdulás profiljából vizsgálták, melyhez az adatokat műszerezett excenteres tablettázógép segítségével nyerték. A felső és alsó prösszerszámon mért erők összehasonlításából egyéb, a préselésre, illetve anyagrendszerre jellemző paramétereket számoltak, mint lubrikáció, elaszticitás. Az eredmények értékelése 3^2 típusú randomizált faktoriális kísérlettervezés alapján történt, melynek segítségével megállapítható volt a választott független változók egyéni hatása, annak linearitása valamint a két változó közötti kölcsönhatás.

Petró Éva et al. (Szegedi Tudományegyetem): „Félszilárd gyógyszerformák *in vitro* és *in vivo* vizsgálata” c. előadását azzal kezdte, hogy a félszilárd készítmények a gyógyszerformák 8-10%-át alkotják, azonban hatóanyag felszabadulási vizsgálataikra vonatkozóan – ellentétben a szilárd gyógyszerformákkal – nincs egységes, validált gyógyszerkönyvi módszer. Az *in vitro* kioldódás-vizsgálatok a termék minőségindikátorának számítanak; az ipar és a hatóság részéről jelentős fejlesztést követelnek. Az előadásban azokat az *in vitro* vizsgálatok során mért hatóanyag-felszabadulási eredményeket hasonlították össze, melyeket a jelenleg a szakirodalom által legalkalmasabbnak tartott Franz vertikális diffúziós cella, valamint a forgólapátos készülék (USP Apparatus 2) működési elvén alapuló SR8 Plus, Hanson műszerekkel nyertek. A kísérletekhez 1%-os diklofenak-nátrium tartalmú különböző mátrixokból (hidrogél, organogél, gélemulzió, o/v és v/o típusú krém) alkotott félszilárd készítményeket vizsgáltak. Referencia készítménynek a jelenleg forgalomban levő két diklofenak tartalmú terméket választották. Az *in vitro* összehasonlító vizsgálatok mellett *in vivo* kísérleteket is végeztek anesztéziában levő him Wistar patkányokon. A készítmények carrageenin oldat által előidézett lábödéma csökkentő hatását vizsgálták egy kontroll csoporthoz viszonyítva.

Sovány Tamás et al. (Szegedi Tudományegyetem): „A felületi jelenségek és komprimálhatósági adatok felhasználása közvetlen préselés neuronhálós modellezésében” c. előadásában arról szólt, hogy az utóbbi években jelentős szemléletváltás következett be a gyógyszergyártás területén. Az ICH Q8-as irányelve megköveteli a le-

Dévay Attila üléseelnök

hetséges gyártási eljárások és folyamat paraméterek, valamint a termék tulajdonságainak alapos ismeretét a felhasznált anyagok széles tartományában. A mesterséges neurális hálózatok alkalmazása hatékony megoldás a folyamatok során kapott adatok elemzésében és a termékek várható tulajdonságainak előrejelzésében. Az előadó egy olyan neurális hálózat kifejlesztését mutatta be, mely a felhasznált anyagok fizikai kémiai tulajdonságainak ismeretében képes direkt préseléssel készült tabletták posztkompressziós tulajdonságainak előrejelzésére, függetlenül az alkalmazott kísérleti beállításoktól és a felhasznált anyagoktól. A bemutatásra került neurális hálózat külső adatokkal végzett teszteredményei azt mutatták, hogy a rendszer kielégítően képes a kívánt modellezési feladat elvégzésére.

Sebestyén Zita et al. (Simmelweis Egyetem): „Aminosavak és ciklodextrinek együttes hatása a diklofenák oldékonyságára” címmel tartotta a szekció utolsó előadását. A minor analgetikum hatóanyagok a BCS besorolás alapján a II. osztályba tartoznak, azaz megfelelő permeabilitási tulajdonságok és rossz vízdoldékonyság jellemzi őket. Ez utóbbi miatt ezen hatóanyagok terápiásan alkalmazható dózisának feloldása oldékonyságnövelő anyagokkal valósítható meg. Az előadásban az oldékonyság növelésére az egyik legeredményesebben alkalmazott technika: a komplexképző segédanyagok alkalmazása került bemutatásra, melynek egy speciális esete a ciklodextrinekkel történő zárványképzés. Jelenlős oldékonyságjavító hatásán túl, ez a módszer számos technológiai előnyt rejt: csökkentheti a hatóanyagok kémiai instabilitását, az esetleges kellemetlen szagukat illetve ízüket, és a lokálisan okozott mellékhatásokat is. Az eljárás önmagában azonban nem minden esetben biztosítja a megfelelő oldékonyságot, ezért szükséges lehet előnyös hatásuk fokozása egy kiegészítő technikával, például megfelelő sóképző ellenion kiválasztásával. A leggyakrabban alkalmazott nátrium- vagy káliumsók esetében tapasztalható (szappanra emlékeztető) rossz íz kiküszöbölésére, továbbá az oldékonyságnövelő hatás javítására gyakran alkalmaznak aminosavakat ellenionként. Az előadó konklúzióként kiemelte, hogy a kombinációban alkalmazott segédanyagok a hatóanyag oldékonyságát csak adott koncentráció-arányok esetében növelik, ettől eltérő összetételek alkalmazásakor ellentétes hatást válthatnak ki.

8. szekció

A konferencia utolsó szekciójának elnöke *Szabóné prof. Révész Piroska* (Szegedi Tudományegyetem) volt.

Előként *Baki Gabriella* et al. (Szegedi Tudományegyetem): „Gasztroretentív mátrixrendszer formulálása és vizsgálata” c. előadása hangzott el. Napjainkban egyre inkább előtérbe kerülnek a tartós hatású készítmények. Ezen rendszerek előállítására szilárd gyógyszerfor-

mák esetén az eljárások széles skálája áll rendelkezésre: pl. alkalmas vivőanyag megválasztásával, vázszerkezet (mátrixrendszer) kialakításával, alkalmas bevonó anyag alkalmazásával. Az előadás a gasztroretentív gyógyszerformák tervezésekor figyelembe veendő általános fizikai jellemzők, például méret, alak mellett felhívta a figyelmet egyes biológiai tényezők (úgy mint éhomi/jóllakott állapot, nem, kor, testhelyzet) gasztroretenciót befolyásoló hatására is. Az úszó készítmények formulálása előnyös például szűk abszorpciószabállyal rendelkező hatóanyagok esetén, ugyanis ezek jobb biohasznosíthatóságot tesznek lehetővé. A gyomorban való elnyújtott tartózkodás biztosításának egyik lehetősége az úszó gyógyszerformák alkalmazása, amelyek segítségével elérhető, hogy a rendszer több órán keresztül a gyomornedv felszínén ússzon. Az előadásban ismertetésre került egy saját előállítású hidrofílerodeálódó mátrixrendszer, amelyet tablettáformában készítettek el, egy közbelső lépés, a nedves granulálás alkalmazásával. Összefoglalva: az előadó megállapította, hogy a célkitűzéseknek megfelelő nyújtott hatóanyag-leadású gasztroretentív mátrixrendszert sikerült kialakítani.

Dávid Ádám Zoltán et al. (EGIS Nyrt.): „Gyorsított hatóanyag leadású készítmények a technológus szemüvegén keresztül” címmel tartott előadást. A mai gyógyszerkincs túlnyomó része tablettá (Compressi) gyógyszerformában kerül alkalmazásra. A gyógyszerforma előnye, hogy csomagolható osztott dózisú készítményként (a beteg ideálisan a számára szükséges mennyiséghez jut hozzá), jelentősen nagyobb a bevételi szándék, azaz az együttműködés (compliance), mint például injekciós készítmények esetén. Ezen kívül a tabletták segédanyagainak, vagy esetleges filmbevonási lépéseknek köszönhetően a hatóanyagleadás szabályozására is lehetőség van. Az Európai Gyógyszerkönyv a tablettákat a hatóanyagleadó képesség/funkció szerint bevonat nélküli, bevont, pezsgő, oldódó, diszpergálható, szájon diszpergálható, gyomornedv ellenálló, módosított hatóanyagleadású csoportokba sorolja. Az előadásban a hatóanyagleadás szempontjából többlettartalommal rendelkező tablettatípusok közül a viszonylag ritkábban említett gyorsított hatóanyagleadású készítményekről volt szó. Ezek egyik nagy csoportja az oldat illetve szuszpenzió készítésre szánt tabletták, azaz a pezsgőtabletták, az oldódó tabletták, valamint a diszpergálható tabletták, másikk nagy csoportjuk pedig a szájon széteső (orodiszperziós) tabletták. Az előadásban a hallgatóság ennek a két tablettacsoportnak a tulajdonságait, az előállításuk során alkalmazható technológiákat ismerte meg, kiemelve gyártástechnológiájuk kritikus pontjait, valamint a különböző módon előállított készítmények sajátosságait, korlátait.

Dévény Attila et al. (Pécsi Tudományegyetem) előadása „Kronoterápiás gyógyszerhordozó rendszerek alkalmaz-

hatóságának biofarmáciai és gyógyszer technológiai szempontjai” címmel hangzott el. Az élettani, biokémiai, molekuláris folyamatok döntő többségének sebessége változó, az élő szervezet élettani és pszichológiai funkciói gyakran szabályszerűen, periodikusan ismétlődnek. Ilyen jelenségek tapasztalhatók testhőmérsékletünk, szellemi tevékenységünk, álmoságérzetünk gyakoriságában. Egyes betegségek (pl. asthma bronchiale, rheumatoid arthritis, epilepszia, alvászavarok, gyomor- és nyombélfekély) tünete is 24 órás cikluson belül, szabályszerű cirkadián ciklusban jelentkeznek, ez a betegség természetével, a szervezetben lejátszódó folyamatokkal áll szoros összefüggésben. A korszerű gyógyszeres terápiás eljárásoknak ezeket a szempontokat is figyelembe kell venni. Nyilvánvaló, hogy a jelenlegi, általában folyamatos hatóanyag-leadású rendszerek nem képesek követni a ciklikusan jelentkező biológiai változásokat. Ma már számos olyan gyógyszerforma is rendelkezésünkre áll, amelyek segítségével ezeknek a kutatási/fejlesztési feladatoknak a megoldásához közelebb kerülhetünk. Ezeket elsősorban olyan időben szabályozott szakaszos hatóanyag-leadású készítmények (pulsatile release), továbbá a biológiai változásokra érzékeny, ezáltal irányított, kontrollált rendszerek tervezésére/alkalmazására vehetjük számításba, amelyek képesek az adott betegségre, illetve betegségcsoportra jellemző ciklikus folyamatokat követni. Az előadás ennek a korszerű, de szakmailag igen nehéz és összetett feladatnak biofarmáciai és gyógyszer technológiai szempontjait, és a gyakorlati megoldások lehetőségeit mutatta be, illetve foglalta össze.

Kürti Levente et al. (Szegedi Tudományegyetem): „Nazális gyógyszerbevitel modellezése: *in vitro* sejtvonalas vizsgálatok” címmel tartott előadást. Hatóanyagok nazális úton való bejuttatása a szisztémás keringésbe egyre nagyobb figyelmet kap napjainkban, hiszen ez az alternatív beviteli kapu számos előnyös tulajdonsággal rendelkezik: gyorsabb és nagyobb mértékű gyógyszerabszorpció, máj first-pass metabolizmusának elkerülése és könnyű alkalmazhatóság. Az előadó bemutatta a biológiai barrierék modellezésének egyik lehetőségét, az *in vitro* sejtvonalas vizsgálatokat. Összefoglalta eredményeiket, melyek során humán nazális epitélisejtekkel (RPMI 2650) fejlesztettek ki az intranazális gyógyszerbevitel vizsgálatára egy *in vitro* sejtvonalas modellt. A modellen különböző abszorpciófokozó tulajdonságokkal rendelkező segédanyagok nazális toxicitását, illetve hatékonyságát tesztelték. A segédanyagok abszorpciófokozó tulajdonságát fluoreszcens markerek (nátrium-fluoreszcein, fluoreszcein-izotiocianáttal jelölt 4,4 kDa dextrán) átjutásának vizsgálatával igazolták.

A szekció és egyben a konferencia utolsó előadásaként Szentpéteri Imre et al. (EGIS Nyrt.): „*In vitro* kioldódási eredmények prediktivitása bioekvivalencia vizsgálatok eredményére” című plenáris előadása hangzott el. Az EU

bioekvivalencia irányelv első revíziója a korábbiakhoz képest nagyobb hangsúlyt fektet az *in vitro* kioldódás vizsgálatok szerepére a generikus gyógyszerek engedélyezése és a bioekvivalencia vizsgálatok végzése kapcsán. Egyfelől minden per os generikus gyógyszerkészítmény esetében megkívánja a teljes fiziológiás pH tartományban az *in vitro* kioldódás összehasonlítását legalább három pH-n (jellemzően pH 1, 4,5, 6,8) a bioekvivalencia vizsgálatban használt generikus és originális készítmény szarzsok között, másfelől a humán bioekvivalencia vizsgálat elvégzésétől eltekint bizonyos feltételek teljesülése esetén a Biopharmaceutical Classification System (BCS) III osztályba sorolható hatóanyagok esetében is. Így immár BCS III hatóanyagot tartalmazó készítmények esetében is elegendő lehet a bioekvivalencia alátámasztására az *in vitro* egyenértékűséget igazoló kioldódási eredmények benyújtása a szokásos humán vizsgálat helyett. Az előadó ismertette számos, korábbi vizsgálataikban mért és különböző BCS osztályba sorolható hatóanyagú készítmények tesztelése során nyert *in vitro* kioldódási és *in vivo* bioekvivalencia vizsgálatban kapott eredményeit. Bemutatott néhány olyan érdekességet, amelyek rávilágítanak arra, milyen buktatókkal szembesülhetnek a kutatók az *in vitro* vizsgálatok eredményének értékelésekor, amennyiben az értékelés célja a bioekvivalencia kockázatának felmérése a bioekvivalencia vizsgálat előtt, vagy a hatósági értékelés során.

Poszter szekció

A poszter szekcióra a konferencia második napjának a végén került sor. A bemutatásra került poszterek a következők voltak:

- Ambrus Rita, Szunyogh Tímea, Szabóné Révész Piroksa: Nifluminsav oldékonyságának növelése
- Balogh Emese, Kállai Nikolett, Oliver Luhn, Dredán Judit, Antal István: Rétegzett pelleték előállításával inerte pelletmagok alkalmazásával
- Baracsi Zita, Petró Éva, Erős István, Csóka Ildikó: *In vitro* hatóanyag felszabadulási vizsgálatok validálása Franz vertikális diffúziós cella és USP 2 kenőccella esetén
- Dévay Attila, Pál Szilárd: Nanoméretű gyógyszerhordozó rendszerek fejlesztésének szempontjai (Merjünk nagyot álmodni!)
- Domahidy Mónika, Schunk Mária, Hajdú Mária, Antal István: Metronidazol tartalmú gyógyszerkészítmények vizsgálata
- Dredán Judit, Ruszkai Ákos, Klebovich Imre, Antal István: Bevonat szilárd gyógyszerformák komponensei közötti interakciók vizsgálata
- Réti-Nagy Katalin, Bacsó Zsolt, Fenyvesi Éva, Szenté Lajos, Váradi Judit, Kiss Tímea, Ujhelyi Zoltán, Fehér Pálma, Vecsernyés Miklós, Bácskay Ildikó, Fenyvesi Ferenc: Fluoreszcens Random metilzett béta-ciklo-

- dextrin intracelluláris akkumulációjának és *in vitro* fel szívódásának vizsgálata
- *Fittler András, Brachmann Beáta, Pál Szilárd, Dévay Attila, Kocsis Béla, Matus Zoltán, Botz Lajos*: Új utakon a gyógyszerforgalmazás? Az interneten rendelt gyógyszerek átfogó gyógyszerészeti vizsgálatai
 - *Hajdú Mária, Domahidy Mónika, Niczinger Noémi, Antal István*: Felületaktív anyagkeverékek HLB értékének szerepe a folyékony és félszilárd gyógyszerhordozó rendszerek hatóanyagleadásában
 - *Jórárt Imre, Vágó Magdolna, ifj. Kása Péter, Hódi Klára*: A fajlagos felület befolyásának vizsgálata röntgen-fluoriméterrel magnézium sztearát esetében
 - *Kiss Tímea, Fenyvesi Ferenc, Bácskay Ildikó, Ujhelyi Zoltán, Váradi Judit, Fehér Pálma, Veszeka Szilvia, Deli Mária, Fenyvesi Éva, Sente Lajos, Vecsernyés Miklós*: Metil- β -ciklodextrin származékok taxol felszívódását elősegítő hatásának *in vitro* vizsgálata
 - *Kocsmárszky József, Balogh Emese, Dredán Judit, Klebovich Imre, Antal István*: Mátrixtabletták préselhetőségének és hatóanyagleadásának vizsgálata
 - *Korbely Anita, Hódi Klára*: Mátrixképző polimerek hatása meszalazin-tartalmú granulátumok sajátságaira
 - *Marosi Attila, Neumajer Gábor, Béni Szabolcs, Noszál Béla*: pH-modulált kismolekulájú receptormodellek vizsgálata NMR spektroszkópiával
 - *Mayer Klára, Pál Szilárd, Dévay Attila*: A gyógyszerkészítés lehetőségei a korszerű terápiában
 - *Merczel Sára, Mayer Klára, Pál Szilárd, Kocsis Béla, Dévay Attila*: Antimikrobás hatású szemészeti *in situ* hatóanyag-leadó rendszer kvantitatív vizsgálata
 - *Nagy Sándor, Kocsis Béla, Pál Szilárd, Bozó Tamás, Mayer Klára, Dévay Attila*: Antifungális hatóanyag-tartalmú, bioadhezív mikropelletek vizsgálati tapasztalatai
 - *Pál Szilárd, Dévay Attila*: Mikropelletek fizikai tulajdonságai és a szemcsék folyási sajátságai közti összefüggések feltárása dinamikus képanalizáló módszer alkalmazásával
 - *Pernecker Tivadar, Pál Szilárd, Dévay Attila*: Bioadhezív segédanyagot tartalmazó szublingvális minitabletták előállításának optimalizálása hipertenzív krízis kezelése céljából
 - *Ifj. Regdon Géza, Dedinszky Csabáné*: Gyógyszertechnológiai ismeretek informatikai támogatása a gyógyszerterápiában
 - *Sipos Emese, Rédei Emőke, Ciurba Adriana, Todoran Nicoleta, Dávid Ildikó*: Retard teofillin tabletták farmakokinetikai vizsgálata
 - *Szabados-Nacsa Ágnes*: Szemcseméretet befolyásoló faktorok hatásának tanulmányozása egy modellvegyület bottom up kísérletei során
 - *Sente Virág, Süvegh Károly, Zelkó Romána*: Metro-nidazol-tartalmú polimer mátrixtabletták hatóanyagleadás stabilitásának előrejelzése
 - *Ujhelyi Judit, László F. János, Fényi Anett, Szalai Andrea, Gyires Klára, Pórszász Róbert*: A naponta alkalmazott inhomogén statikus mágneses tér vércukorszint csökkentő hatásának vizsgálata diabéteszes ege-
reken
 - *Ujhelyi Zoltán, Kiss Gábor, Fenyvesi Ferenc, Fehér Pálma, Vecsernyés Miklós, Bácskay Ildikó*: Turner Rendszerben alkalmazott felületaktív anyagok vizsgálata

A konferencia záróünnepsége

A konferencia záró eseményén került sor a poszter díjak átadására. A konferencia Tudományos Bizottsága három kategóriában értékelt a posztereket, úgymint: (1) alapkutatás, (2) alkalmazott kutatás, (3) vizsgálati metodikák. Mindhárom csoportban 1-1 posztert jutalmazott, melyek a következők:

Alapkutatás: *Marosi Attila, Neumajer Gábor, Béni Szabolcs, Noszál Béla*: pH-modulált kismolekulájú receptormodellek vizsgálata NMR spektroszkópiával

Alkalmazott kutatás: *Szabados-Nacsa Ágnes*: Szemcseméretet befolyásoló faktorok hatásának tanulmányozása egy modellvegyület bottom up kísérletei során

Vizsgálati metodikák: *Fittler András, Brachmann Beáta, Pál Szilárd, Dévay Attila, Kocsis Béla, Matus Zoltán, Botz Lajos*: Új utakon a gyógyszerforgalmazás? Az interneten rendelt gyógyszerek átfogó gyógyszerészeti vizsgálata.

A kategóriák díjazottjai tárgyjutalmat nyertek, melyet a Tudományos Bizottság elnöke, *prof. Hódi Klára* adott át a szerzőknek.

Végezetül *Márkus Sarolta* MGYT főtitkár rövid szakmai értékelést tartott az elhangzott előadásokkal kapcsolatban. Köszönetet mondott az előadóknak, a rendezőbizottság tagjainak és a megjelent kollégáknak, akik érdeklődve hallgatták végig a 3 nap összes előadását. Kiemelte a nagyszámú poszter bemutatót, és megköszönte a konferencia támogatóinak a segítségét.

Dávid Ádám
a Gyógyszeripari Szervezet alelnöke

MÚZEUMPEDAGÓGIAI FEJLESZTÉS A KŐSZEGI ARANY EGYSZARVÚ PATIKAMÚZEUMBAN

Múzeumpedagógiai foglalkoztató terem kialakítására és pedagógiai eszközökkel való felszerelésére, valamint virtuális oktatópontok elhelyezésére nyert több mint 29 millió forintot a Vas Megyei Múzeumok Igazgatósága kőszegi Arany Egyszarvú Patikamúzeuma. A TIOP – „Múzeumok iskolabarát fejlesztése és oktatási – képzési szerepének infrastrukturális erősítése” című pályázati konstrukció keretében támogatott projekt megvalósítása 2010 októberével vette kezdetét. Ez által olyan közösségi tér jön létre a múzeum falain belül, mely a múzeumpedagógiai gyermekfoglalkozásokon felül a többi korosztály számára nyújtott rendezvények – vetítések, kamara-előadások, gyermekfoglalkozások, múzeumi órák – helyszíne is lesz. A foglalkoztatóban kiskönyvtár, „minilabor” (mikroszkóppal és laboreszközökkel felszerelve), a kicsik számára „minipatika” létrehozását tervezik. A kiállítóterben érintőképernyős számítógépek adnak részletes információt a gyűjteményről.

A múzeumpedagógiai és közművelődési munka kitűzött célja a természettudományok megismertetése és megkedveltetése a látogatókkal, valamint az iskolai oktatás során szerzett, a patikamúzeum gyűjteményéhez

jól társítható ismeretek kibővítése, azok élményszerűvé tétele és bemutatása a képzőművészettől a biológián át a helytörténetig.

Veress Judit

HIREK SZEGEDRŐL

Soós Gyöngyvér professzor kitüntetése

Soós Gyöngyvért, az SZTE Gyógyszerésztudományi Kar Klinikai Gyógyszerészeti Intézet tanszékvezető egyetemi tanárát Batthyány-Strattmann László-díj elismerésben részesítették, amelyet Budapesten Réthelyi Miklós nemzeti erőforrás miniszter és Szócska Miklós egészségügyért felelős államtitkár adott át. Az életműdíjban azok részesülnek, akik évtizedes szakmai vagy közszolgálati munkájukkal hozzájárultak az egészségügyi, a szociális és családvédelmi ellátás fejlesztéséhez (Délmagyarország, 2010. október 29.).

Egyetemnap i ünnepség

1872. november 11-én kezdte meg működését a Kolozsvári Tudományegyetem; erre emlékezve évek óta e napon tartjuk a Szegedi Egyetem Napját. A rendezvény, amelyen t.k. részt vett Réthelyi Miklós miniszter is, a Himnusz eléneklésével kezdődött. Szabó Gábor akadémikus, rektor kiemelte, hogy az ünnepléshez Kolozsvár, Klebelsberg Kunó és a Nobel-díjas Szent-Györgyi Albert neve is szorosan kapcsolódik. Első napi-rendi pontként többen doctor honoris causa és más elismerésben részesültek, közöttük Erich Kleinpeter német professzor (Potsdam). Délután Kleinpeter professzor „Cooperation between Potsdam and Szeged” címmel érdekes előadást tartott (Délmagyarország, 2010. november 12.).

XVII. Szent-Györgyi Napok

November 16-20 között rendezték meg az idei Szent-Györgyi Napokat, amelynek első három napján orvosok továbbképző előadásai hangzottak el. A pénteken tartott központi ünnepségen adták át a Gyógyszerésztudományi Kar elismeréseit, a jubileumi gyémánt és arany okleveleket, amelyeket négy 1950-ben, ill. negyvennégy 1960-ban végzett gyógyszerészdoktor ünnepélyes körülmények között vett át (az eseményről lapunk következő számában részletesen beszámolunk). A Központi Tudományos Ülésen előadást mutatott be Csupor Dezső, a Farmakognózi Intézet munkatársa „Potenciálisan hatásos, de reálisan veszélyes hamisított étrend-kiegészítők a hazai piacon” címmel. – A Gyógyszerész Továbbképző Tanfolyam keretében prof. Falkay György, Zupkó István, prof. Soós Gyöngyvér, prof. Hódi Klára és prof. Erős István tartott előadást.

Előadó ülés Szegeden

Az MTA SZAB Officinai Munkabizottság és az MGYT Csongrád Megyei Szervezete 2010. november 4-én előadó ülést szervezett, amelyen Gulácsi-Gőgh Nóra „Gyógyszerési gondozás más szemmel” és Tóth-Vass Kata „id. Réthelyi Béla és a pemetefű-cukorka” címmel tartottak színes előadást, amelyekhez többen hozzászóltak. A rendezvény üléelnöke Miseta Mária kandidátus, c. egyetemi docens volt.

Orvos- és Gyógyszertudományi Doktori Iskolák Tudományos Fóruma

A Fórum előadásaira 2010. november 17-én került sor, a tíz prezentációból négyet a Gyógyszertudományi Doktori Iskola fiatal kutatói tartottak. Ezek a következők:

- *Bor Andrea*: Idősek gyógyszereszedésének problémái: megváltozott hatóanyag-érzékenység, halmozott gyógyszerelés (témavezető: *prof. Soós Gyöngyvér*);
- *Csizmazia Eszter*: FTIR alkalmazása a bőr szerkezeti változásainak vizsgálatához (témavezető: *Csányi Erzsébet*);
- *Lovász Norbert*: ATP-szenzitív K-csatorna szulfanilurea alegységeinek (SUR1, SUR2) ontogenezeise a terhes patkány uterusban (témavezető: *prof. Falkay György*);
- *Szolnoki Éva*: β -peptid karbo-foldamerek tervezése és szintézise (témavezető: *Martinek Tamás*).

Záróvizsga-eredmények

2005-ben 107 elsőéves hallgató kezdte meg tanulmányait. Az idei nyári államvizsgákra 56-an jelentkeztek, végül 50 fiatalot avattak gyógyszerészdoktorrá. Októberben további 25 magyar és 2 angol nyelven tanuló jelölt kívánt vizsgázni, akik közül 20-an lettek eredményesek. November 18-án az alábbi gyógyszerészdoktorok avatására került sor ünnepélyes keretek között: *Berentés Ágnes, Fehér Máté, Gere Anita, Géresi Rita, Kiss Glória Andrea, Kovács Ádám, Mátyóki Noémi, Marton Ildikó, Neumüller Anett, Ökrös Anita, Pápai Anikó, Paplogó Edina, Répás Emőke, Sörös Attila Balázs, Szalontai Enikő, Szikora Edit, Tóth Mariann, Varga Judit*, ill. *Nima Naghipor* (Irán) és *Yeboah Harriet* (Ghana).

Tangyógyszertárt avattak

A Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Karon tangyógyszertár kialakítására és avatására került sor a volt Kari Könyvtár helyén. Az eseményről színes

fényképes riportban számolt be a *Szegedi Egyetem* (2010. november 2.): „valós körülmények között próbálhatják ki magukat a gyógyszerészhallgatók abban a tangyógyszertárban, amelyet mintegy 7 millió Ft költséggel alakítottak ki”. A gyakorlati oktatás fontosságáról nyilatkozott *prof. Fülöp Ferenc* akadémikus, dékán, *Csóka Ildikó* docens, dékánhelyettes és *prof. Soós Gyöngyvér* a „Gyógyszerészi gondozás” tárgy előadója.

Patikák nemzeti érdekkörben

A kormány előtt lévő tervezet gyógyszerész végzettségűek többségi tulajdonával engedélyezné patika alapítását és ezt a részarányt 2014-ig a már működőknél is el kellene érni. Az egész oldalas, színes fényképes korrekt cikk – *Nógrádi Tóth Erzsébet* írása – a *Vasárnapi Délmagyarországon* jelent meg (2010. október 31.). A szerző adatokkal ismerteti azokat a változásokat, amelyek az elmúlt évtizedben jellemezték a hazai gyógyszerellátást. A patikák száma a 2006-os 2010-ről 2010 augusztusára 2441-re növekedett. 2006-ot követően 618 új gyógyszertár nyílt (és jó néhány be is zárt). Jelenleg 557 patika veszteséges (ez az összes 26%-a), számláikat átlagosan 40 napot meghaladóan képesek kiegyenlíteni; a „korábban jól működő patikák sokasága vált veszteségessé”; tartozásuk eléri a 13-15 milliárd Ft-ot! Párhuzamosan az árrés az 1994. évi 20,8%-ról fokozatosan 13,22%-ra csökkent. Az 5000 Ft feletti árú készítményekért maximálisan 850 Ft-ot számolhatnak el a gyógyszertárak! Amíg a gyógyszertárak száma 19%-kal, a gyógyszerészeké csak 15%-kal, viszont az asszisztenseké kb. 30%-kal növekedett. Ma 470 féle gyógyszert forgalmaznak 600 helyen, patikákon kívül. Összegezve: semmi sem valósult meg abból, amit a 2006-os törvényben ígértek. A cikk még számos objektív adatot is ismertet.

Kata Mihály prof. emer.

IN MEMORIAM

BOZSAI MÁRIA
(1952-2010)

Bozsai Mária 1952. szeptember 19-én született. Édesapja vegyészmérnök, édesanyja gyógyszervegyész volt, innen ered a gyógyszerész indíttatás. Az általános iskola után a Szentendrei Ferences Gimnáziumban érettségizett 1971-ben. Mivel érettségi után nem vették fel azonnal az egyetemre, Budapesten a Béke téri gyógyszerertárban dolgozott és gyógyszerértári asszisztensi képesítést szerzett 1973-ban. Még ugyanebben az évben sikerült bekerülnie az egyetemre, amelyet 1978-ban okleveles gyógyszerészként fejezett be.

Az egyetem elvégzése után Budapesten a Boráros téri patikában dolgozott néhány hónapig, majd visszahívták a Béke téri gyógyszerertárba. Később, a gyógyszerertár átépítése alatt, Káposztásmegyeren is dolgozott helyettes vezetői beosztásban. A gyógyszerertárak privatizációja idején is maradt a megszokott és megbecsült helyén, az időközben Mária Patikának elnevezett Béke téri gyógyszerertárban. 2002-ben munkahelyet váltott és a Szent István körúti Szent István Patikában dolgozott tovább. In-

nen került betegállományba, majd 2010 nyarán nyugdíjazták.

1983-ban gyógyszerellátási és gyógyszerügyi szervezésből szakgyógyszerészi képesítést szerzett. 1985-ben kiváló dolgozó lett. 2009. december 21-étől pedig a gyógyszerészdoktori cím viselésére is jogosulttá vált.

Munkáját odaadó hivatástudattal, szakmaszeretettel, magas fokú hozzáértéssel végezte. Mindig lehetett rá számítani. Betegsége alatt is – amíg erővel bírta –, próbált kollégái segítségére lenni. Szakmai kötelezettségeinek még a betegsége alatt is

eleget tett, részt vett a továbbképzéseken. Betegei szereték, nagy megbízhatóság jellemezte. Sok embernek adott példát hitből, élni akarásból, küzdeni tudásból. A betegség 2010. október 22-én legyőzte. Mindössze 58 éves volt. Farkasréten kísérték utolsó útjára hozzátartozói, volt kollégái, iskolatársai és barátai.

Kedves Mari! Szeretettel búcsúzunk, Isten Veled.

(-)

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Budapesti Szervezete**„Innováció a Gyógyszerertárban 2011”****címmel pályázatot hirdet fiatal gyógyszerészek részére**

A gyógyszerertár fejlődési lehetőségeit bemutató eredeti dolgozatokat várunk a napi munkánkat érintő releváns témákban. Új szolgáltatások, termékek, szervezési ötletek bevezetésének körülményeiről (mi hívta életre, hogyan fogadták) várunk beszámolókat. Továbbá tervek, újítási ötletek, külföldi tapasztalatok meghonosítási lehetőségének leírásával is lehet pályázni, de a technológiai folyamatok, a pénzügyi gazdálkodás, a munkaszervezés, a minőségbiztosítás területéről is várjuk a progresszív ötleteket.

Ebben az évben két kiemelt témát ajánlunk a pályázók figyelmébe:

- Minőségbiztosítás a gyógyszerertárban,
- Gyógyszerészi gondozás a biológiai terápia területén.

A legjobb munkákat benyújtók a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság egy-egy szakmai rendezvényére nyernek meghívást. Továbbá az ebben a megmérettetésben lelkesen résztvevő, jól szereplő kollégák közül választjuk ki azokat, akiknek a részvételét támogatjuk a 2011. második negyedévében megrendezendő Rozsnyay Mátyás Emlékversenyen.

A pályázat feltételei:

- rendszeres munkavégzés közfoglalmú gyógyszerertárban,
- MGYT tagság a **Budapesti** Szervezetnél (utólag is pótolható),
- 35 év alatti életkor.

Formai követelmények:

- név, munkahely, születési dátum feltüntetése,
- 3-5 oldal gépelt szöveg nyomtatva és elektronikusan is leadva.

Leadási határidő: 2011. január 15.

Beküldési cím: Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság, 1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16.; e-mail: titkarsag@mgyt.hu

További információ és konzultációra való jelentkezés: Dr. Bognár András, telefon: (06-1) 333-4520; (06-20) 9251-750; e-mail: ciprus@hdsnet.hu

GYÓGYSZERÉSZET

JOURNAL OF THE HUNGARIAN SOCIETY FOR PHARMACEUTICAL SCIENCES

CONTENTS

The 55 th General Assembly of Delegates of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences.....	715
Márkus, S.: Activity of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences between 2008–2010. Report of General secretary.....	719
Blazics, Gy.: Report of the Committee of Supervision.....	730
The reports of the sections of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences.....	734
The reports of the organisations of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences.....	742
The reports of the committees of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences.....	755
The reports of the professional papers of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences.....	756

CURRENT PAGES

Stampf, Gy., Noszál, B.: Final exam at the Faculty of Pharmacy Semmelweis University, 2010	758
Kata, M.: Final exam at the Faculty of Pharmacy, Szeged, 2010	759
Vecsernyés, M.: Final exam at the Faculty of Pharmacy, University of Debrecen 2010.....	760
Perjési, P.: Final exam at the Faculty of Pharmacy, University of Pécs, 2010	761
Gyéresi, Á.: Entrance examination at the University of Medicine and Pharmacy of Targu Mures Faculty of Pharmacy	763

NEWS

765

MGYTávoktatás

A Gyógyszerészet 2010. októberi számában a távoktatás keretében feltett tesztkérdések megoldásai

Csupor Dezső és Szendrei Kálmán: A fitoösztrogén-történet kezdete és jelene: A *Trifolium subterraneum*tól a *Trifolium pratense*ig

1. Melyik here faj ösztrogénszerű hatását írták le elsőként?

a) <i>Trifolium pratense</i>	☐
b) <i>Trifolium subterraneum</i>	☒
c) <i>Trifolium arvense</i>	☐

2. Melyik növény fitoösztrogén-összetétele hasonló a vörös heréhez?

a) Len	☐
b) Szója	☒
c) Komló	☐

3. Milyen indikációval tűnik ígéretesnek a vörös here kivonatainak alkalmazása?

a) Fogamzásgátlás	☐
b) Vércukorszint-csökkentés	☐
c) Menopauzával kapcsolatos tünetek enyhítése	☒

Sztaricskai Ferenc és Bereczki Ilona: Antibiotikumok és más mikrobiális eredetű gyógyszerek humán és mezőgazdasági felhasználása

II. rész: Insekticidek, herbicidek és antiparazitikumok

1. Válassza ki az igaz megállapítást

a) Az insekticidek gátolják a növények növekedését és fejlődését	☐
b) A mikrobiális eredetű insekticidekre általában jellemző, hogy az emberekre alacsonyabb toxicitásúak, mint a szintetikusak ..	☒
c) Az insekticidek csak a rovarok esetében rendelkeznek biológiai hatással	☐

2. Válassza ki az igaz megállapítást

a) Az antiparazitikumok gátolják a paraziták reprodukcióját és növekedését, illetve elpusztítják azokat.	☒
b) Parazitákkal az emberek általában nem fertőződnek meg.	☐
c) A foszfotricin a legjobb hatású parazitaellenes szerek közé tartozik.	☐

3. Válassza ki az igaz megállapítást

a) Az avermektinek jó baktérium- és gombaellenes hatással is rendelkeznek parazitaellenes hatásuk mellett	☐
b) Egyes avermektin származékok a humán gyógyászatban is használható parazitaellenes szerek, mert nem toxikusak az emlősökre ..	☒
c) Az avermektineket toxikus hatásuk miatt használatok esetében nem alkalmazzák	☐

Lisopress HCT

lisinapril + hidroklórotiazid

Andever

amoxicillin

Vidotin

perindopril

Emren

captopril

Narva SR

nicotamin

Ludea

omeprazol

MEGBÍZHATÓ MAGYAR PARTNER A GYÓGYÍTÁSBAN!

RICHTER GEDEON

1103 Budapest, Győmrői út 19-21. Állapítási és OTC Marketing Osztály: 432-6142 www.richter.hu

Gyógyszerbiztonsági Osztály: 505-7032 drugsafety@richter.hu

www.genericht.hu

ETHOS HART PATIKÁJA

székesbíróság, jogszabályi tanácsok, jogi tanácsok
székesbíróság, jogszabályi tanácsok

A PATIKÁK PATIKÁJA

- TITELI TITELI PATIKÁJA
- TITELI TITELI PATIKÁJA
- TITELI TITELI PATIKÁJA
- TITELI TITELI PATIKÁJA
- TITELI TITELI PATIKÁJA
- TITELI TITELI PATIKÁJA
- TITELI TITELI PATIKÁJA
- TITELI TITELI PATIKÁJA
- TITELI TITELI PATIKÁJA
- TITELI TITELI PATIKÁJA

ETHOS HART PATIKÁJA

Budapest
Telefon: 06-80-000-000
Fax: 06-80-000-000
E-mail: ethos@ethos.hu
Web: www.ethos.hu
E-mail: ethos@ethos.hu

Budapest
Telefon: 06-80-000-000
Fax: 06-80-000-000, 06-80-000-000
E-mail: ethos@ethos.hu
Web: www.ethos.hu
E-mail: ethos@ethos.hu

Budapest
Telefon: 06-80-000-000
Fax: 06-80-000-000

Budapest
Telefon: 06-80-000-000
Fax: 06-80-000-000, 06-80-000-000
E-mail: ethos@ethos.hu
Web: www.ethos.hu
E-mail: ethos@ethos.hu

Budapest
Telefon: 06-80-000-000
Fax: 06-80-000-000, 06-80-000-000
E-mail: ethos@ethos.hu
Web: www.ethos.hu
E-mail: ethos@ethos.hu

Budapest
Telefon: 06-80-000-000
Fax: 06-80-000-000

Budapest
Telefon: 06-80-000-000
Fax: 06-80-000-000
E-mail: ethos@ethos.hu

TITELI TITELI PATIKÁJA

Budapest
Telefon: 06-80-000-000
Fax: 06-80-000-000
E-mail: ethos@ethos.hu
Web: www.ethos.hu

**A legjobb
hagyományokat
folytatjuk!**